

בס"ד

בזכותכם,
יש לנו נבחרת
מנצחת!

הציונות הדתית

בראשות
בצלאל
סמוטריץ'

בשבע

יום חמישי, כ"ח באב תשפ"ב, 25.08.22 | פרשת ראה | גיליון מס' 1009

זמני הדלקת נרות

ראה

מוצאי שבת	הדלקת נרות שבת	יום
19:46	18:35	יום
19:48	18:52	ת"א
19:49	18:45	חיפה
19:47	18:52	ב"ש

לרב שלום כהן זצ"ל לא הייתה יד ורגל בפוליטיקה, ואף על פי כן הצליח בתקופת נשיאותו לחלץ את ש"ס מהמשבר הקשה בתולדותיה ← קובי נחשוני

חוקר מהטכניון חושף: כך ניצלה התקשורת באופן ציני את תקופת הכאוס של הקורונה כדי להפיל את שלטון הימין ← אסף משניות, אתנחתא

הרב ארליה הראל מוציא שו"ת ראשון מסוגו בנושאי משיכה תוך מגדרית, ולא חושש מהתקפות ארגוני הלהט"ב על התשובות ההלכתיות בספר ← דביר עמר

ביאליק מתהפך בקברו: חברות באגודת הסופרים העבריים מבקשות לעוות את שם האגודה בנוסח מרב מיכאלי ← חגית רוזנבאום

מדוע התחלתי את שיעור א' בשיבת הר עציון וסיימתי אותו בשיבת שבי חברון • טור מיוחד לפתיחת זמן אלול ← הרב ליאור אנגלמן

נבחרת ציבור

חברי הכנסת המכהנים של הציונות הדתית נבחרו שוב בראש הרשימה, הפעם בידי הציבור הרחב. סמוטריץ' וחבריו מסכמים בשביעות רצון את מהלך הפריימריז, כשבמקביל נערכות עוצמה יהודית והציונות הדתית לריצה בנפרד, לאחר שהמשא ומתן ביניהן נקלע למבוי סתום ← עמנואל שילה, זאב קם, אסף משניות

צילום: אדעלום עשונר, פלאש 90

בס"ד

בזכותכם,
יש לנו נבחרת מנצחת!

תודה

ל-24,113 איש שהתפקדו, השפיעו ובחרו נבחרת מנצחת שאפשר לסמוך עליה.
אנחנו יוצאים לדרך ובעז"ה נעשה טוב למען עתיד מדינת ישראל.

הציונות הדתית

בראשות
בצלאל
סמוטריץ'

אל תתפשרו על פחות מ-

חתונה מושלמת!

גפנה

WINE AND MEAT

במלון VERT ירושלים
(לשעבר קראון פלאזה)

בכפוף לתקנון טלח.

**בואו לחגוג את היום הגדול שלכם באולם יוקרתי
בלי להתפשר על מחיר מעולה, מיקום מצויין ושירות ללא תחרות!**

גפנה אירועים מזמינה אתכם ליהנות מאירועים וכנסים החל מ-20 ועד ל-500 מוזמנים
בכשרות המהודרת של בד"צ הרב רובין במלון VERT ירושלים
מלון VERT ממוקם סמוך לבנייני האומה במרכז ירושלים.

מבצע קיץ תשפ"ב
החל מ-

179

לֶאֱדָם
לחודש ספטמבר בלבד

שבע ברכות
החל מ-

189

לֶאֱדָם

גפנה

WINE AND MEAT

02-65-888-67

האירועים באחריות גפנה ועל המזמינים לפנות בכל עניין אך ורק לחברת גפנה

התקשרו עכשיו
להצעת מחיר משתלמת

הרוח הציונית

שקד-הנדל

שבת שלום,
אני אמיתי פורת, בן קיבוץ כפר עציון, יהודי,
ציוני-דתי, מאמין וירא שמייים, איש התיישבות
וחינוך, ובעברי מזכ"ל תנועת הקיבוץ הדתי.
השבוע הצטרפתי לרוח הציונית.
הרוח הציונית מבקשת להיות גשר מאחד,
לבסס ברית מחודשת בין חלקי העם - גם
כאידיאל וגם כמעשה פוליטי.
הרוח הציונית שלנו מבוססת על רעיון היהדות
המקרבת שבבסיס הגשר המאחד. לא יהדות
של פלגנות.
יחד נבטא ציונות דתית - שורשית, רחבה
ומאירה.
אחי ואחיותי, המאמינים ומאמינות
בדרך זו, אני קורא לכם להצטרף אלינו
לרוח הזו - לרוח הציונית.
אמיתי.

למ

אמיתי פורת
בן 54
נשוי +4
בן כפר עציון
בנו של הרב
חנן פורת ז"ל

סדר עשי עשי בוקר

**תואר ראשון בהוראה B.Ed.
לבני הישיבות**

תכנית יעודית לבני ישיבות בעלי רקע
ישיבתי של 4 שנים לפחות.
התכנית מעניקה תואר ראשון בהוראה B.Ed.

**עם שתי התמחויות:
מחשבת ישראל ולימודים כלליים
(חטיבות מקצועות היהדות:
תנ"ך ומחשבת ישראל)**

הלימודים מתקיימים
בימי שישי בקמפוס ירושלים

לימוד
בחבורה

הכרה אקדמית
בלימוד הישיבתי

שכר לימוד
מופחת

תוכנית במשך
שלוש שנים

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

התוכנית בהובלת
הרב ד"ר נעם סמט וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס
בין השעות 15:30 - 21:30
מלגות שכ"ל לזכאים

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

אומגה ב' חוות ארץ האיילים'

אומגה ב' חוות ארץ האיילים'

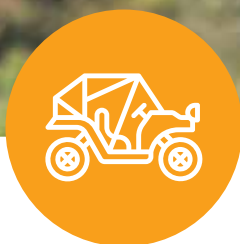

קוף בגוש עציון

כל מה שטוב, הרוב!

מסלולי
הליכה
ואופניים

אטרקציות
ואקסטרים

מעיינות
צוננים

אתרי
מורשת

מצפורים
מרהיבים

לכל האתרים והפעילויות חפשו
'תיירות גוש עציון' @ f

החברה לפיתוח
גוש עציון

תיירות גוש עציון

גוש עציון בית ישראלי
מועצה אזורית
גוש עציון

15 דק' מירושלים
55 דק' מתל אביב

עמנואל שילה

eshilo777@gmail.com
לתגובות:

מנדט מחודש

הרשימה שהרכיב בצלאל סמוטריץ' בבחירות הקודמות קיבלה ציון גבוה על תפקודה בכנסת ונבחרה שוב, הפעם בידי ציבור המתפקדים – מדוע נכשל המשא ומתן בין סמוטריץ' לבן גביר, ולמה לא צריך להיבהל מריצה בנפרד

→

צריכים להתפלל איש להצלחתו של רעהו. בצלאל סמוטריץ' ואיתמר בן גביר

צילום: פלאש 90

בטוח, וכבר נאמר "אשרי אדם מפחד תמיד". אבל אם נפל הפור והוחלט ללכת בנפרד, אפשר לראות גם את פוטנציאל היתרון שיש בכך. כי יש סיבות טובות להאמין שבמקרה הזה השלם קטן מסכום חלקיו, ושתי המפלגות ישיגו בנפרד יותר ממה ששיגו ביחד. בכל מקרה, גם סמוטריץ' וגם בן גביר צריכים להתפלל איש להצלחתו של חברו, כי אם אחד מהם לא יעבור את אחוז החסימה, התוצאה הבלתי נמנעת תהיה שלגוש הימין לא יהיו 61 מנדטים ולא תקום ממשלת ימין. החשש מפני נפילה של אחת המפלגות צריך לזרז את כל אחת מהן ואת ציבור תומכיה לעבוד קשה למען ההצלחה בבחירות, להרחיב את מעגלי התמיכה ולדאוג שכל אחד ואחת מבעלי זכות הבחירה יממש את זכותו וחובתו האזרחית ויבוא לקלפי להצביע.

אם אכן נגזרה פרידה, מה שצריך לדרוש עכשיו משתי המפלגות הוא שינהלו מערכת בחירות נקייה מהשמצות הדדיות וממריבות מכווערות. זה לא קל, אבל אפשרי. ובמסגרת הפגנת הרצון הטוב, כדאי וראוי שהשתיים יחתמו ביניהן הסכם עודפים.

האמון שניתן בחברי הכנסת של הציונות הדתית בולט במיוחד על רקע עריפת ראשי הבכירים שבוצעה במפלגות השמאל שבהן התקיימו פריימריז. מלבד מרב מיכאלי, כל שרי העבודה ומרצ נאלצו לפרוש מהמרוץ או נדחקו למקום לא ריאלי לאחר שאיבדו את אמון חברי המפלגה, שנתנו להם ציון גרוע על תפקודם בממשלה. סמוטריץ' יכול להיות מרוצה מכך שהנבחרת שהוא עצמו ליהק לפני פחות משנתיים זכתה גם לאמון הציבור כאשר ההכרעה הועברה לידי.

6 שחקן נוסף שמתבונן מלמעלה בשדה המערכה הציוני־דתי ומאותות על כוונה להתערב הוא בנימין נתניהו, שמפזר רמזים עבים על כך שהוא מעוניין בשתי המפלגות ירצו ביחד. לפי תדרכים שנמסרים לכתבים, נתניהו חושש שאחת המפלגות לא תעבור את אחוז החסימה. לחשש הזה, אגב, יש פתרון די פשוט: שנתניהו לא ישלוק כמו בעבר את קשית השתייה המפורסמת שלו, ולא ינסה בימים האחרונים של מערכת הבחירות למשוך אליו בוחרים פוטנציאליים של מפלגות הציונות הדתית. לא משום שאין לנתניהו זכות דמוקרטית לנהוג כך, אלא משום שזה לא ישתלם לו. לליכוד יהיו יותר מנדטים, אבל אם עוצמה יהודית או הציונות הדתית לא יעברו חלילה את אחוז החסימה, לנתניהו לא יהיו 61 חברי כנסת.

זה כבר קרה לו בעבר בבחירות 2019, כאשר למפלגת הימין החדש של בנט ושקד חסרו 1,400 קולות בלבד כדי לאפשר לנתניהו להקים קואליציית ימין יציבה והומוגנית. יש להניח שנתניהו למד את הלקח ולא יתנהל באופן שיסכן את מפלגות הגוש שלו. אולי אף יגדיל לעשות, כמו במערכת הבחירות הקודמת, ויעודד הצבעה עבורן כדי להבטיח שלא ייכשלו.

כמובן שלנתניהו ולליכוד יהיה נוח הרבה יותר אם שתי המפלגות ירצו ביחד, צעד שיוציא את הרשימה שלהן מאזור הסכנה ויאפשר לו למשוך אליו כמה מנדטים מהן ללא חשש. לכן צריך להתייחס בחשדנות לעצות האיחוד של נתניהו. הן לא נאמרות מפוזיציה של יועץ חסר פניות. ■

קשה להציג את הפריימריז כסיפור הצלחה אם בעקבות המיקומים שייקבעו במשא ומתן עם עוצמה יהודית לא ייכנס לכנסת הבאה איש ממתמודדי הפריימריז מלבד ארבעת חברי הכנסת שכיחנו בכנסת היוצאת. סמוטריץ' אומנם מודע ליתרון שיש בניהול משא ומתן קואליציוני בראשות סיעה גדולה יותר שכוללת גם את בן גביר, אבל מצד שני הוא רואה גם את החשש שדרישה של גנץ להשאיר את בן גביר מחוץ לקואליציה תשאיר בחוץ גם את שותפיו. ואשר לסקרים, ניסיון העבר מלמד שאצל סמוטריץ' התוצאה בקלפי טובה יותר מתוצאות הסקרים. אצל בן גביר עד היום זה היה הפוך.

5 אם בן גביר היה בא בגישה מרוסנת ומסתפקת במועט כמו בבחירות הקודמות, הוא היה מגיע להסכם שייבטיח לו שלושה חברי כנסת מתוך שמונה, וארבעה במקרה שייבחרו עשרה. אבל בן גביר של היום נמצא במצב אחר. הוא לא חושש שלא יעבור את אחוז החסימה, בפרט אחרי שהצליח לצרף לשורותיו שחקן חיזוק בדמותו של הרב עמיחי אליהו, והוא רוצה למצות את הפוטנציאל האלקטורלי שהסקרים מבטיחים לו. השאיפות של בן גביר והאילוצים של סמוטריץ' אינם מאפשרים להם להיפגש, וזה אולי מצער, אבל לגיטימי. נכון שמידת הוזהירות אומרת ללכת על

לחץ לריצה משותפת? שאלה טובה. אולי משום שהוא בכל זאת לא לגמרי סומך על הסקרים. ואולי משום שהוא יודע שאת עוצמה יהודית שרצה בנפרד יהיה קל יותר לנתניהו להשאיר מחוץ לממשלה הבאה, במקרה שהצעד הזה יהיה תנאי שתציג מפלגה מהגוש השני, זו של בני גנץ, למשל, כתירוץ לבחורי השמאל מדוע החליטו להצטרף לקואליציה בראשות נתניהו. את סמוטריץ' נתניהו יתקשה יותר להשאיר בחוץ, ולכן החיבור אליו יעניק לבן גביר הגנה, חלקית לפחות, מפני הדרה מהקואליציה ומהממשלה. ואולי בן גביר רוצה רק להיראות כמי שחתר לריצה משותפת, כדי שלא ייענש בקלפי בידי בוחרים שוחרי אחדות.

4 סמוטריץ' מצידו מרגיש שבשביל להשיג רק חמישה מנדטים למפלגתו הוא לא זקוק לבן גביר. גם אין לו את מרחב התמרון שיש לבן גביר, שבכל מקרה צפוי להגדיל את כוחו גם בריצה משותפת, כשהשאלה היא רק אם פי שניים או פי שלושה ויותר. לסמוטריץ' יש כבר עתה חמישה חברי כנסת מכהנים, שהוא חייב לדאוג להם למקומות בטוחים. מעבר לכך, בציונות הדתית יתקשו לראות את עוצמה יהודית מכפילה את כוחה פי שלושה וארבעה ויותר, בעוד המפלגה שלהם רק משמרת את כוחה הנוכחי - ועוד אחרי שהשקיעה כל כך הרבה במפקד ובפריימריז. יהיה

1 במפלגת הציונות הדתית יכולים להיות מרוצים מתהליך הפריימריז ומתוצאותיו. שמונים אחוזי הצבעה, גם אם מהתלפון הנייד או מהמחשב, מלמדים על מידה רבה של אכפתיות ועניין שגילה ציבור המתפקדים. המעורבות הזאת תועיל למפלגה בהמשך הדרך. בצלאל סמוטריץ' רצה לראות את ארבעת חברי הכנסת המכהנים שומרים על מקומם בחמישייה הראשונה, וזה גם מה שהחליט הציבור. אופיר סופר, אורית סטרוק, שמחה רוטמן ומיכל וולדיגר תפקדו היטב בכנסת הקודמת ולקחו חלק משמעותי במהלכים המוצלחים שהביאו להפלת ממשלת בנט-לפיד-עבאס ופיזור הכנסת. הם גילו נאמנות אידיאולוגית ולא התפתו להצטרף לקואליציה בתמורה לתפקידים ולכיבודים. כתוצאה מפיזור הכנסת הקדנציה שלהם התקצרה מאוד, וזוהי עוד סיבה לתת להם אפשרות לקדנציה נוספת. האמון שניתן בחברי הכנסת של הציונות הדתית בולט במיוחד על רקע עריפת ראשי הבכירים שבוצעה במפלגות השמאל שבהן התקיימו פריימריז. מלבד מרב מיכאלי, כל שרי העבודה ומרצ נאלצו לפרוש מהמרוץ או נדחקו למקום לא ריאלי לאחר שאיבדו את אמון חברי המפלגה, שנתנו להם ציון גרוע על תפקודם בממשלה. סמוטריץ' יכול להיות מרוצה מכך שהנבחרת שהוא עצמו ליהק לפני פחות משנתיים זכתה גם לאמון הציבור כאשר ההכרעה הועברה לידי.

2 תהפוכות הפוליטיקה לימדו אותנו שהכול עוד יכול להשתנות עד לתאריך הסופי של הגשת הרשימות, אבל כפי שזה נראה עכשיו - הציונות הדתית ועוצמה יהודית לא ירצו יחד בבחירות הקרובות. ולא משום שבן גביר הכריז כבר לפני שבוע שהוא ירוץ לבד משום שבצלאל, לדבריו, לא רציני. הכרזות מהסוג הזה הן לעיתים רק מהלך טקטי שנעשה במסגרת החתירה להגיע להסכם. הבעיה היא אחרת - קשה לראות איך השניים מגיעים להסכמה. הפער בין עמדותיהם אולי היה ניתן לגישור אילו היו בטוחים שכדאי להם לרוץ יחד. וזה העניין, שהם לא מספיק להוטים. כל אחד מהם רואה יתרונות גם בריצה בנפרד, ולכן לא ממחר להתגמש וללכת לקראת חברו. מבחינת כל אחד מהם, אם יסכים לוותר יותר ממה שכבר הציע, העסקה כבר לא תשתלם לו ולמפלגתו. בן גביר אולי רוצה ריצה משותפת, אבל בתנאים שלו, וכך גם סמוטריץ'.

3 איתמר בן גביר מתבסס מהסקרים המחמיאים ומהאהדה הרבה שהוא פוגש במסעותיו בארץ, גם מצד חוגים שבעבר לא היו מוכנים לשבת איתו באותו חדר. הוא קורא סקרים שנותנים לו שבעה ואפילו שמונה מנדטים בריצה בנפרד, ומרגיש מאוד גמיש כשהוא מסכים שסמוטריץ' יעמוד בראש הרשימה ושהעשירייה הראשונה תחולק בריצ'רץ' שוויוני. אז אם מצבו בנפרד כל כך טוב, למה בעצם בן גביר

בית טובי העיר
Tovei Ha'ir Residence

מגוון מסלולי
כניסה בהתאמה
אישית *

החיים הטובים, אם לא עכשיו אימתי?

הצטרפו לקהילת בית טובי העיר - דיור מוגן,
מפואר ויוקרתי לציבור הדתי בלב ירושלים.

בני 70+, בואו ליהנות מחיי קהילה תורניים ותוססים בסביבה יוקרתית,
שירותי בריאות מתקדמים והקפדה על סביבה בטוחה ונעימה

פעילויות
תרבות
עשירות
ומגוונות

השגחה
רפואית 24/7

ברית שחיה
טיפולית, ספא
ומכון כושר

מקווה,
בית מדרש
ושיעורי
תורה

ארוחות שף
מפנקות

דירות
מפוארות
בסטנדרטים
גבוהים

* מבצע לזמן מוגבל! *

ארוחות צהריים + ארוחות שבת במשך שנה מתנה!

לפרטים נוספים צרו איתנו קשר

*6422 | www.tovei.co.il

הדיור המוגן המוביל לציבור הדתי מלכי ישראל 36, ירושלים

בליץ שלושת השבועות

לקראת מועד סגירת הרשימות, יאיר לפיד ילחץ בכל הכוח על מפלגות השמאל במטרה להגדיל את כוחה של יש עתיד ← לבן גביר יש זכות מלאה להחליט שהוא פורש כנפיים, אבל אז עליו לוותר על הרצון לנצח בקרב ההאשמות מול סמוטריץ'

→
המריבות ביניהם משרתות את האינטרסים של שני הצדדים. לפיד וליברמן

צילום: מארק ישראל סלם

שהוא נאבק במי שצריך ורב עם כל מי שנדרש, מתאבד כדי למנוע את השביתה הזו, גם אם הדבר דורש עימות מול בעל הברית הפוליטי הקרוב ביותר. אל תקנו את הסיפורים על קרע אמיתי. לפיד וליברמן עדיין זקוקים אחד לשני בכל תחנה פוליטית עתידית.

בלי שמיניות באוויר

אפרופו שניים שזקוקים אחד לשני, זו כבר מזמן אינה התחושה שקיימת אצל מי שהיו עד לא מזמן שותפים קרובים, בצלאל סמוטריץ' ואיתמר בן גביר. כל אחד מהם משוכנע שיוכל להסתדר ללא רעהו, ואיש מהם לא עשה שמיניות באוויר כדי שהחיבור הזה יימשך. עד כאן קווי הדמיון בהתנהלות השניים. אבל יש גם שוני. בעוד שסמוטריץ' כן מעדיף איחוד על פני הליכה נפרדת (גם אם טעה בדרך ביחסו לבן גביר), בכל מה שקשור לצד השני הולכת וגוברת התחושה שכן גביר כבר מזמן לא נמצא שם. הסחרור הציבורי והתקשורתי עשו את שלהם, ולא נראה שיש אצלו רצון אמיתי לחלוק בשלל. ואגב, זה בסדר גמור. מה שלא נעים זו הדרך להגיע לשם.

אם בן גביר היה אומר מראש שפניו לציבורים אחרים, להרחבת השורות, לדרך עצמאית ושונה - זה היה לגיטימי לחלוטין. היה אפשר להתווכח אם הוא צודק או טועה, אבל הרצון הטבעי לגדול ולפרוש כנפיים היה מובן. אבל זה לא מה שהוא עושה. יושב ראש עוצמה יהודית רוצה גם וגם - גם להמשיך הלאה לדרך עצמאית וגם להיראות כמי שעשה הכול למען חיבורים ואחדות. ובכן, הוא לא. לפחות לא בדרך ההתנהלות שבה בחר. מי שמנהל את כל המשא ומתן באמצעות כלי התקשורת אינו מחפש לסגור. מי שמעביר לתקשורת הסכם שהוא בעצמו ניסח וחתם עליו במעמד צד אחד, לא באמת מעוניין שגם הצד השני יחתום. הוא עסוק בעיקר בלצאת מנצח במסגרת קרב ההאשמות ובשאלה מי אשם.

לסמוטריץ' היה קשה לקבל את העובדה שאחרי שבנה את עצמו בהדרגה בכנסת במשך שנים, בסבלנות ובאורך רוח, לפתע מגיע שחקן חדש, שנמצא שנה אחת בכנסת, וכבר דורש חצי מהנכס. זה החלק שלו באחריות לפיצול. אבל הוא לפחות רצה וניסה. בצד השני ניהלו משא ומתן בעיקר באמצעות פעולות מול כלי התקשורת ופחות מול מי שאיתו אמורים לחתום. מצופה היה ממי שבמשך שנים סבל מיחס לא הוגן מצד מפלגות אחרות בגוש הימין, שלא פעם אף השתמשו בו כמנוף להישגים במשא ומתן מול מפלגות אחרות, שלא יעשה זאת עכשיו בעצמו. זה אפילו לא קשור לאינטרס הפוליטי של גוש הימין, אלא רק לערך יהודי פשוט וכל כך נכון - מה ששנאו עליך אל תעשה לחברך. ■

הכותב הוא כתב הכנסת של כאן רשת ב' וכאן 11

הפעם לפיד לא יהסס ללכת על הראש של שתי מפלגות השמאל ואף להוריד אותן באגרסיביות אל מתחת לאחוז החסימה. וכך יוכל להגיע למרב מיכאלי ולזהבה גלאון ביומיים שלפני ה־15 בספטמבר (מועד סגירת הרשימות), לדפוק על דלת ביתן ולהודיע להן בחיוך אדיב שלא ממש נותרה להן ברירה אלא ללכת ביחד. "תראו את הסקרים", יאמר להן. "אתן לא עוברות"

את המנדטים בין חלקי הגוש אלא להיות הכי גדולים שאפשר - גם במסגרת המאבק הישיר מול הליכוד ונתניהו, אבל יותר מכך, כדי להיות במרחק הכי גדול שרק אפשר מהמפלגה של בני גנץ. כדי לחסום כל יוזמה מכיוונו ביום שאחרי הבחירות.

בדרך לשם לפיד יעשה דברים שלא העז לעשות בעבר, כמו ההליכה על ראשן של העבודה ומרצ, אבל לא רק. לפיד של לפני שנה ושנתיים לא היה מעז לריב באופן פומבי עם בעל בריתו, אביגדור ליברמן. היום הוא עושה זאת בלי להסס לרגע. אגב, ישנם כאלו שמשוכנעים שגם היום, למרות המתקפות ההדדיות, לפיד וליברמן עדיין מתואמים ביניהם. אפילו הריב מהשבוע האחרון סביב המשא ומתן עם המורים משרת היטב כל אחד מהם. הציבור שמצביע לישראל ביתנו רוצה את ליברמן כשר אוצר חזק שעומד על שלו וגלחם בארגוני עובדים חזקים, שלא פעם מטילים את מימיהם בקשת מעל לראשו של הציבור. ארגוני המורים והאיום שלהם למנוע את פתיחת שנת הלימודים, הנשק הישן והטוב, הם דוגמה טובה להתחיל איתה. בשונה ממנו, לפיד כראש ממשלה לא יכול שלא להיאבק פומבית בכל דיבור או מחשבה על שביתה בפתיחת שנת הלימודים, כשאנחנו בעיצומה של מערכת בחירות. הציבור שמצביע ללפיד מגלה סימני עצבנות בולטים ככל שחודש אוגוסט מתקדם. דיבורים על שביתה אפשרית שתאריך את סבל ההורים בתקופה הזו הם גזרה שציבור מצביעי לפיד לא יוכל לעמוד בה. ולכן לפיד מחויב להציג כלפי מצביעיו

עליך מלמעלה שאתה מסכן את יציבות הקואליציה, ופחות מעריך את מי שהתרגל מהר מאוד למנעמי הממשלה ושכח שהוא אמור קודם כול לייצג ציבור ודרך.

אבל עם כל הכבוד לחגיגות הפריימריז ולתוצאות המפתיעות, לחברים היקרים ממרצ וממפלגת העבודה מצפים עכשיו שלושה שבועות של סיט. שלושת השבועות הקשים הם כאן ועכשיו ולא לפני הבחירות. מה שמתכננים להם יאיר לפיד ויש עתיד, אלוקים ישמור. אלו צפויים להיות שלושה שבועות של בליץ בלתי פוסק, שבמהלכם ידגים ראש הממשלה לשתי המפלגות האלו שהפעם אין רחמים. אין יותר התחשבות בשיקולי הגוש ואין הנחות "מתמודד חדש" לאף אחד. אם לפיד רואה בסקרים של היום התקרבות ל־25 מנדטים, לקראת מועד סגירת הרשימות הוא שואף לראות את המספר 30, גם אם מלמטה. ומאחר שאותם מנדטים ככל הנראה לא יגיעו מהשמיים וגם לא יימסרו בהתנדבות, לפיד יצטרך לקחת אותם בכוח.

הפעם הוא לא יהסס ללכת על הראש של שתי מפלגות השמאל ואף להוריד אותן באגרסיביות אל מתחת לאחוז החסימה. וכך יוכל להגיע למרב מיכאלי ולזהבה גלאון ביומיים שלפני ה־15 בספטמבר (מועד סגירת הרשימות), לדפוק על דלת ביתן ולהודיע להן בחיוך אדיב שלא ממש נותרה להן ברירה אלא ללכת ביחד. "תראו את הסקרים", יאמר להן. "אתן לא עוברות". המטרה של יש עתיד הפעם היא לא לחלק

בפינת האולם בבית ציוני אמריקה בתל אביב, המקום שבו התכנסה מפלגת מרצ כדי להכריז על תוצאות הפריימריז, עמד בחור מעט נמוך עם שיער שלא סורק זה כמה ימים וחיך לעצמו. רק בן 32 האיש, נראה קצת כמו סטודנט שזה עתה הבריו משיעור בפקולטה למדעי הרוח, לא לפני שדאג לרשום את עצמו ברשימת הנוכחות בתחילת ההרצאה.

הבחור הצעיר הזה הפך השבוע באופן רשמי לממליך המלכים של מפלגת מרצ. ברצותו יהפוך את ניצן הורוביץ לשר בריאות ולחבר מרכזי בממשלה, וברצותו יחזיר מהאוב את זהבה גלאון, שבשנים האחרונות עברה בכלל להתמקד באומנות החריטה על קנקנים מפורצלן. קוראים לו תומר רוניק, מזכ"ל המפלגה, שמעבר לתפקידו הרשמי גם מחזיק באמתחתו אלפים רבים של מתפקדים שמכונים "האדומים".

המזכ"ל ניצח את סגן הרמטכ"ל

רק לפני כמה שנים, כשעוד היינו בתחילת סבבי הבחירות, רוניק דווקא הסתכסך עם אותה זהבה גלאון והחליט להמליך במקומה את תמר זנדברג, אז כוח עולה במפלגה, לתפקיד יושבת הראש. זה החזיק ביניהם זמן קצר בלבד, וכעבור פחות משנה החליט המזכ"ל להחזיר לחיים הפוליטיים את ניצן הורוביץ, שניצח והחליף את זנדברג. היחסים בין השניים אומנם נשארו טובים, אבל גם רוניק הריח את הלך הרוח בתוך המפלגה ואת הביקורת כלפי יושב הראש (שהובילה השבוע לדחיקתו של הורוביץ אל מחוץ למקומות הריאליים ברשימה), והחליט להתפייס עם זהבה ולהבטיח לה את תמיכתו. על הדרך הוא גם הוסיף עוד גולגולת לחגורה, הפעם את זו של יאיר גולן, שהצטרף לרשימה ארוכה של פוליטיקאים שהרגישו את נחת זרועו הפוליטית של המזכ"ל הצעיר. מתברר שאפילו סגן רמטכ"ל וגיבור ישראל לא יכול לעמוד מול כוחם של רוניק והאדומים.

בפינה אחרת של האולם, כמה שעות קודם לכן, נצפה גם יושב הראש היוצא הורוביץ. "גם מחר בבוקר תזרח השמש, אני מבטיח לך", אמר בחיוך לאחת המתפקדות שהגיעו להצביע. הוא כבר ידע, למרות שנותרו בשלב הזה שעותיים לסגירת הקלפיות. טעה מי שחשב שהאכזבה מהשנה האחרונה בקואליציה הייתה רק מנת חלקם של מצביעי מפלגות הימין שלקחו חלק בממשלה. גם מצביעי מפלגות השמאל מאסו בממשלה, ובעיקר בשרים מטעמים שנשלחו לשם. ניצן הורוביץ, עמר בר־לב ונחמן שי חוו זאת על בשרם, איש איש והפריימריז במפלגתו. עיסאווי פריג' ותמר זנדברג בחרו מראש לוותר על ההתמודדות ולחסוך מעצמם את הכאב ואת אי־הנעימות.

מי כן עלה וקפץ למעלה בבחירות הפנימיות בעבודה ובמרצ? דווקא חברי הכנסת הפשוטים, אלו ששכבו בשוחות בכנסת. מוסי רו, מיכל רוזין, נעמה לוימי, רם שפע וגלעד קריב. אותם אלו שיכלו להמשיך ולהתבטא בחופשיות בנושאי הדגל של המפלגות. אלו שלא נדרשו למהר וליישר קו עם עמדות הממשלה, ואף איימו בחלק מהמקרים להפר את המשמעת הקואליציונית בהצבעות בכנסת. בסופו של יום מעדיף המתפקד הממוצע את מי שנצמד לקו המקורי של המפלגה, גם כשקשה וגם כשצועקים

במה לנשמה

תיאטרון נקודה טובה מזמין אתכם
לפסטיבל הצגות אמנותיות וערכיות

הרגע המאושר בחיי

בימוי: שמואל הדג'ס
שחקנים: בצלאל בורוכוב, יאיר להמן

צילום: דניאל לוי

בהשראת חייו
של ליאור שי ז"ל
המשלב דיבורים
ותפילות שנשא
על פיו

התרת נדרים

בימוי: נבו קמחי
שחקן: מיכאל וייגל

צילום: ליבי פרידמן

הצגת מסע הנוגעת בתהומות הייאוש ומגיעה עד מעמקי השמחה

גברי וליאור נפגשים באקראי
ויחד עוברים חיים שלמים.
משירות קרבי ביחידת דובדבן
למסיבות הגדולות בתל אביב
דרך תיפוף באזורי לחימה ועד
השליחות להוציא את בת המלך
מהארמון.

רביעי ד' אלול 31.8

18:00 גברים | 21:00 נשים

חמישי ה' אלול 1.9

18:00 נשים | 21:00 גברים

באולם תיאטרון 'נקודה טובה'
רח' בית הדפוס 11 ירושלים
עלות כרטיס: 30 ₪ | מס' המקומות
מוגבל | רכישת כרטיסים
מוקדמת בלבד!
079-4693663

שלישי י' אלול 6.9

בשעה 21:00

בתיאטרון החאן רח' דוד רמז 2 ירושלים
עלות כרטיס: 40 ₪ / 50 ₪
הזמנת כרטיסים 02-6303600

מסע לתיקון וחזרה אל הלב

רגע לפני השידוך המיוחל של
ביתו, מתגלה סוד מעברו של
מר וויזנר המאיים לנפץ את
עולמו ומשפחתו.
האם יש דרך חזרה?
כמה אומץ צריך אדם כדי
להתיר את נדרי הכמוסים?

ראשון א' אלול 28.8

18:00 נשים | 21:00 גברים

שני ב' אלול 29.8

18:00 גברים | 21:00 נשים

באולם תיאטרון 'נקודה טובה'
רח' בית הדפוס 11 ירושלים
עלות כרטיס: 30 ₪ | מס' המקומות
מוגבל | רכישת כרטיסים
מוקדמת בלבד!
079-4693663

ראשון ח' אלול 4.9

בשעה 21:00

בתיאטרון החאן רח' דוד רמז 2 ירושלים
עלות כרטיס: 40 ₪ / 50 ₪
הזמנת כרטיסים 02-6303600

להזמנת מופעים: 02-6223607
www.nekudatova.co.il

תיאטרון עם נשמה

"הוא לא ידע פוליטיקה - רק תורה"

רבבות ליוו השבוע למנוחות את חכם שלום כהן, שהיה גם ראש ישיבה שהקדיש את חייו להרבצת תורה וגם הרב הראשון שתמך בהקמת ש"ס לפני ארבעים שנה ומי שחילץ אותה מהמשבר הקשה בתולדותיה כמנהיגה הרוחני בסוף ימיו

←
המייסד האמיתי של תנועת ש"ס. חכם שלום כהן עם יו"ר ש"ס אריה דרעי

צילום: אהרון קרון, פלאש 90

מגיע לרב שלום כהן. יש אומרים כי כמי ש"שנא פוליטיקה" ו"לא ידע דיפלומטיה", תרומתו להצלחת ש"ס הסתכמה בכך שלא הפריע ליושב הראש אריה דרעי להנהיגה כהבנתו, כשביניהם הבנות לא כתובות של "חיה ותן לחיות": אני אלמד תורה בלי שתטריד את מנוחתו - אתה תעסוק בענייני הציבור הארציים ולא תשמע ממני. "הרב לא היה מעורב בכלום ומעולם לא הכריע בענייני התנועה", סיפר השבוע אחד מיודעי דבר. "הוא אהב והעריך מאוד את אריה, ומה שהוא אמר היה בעיניו קדוש". ואכן, בתקופת מנהיגותו של חכם שלום, מועצת החכמים שבנשיאותו כמעט שלא התכנסה, ומנגד - דרעי שלט ביד רמה בש"ס ובפרט בחברי סיעתה בכנסת, שהיא כיום מהמלוכדות והממושמות במשכן.

מי שצפוי כעת לרשת את הרב כהן הוא הראשון לציון, הרב הראשי יצחק יוסף, במה שמסתמן כנדידה של ההנהגה בחזרה אל משפחת הרבנים המיוחסת אחרי כמה שנים של הפסקה. בינתיים נושא הממשיך בתפקידים ממלכתיים - דתי (נשיא מועצת הרבנות הראשית) ושיפוטי (חבר בית הדין הרבני הגדול לערעורים) - שבגנים נאסרת עליו כל פעילות פוליטית, אבל בעוד שנה בדיוק, בחודש אב תשפ"ג, ייערכו הבחירות לרבנות ותסתיים הקדנציה שלו, והכול יהיו מותרין לו. הדמיון לאביו - במראה, בסגנון וכמובן בגלימת הראשון לציון המסורתית - עשוי לעורר בציבור רגשות נוסטלגיים וליצור אווירה

המשך בעמוד 14

הרקע הישיבתי המובהק של הרב כהן וחוסר ניסיונו ברבנות "עממית" גרם להתחרדות מסוימת של ש"ס והרחיק ממנה קהלים דתיים ומסורתיים, אך מנגד, המפלגה תחת נשיאותו חיסלה את המחלוקות הפנימיות שאיימו לפרק אותה מבפנים

המפלגה להתגבר על האובדן הגדול ועל כאוס מנהיגותי - פוליטי ורוחני - שנגרם בעקבותיו. אכן, הרקע הישיבתי המובהק של הרב כהן וחוסר ניסיונו ברבנות "עממית" גרם להתחרדות מסוימת של ש"ס והרחיק ממנה קהלים דתיים ומסורתיים, אך מנגד, המפלגה תחת נשיאותו חיסלה את המחלוקות הפנימיות שאיימו לפרק אותה מבפנים, הקיאה מתוכה את המורדים ואיחדה מחדש את הרבנים, לפחות כלפי חוץ. המגמה החיובית באה לידי ביטוי גם במבחן החשוב ביותר בפוליטיקה - מספר המנדטים: אחרי שבבחירות 2015, הראשונות מאז פטירת הרב עובדיה, איבדה ש"ס יותר משליש כוחה, היא חזרה אט אט אל ממדיה הטבעיים, ובשנתיים האחרונות אף התייצבה עליהם. אלא שדווקא בעניין הזה לא בטוח שהקדיט

המעמד התורני הגבוה ביישבת פורת יוסף היוקרתית, כלומד ומלמד, מכשיר דורות של תלמידי חכמים כמותו. "הוא שנא פוליטיקה, תיעב פוליטיקה", תמצת השבוע מאיר פנחס, מבאי ביתו הקרובים לו ביותר. "הוא לא ידע לא דיפלומטיה ולא פוליטיקה - רק תורה", הוסיף וספד לו בלוויה הראשון לציון ורבה של ירושלים, הרב שלמה משה עמאר.

אבל בלי שרצה ובלי שתכנן, מילא בחייו מנהיג ש"ס המנוח תפקיד חשוב ומרכזי - לא רק בהקמת התנועה אלא גם בשיקומה לאחר המשבר החמור והקשה בתולדותיה. לפני כמעט תשע שנים, אחרי פטירת הרב עובדיה יוסף, נשאב חכם שלום באופן טבעי, כוותיק חברי מועצת חכמי התורה, למלא את החלל שהותיר אחריו ה"מרן" המיתולוגי ולנסות להיכנס לנעליו הענקיות, ובתקופתו הצליחה

כשחכם שלום כהן, שהלך לעולמו השבוע, התנדב להיות ה"מכה בפטיש" במלאכת הקמת ש"ס אי שם בתחילת שנות השמונים, הוא בודאי לא חלם שיום אחד ימצא את עצמו מנהיג מפלגה מהגדולות והיציבות בישראל. מה לו ולפוליטיקה? הנה, אפילו על הקרדיט של ייסוד התנועה (כן, הוא זה שייסד) ויתר כל השנים בחדווה. כמה מאיתנו ידעו עד היום שהוא היה הראשון להעניק גיבוי רבני למהלך ושהרכבת יצאה לדרך בתמיכתו ובלי הרב עובדיה יוסף, שעדיין נבהל מהביקורת וחשש להצטרף. אבל הרב כהן היה ראש ישיבה שיצא לרגע מבית המדרש כדי לתמוך ברשימה ספרדית בבחירות המוניציפליות בירושלים - על מנת לחזור מיד אל הספרים. עת לעשות לה, והיא חלפה מזמן. איפה הוא ואיפה הנהגת מפלגה שכלשון מאזניים במשך שנים רבות ממליכה ראשי ממשלות, תורמת את האצבעות החסרות למהלכים מדיניים גדולים וגם נותנת להם תעודת כשרות.

בתוך אוהלה של תורה

בשונה מהרב עובדיה, חכם שלום לא ראה עצמו כמנהיג ציבור, ומעולם לא פנה למסלול רבני מסוג זה. הוא לא היה רב קהילה או שכונה, לא דיין ולא רב עיר, בטח שלא רב ראשי לישראל, וכפועל יוצא מכך גם לא בא במגע ישיר עם עמך ישראל. את שליחותו בעולם מצא בתוך אוהלה של תורה, בעבודה עם

בוגרי מוסדות הציונות הדתית

המלגה הזו בשבילכם!

עד **6,400** ₪ לשנה

'מפעלות הציונות הדתית'
במלגת לימודים ייחודית

B.A במדיניות ציבורית, ממשל ומשפט

הזדמנות לקריירה במגזרי הציבורי והפרטי // אפשרות לתואר ראשון ושני (לימודי משפט ללא משפטים), ב-3.5 שנים*

B.A בחשבונאות

אחוזי הצלחה גבוהים במבחני מועצה // 97% השמה להתמחות לאחר התואר

M.A תואר שני בלימודי משפט ללא משפטים

העמקת הידע בתחום המשפטי ורכישת כלים מחקריים // מותאם לאנשים עובדים

בואו ללמוד תואר היברדי. גמיש. מעודכן. בדיוק כמוכם.

במרכז האקדמי שערי מדע ומשפט

LL.B במשפטים

מעל 80% השמה // תוכנית מטרה - הכנה מיטבית לבחינות הלשכה ופיתוח מיומנויות למידה וחשיבה

B.A בניהול מערכות בריאות

שיתוף פעולה עם שירותי בריאות כללית ואפשרויות השמה בתום הלימודים // כרטיס כניסה ללימודי סיעוד! // אפשרות לתואר ראשון ושני ב-3.5 שנים*

* שנה קלנדרית, 10 סימסטרים, לזכאים בלבד

המרכז האקדמי
שערי מדע ומשפט
אקדמיה שלוקחת אותך בריצות

חפשו אותנו:

***5909**

לא סופרות אף אחד

השיח הפמיניסטי מבקש להשתלט כעת גם על אגודת הסופרים העבריים: נשים באגודה מבקשות לשנות את השם שטבע מייסדה חיים נחמן ביאליק ולהופכו ל'אגודת הסופרות והסופרים העבריים'. חברים וחברות באגודה מתקוממים: "האגודה נפלה על הראש? זה שינוי טיפשי ומיותר"

יש מי שמצהירים כי גם אם השינוי יתקבל, הם ימשיכו להשתמש בשם המקורי. טקס של אגודת הסופרים, במרכז: הי"ר צביקה ניר

צילום: ענר גרא

לתקן את מגילת העצמאות, כי בן-גוריון בטח יבין שהוא טעה והיה צריך לכתוב שבארץ ישראל קמה מדינת היהודים והיהודיות ולא רק היהודים".

פוצ' ממשיך להתגלגל עם אפשרויות כיבוש השפה בידי הפמיניזם, ומסיים בפנייה ברורה עם קריצה ליושב ראש האגודה: "בקיצור צביקה, אנא אל תנסו לשנות את סדרי העולם שלא לצורך. ואם סופרות האגודה ירימו קול זעקה וקריאה למרד, אני נכנע מראש ומעדיף שיקראו לנו אגודת הסופרות - ובלבד שלא תקום ותתחולל בינינו מלחמת אחים ואחיות".

בשיחה עם 'בשבע' מסביר פוצ' כי כל מלחמת המינים הזו נראית מיותרת בעיניו: "כל המלחמה הזו שלא לקפח את הצד הנשי נראית לי איזה שעשוע מיותר ונטייה שהתחילה מרב מיכאלי. היא אולי לקחה את זה על עצמה כמושימה מיוחדת, אבל היא כל כך מיותרת". ואשר לשינוי שם האגודה, הדבר מיותר בעיניו עוד יותר: "איך אפשר לשנות את השם שביאליק קבע לאגודה? גם מבחינה מעשית, השם המסורבל שהם מציעים נראה מגוחך ממש. בכל האופציות המוצעות הנוסח שונה ל'סופרים וסופרות', כאילו זה ברור שכך צריך להיות. אנחנו צריכים לסרב את שם האגודה בגלל שיעון של כמה בחורות שמרגישות מקופחות? מאה שנה אנחנו חיים עם השם הזה בשלום, כעת יש דור חדש שרוצה לחדש וזו זכותו. אולי אני

הסופר פוצ' (ישראל ויסלר): "איך אפשר לשנות את השם שביאליק קבע לאגודה? גם מבחינה מעשית, השם המסורבל שהם מציעים נראה מגוחך ממש. בכל האופציות המוצעות הנוסח שונה ל'סופרים וסופרות', כאילו ברור שכך צריך להיות. אנחנו צריכים לסרב את שם האגודה בגלל שיעון של כמה בחורות שמרגישות מקופחות? אני לא רוצה שלאגודה שלי יהיה שם כל כך מטופש"

"האומנם האגודה שלנו נפלה על הראש? האומנם היא החליטה שיש לסרב את השפה העברית במילים מיותרות שרק גורמות לבלבול ראש?" הקשה פוצ', והמשיך לזרום עם האבסורד: "ואם אכן כך, למה שרק אגודת הסופרות והסופרים תהיה נושאת את דגל טמטום השפה? למה לפגוע בכבוד ההמנון הלאומי שלנו, וכשאנו עומדים דום ושרים אותו, למה לא נשיר 'נפש יהודי ויהודייה הומייה'? למה לקפח את היהודיות? ולמה לא לתקן את אלתרמן בשירו על מגש הכסף, למה לא לסיים אותו ב'אנחנו מגש הכסף שעליו לך ניתנה מדינת היהודיות והיהודים'? בהזדמנות זאת כדאי אולי גם

בישראל; אגודת הסופרות והסופרים במדינת ישראל. השינויים המוצעים מבהירים היטב מאיזה כיוון הגיעה הדרישה לשינוי, אולם בתוככי אגודת הסופרים יש מי שעדיין מסרבים להיכנע לרוחות החדשות ומבקשים לשמור את העברית ואת הניסוח המקורי והמדויק, כיאה לאגודה של סופרים עברים, גם על חשבון מאוייהן של קבוצות נשים מסוימות. הסופר פוצ' שפשף את עיניו בתדהמה מול ההצעות החדשות, ומיהר לשגר מכתב בלשוננו השנונה אל יושב ראש אגודת הסופרים, צביקה ניר, שאותו כינה באירוניה בראש הדברים "יושב ראש אגודת הסופרות והסופרים העבריות והעבריים":

מול ההודעה שנחתה בתיבת המייל שלו מטעם אגודת הסופרים, לא הועילו עשרות שנות כתיבה ספרותית ועובדת היותו סופר ותיק ומוערך. לסופר פוצ', או בשמו הרשמי והפחות מוכר ישראל ויסלר, לא נותרו מילים שיכולות לפאר את הנייר. "מהרגע הראשון זה נראה לי כל כך מטופש, מה זה צריך להיות השטות הזו?" הוא קובל בישראלית מצויה ממרומם 92 שנותיו.

קצפו של פוצ' - סופר, משורר, עיתונאי, תסריטאי ופזמונאי, שהרבה לכתוב על דור הפלמ"ח וזכה בשורה של פרסים על כתיבתו - יצא על הודעה מטעם האגודה, שבישרה על האספה השנתית, שבה יידון שינוי שמה של אגודת הסופרים. האגודה, שהוקמה לפני למעלה ממאה שנים על ידי אבי הספרות העברית המתחדשת, חיים נחמן ביאליק, חוסה תחת השם הרשמי 'אגודת הסופרים העבריים במדינת ישראל'. אולם כעת, מתברר, יש מי שרוצים לחולל בשם הזה שינוי ברוח הזמן.

דגל טמטום השפה

באספה השנתית של אגודה הסופרים, שתתקיים בשבוע הבא בבית הסופר בתל אביב, יתבקשו חברי האגודה להצביע על אחת מהחלופות הבאות לשינוי שמה של האגודה: אגודת הסופרות והסופרים העבריים בישראל; אגודת הסופרות והסופרים

הציבור מוזמן לערב עיון לכבוד

השקת ספרו של הרב אביחי קצין

"ימים טובים"

על המועדים

השקת אתר האינטרנט החדש של

בית המדרש "ראשית"

ובו כ-4000 שיעורים

של הרב אביחי קצין www.bmreshit.org

ולציון מלאת ארבעים שנה למלחמת שלום הגליל

יום שלישי | ג' באלול | 30.8

בבית מתן | רח' הפלמ"ח 4, רעננה

18:00 | תפילת מנחה

מושב ראשון

"בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה לימוד תורה בעידן האינטרנט"

18:15 | מר חיים ברוידא | ראש העיר

הרבנית אשרה קורן | ראש בית המדרש מתן השרון

מר מיכאל לב | מנכ"ל הוצאת "דברי שיר"

18:30 | הרב יובל שרלז | ראש ישיבת "אורות שאול", תל אביב

שיעורי תורה ושו"ת באינטרנט - אורות וצללים

19:00 | הרב ד"ר יונה גודמן | סמנכ"ל חינוך - מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

כיצד נחנך את ילדינו בעידן האינטרנט?

19:30 | הרב דוד לאו | הרב הראשי לישראל

מרא דאתרא או מרא דאתר?

על מעמד המרא דאתרא בעידן האינטרנט

20:00 | רב שיח

האינטרנט משרת את לימוד התורה או מחנך לרדידות?

הרב יוני לבניא | מייסד פורום חברים מקשיבים ומראשי ארגון קהלים

הרב הראל שפירא | מייסד ומנהל פורטל הדף היומי

דברי פתיחה | הרבנית ד"ר פנינה נויבירט

מנחה | הרב אביחי קצין

20:30 | הפסקה

מושב שני

ארבעים שנה למלחמת שלום הגליל

20:45 | מר אריה פרידמן | ראש המועצה הדתית

מר לורן עיזאש | חבר מועצת העיר

אלוף במיל' גרשון הכהן

מה היתה השפעתה של מלחמת של"ג

על החברה הישראלית?

21:15 | הרב יעקב מדן | ראש ישיבת "הר עציון"

אמונה בזמן מלחמה

21:45 | רב שיח

מספסלי בית המדרש לשדה הקרב

הרב דוד גבריאל | ראש ישיבת "נוה דקלים" באשדוד

הרב אביחי קצין | ראש בית המדרש "ראשית"

הרב דוד תורג'מן | ראש ישיבת דימונה

מנחה | אבי רט

דברי סיכום | הרב אביחי קצין

תפילת ערבית

מנחה הערב | שלומי גולדברג

ותיקי S בטיק

מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

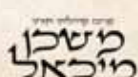
מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

מכון תורני לשיטת ע"ש חניני גרינברג

המשך מעמוד 10

ובועלי נידות". ואף על פי כן, בחרתי אני שלא לתת לכך כל ביטוי בכתבות העוסקות בסיכום חייו. לו יכולתי, גם על עיסוק בפועלו הפוליטי הייתי מוותר, כדי לא להקטין ולצמצם את דמותו כפוסק מהפכן שייזכר לדורות - אבל יש גבול (וגם יש עורכים בירושלים).

אצל חכם שלום, לעומת זאת, אני חש כי הפעם איני יכול שלא להזכיר את הפיל שבחדר: ההתבטאויות הפוגעניות והמכלילות שלו - בדומה לקודמו - נגד יחידים וקבוצות, ובפרט אנשי הציונות הדתית, שאותם כינה "עמלק" והצמיד להם ביטויים ודימויים נוספים שהנייר איננו סובל. איך ייתכן שאדם המוכר כצדיק, גדול בתורה ובעל מידות טובות ינהג כך? השאלה מתחדדת עוד יותר לנוכח העדות הבאה של הרב אברהם סתיו, בנו של יושב ראש ארגון רבני צהר הרב דוד סתיו, ממושאית מתקפות הרב כהן, החושפת דווקא את זהירותו ורגישותו הרבה של המנוח מפני פרסום לשון הרע והוצאת שם רע. "לפני כמה שבועות ביקש עיתונאי חרדי בכיר לקבוע פגישה עם אבא שלי", כתב השבוע הרב סתיו הבן בחשבון הפייסבוק שלו. "אומר בכנות, הוא פתח, 'החלטתי שאני רוצה לכתוב כתבה נגדך. אבל קודם שאתחיל לכתוב ניגשתי לרב שלום כהן ושאלתי לדעתו. הייתי בטוח שיעודד אותי לעשות זאת, אבל הוא אמר לי שאי אפשר לכתוב נגד אדם לפני שפוגשים אותו ומדברים איתו, ולכן אני כאן, כדי להיפגש ולדבר'. הכתבה הייתה כבר לא נכתבה. כנראה גם לא תיכתב לעולם. אך חלק מן הכאב שחשתי כששמעתי על פטירתו של הרב כהן, היה כאב על לכתו של מי שידע איך מקיימים מחלוקת לשם שמיים".

הרב שלמה בניזרי, לשעבר בכיר בש"ס, התפרסם בעבר כמעין פרשן לדברי הרב עובדיה יוסף, כאשר נדרש מעת לעת, כאחד הדוברים הרהוטים של המפלגה, להסביר בכלי התקשורת את ההתבטאויות הבעייתיות של מרן ואת הפער בין ענקיותו בתורה לסגנון דרשותיו הבוטה ולשיח המוכער. התפקיד הבלתי אפשרי ההוא זיכה בזמנו את בניזרי בדמות משעשעת ב'ארץ נהדרת' - אחת מפסגות שאיפותיו של כל פוליטיקאי. השבוע ביקשתי ממנו עזרה ביישוב אותה סתירה גם ביחס לחכם שלום - ולצערי לא השתכנעתי מההסברים. על שני דברים בכל זאת הסכמנו: א. המנוח היה אדם גדול גם אם יש לי עליו קושיות. ב. המלצת חז"ל "חכמים היוהרו בדבריהם" חלה גם עליו. גישאר בצדיק עיין. תהא נשמתו צרורה בצרור החיים. ■

קובי נחשוני הוא עיתונאי חטיבת החדשות של ynet וידיעות אחרונות

של החזרת עטרה ליושנה, מה שמן הסתם יביא לכך שה"מרן" המיועד יסחף אחריו רבים שהתרחקו מעט מהמפלגה בשנים האחרונות. עד שזה יקרה צפוי זקן וותיק חברי מועצת החכמים, הרב שמעון בעדני, לשמש כנשיאה, למקרה שיהיה צורך בהכרעות דחופות, אך יש גם מי שמשמעשע באפשרות שהרב יצחק יוסף יעדיף חיי עולם על חיי שעה ויתפטר בקרוב מתפקידיו ברבנות הראשית ובבית הדין כדי ליטול על עצמו את הנהגת ש"ס והציבור החרדי הספרדי לאלתר - שמא יקדימונו אחר.

מבחינת יושב הראש דרעי עשויים חילופי הגברי להגביל מעט את חופש הפעולה המוחלט שממנו נהנה תחת נשיאות הרב כהן, ואף על פי כן מדובר ללא ספק בבחירה הטובה ביותר בעבורו, שתתרום לביסוס שלטונו ולביצור מעמדו כמנהיג הפוליטי הבלתי מעורער. הרב יוסף דעתן וכריזמטי יותר מקודמו, יש לו קשר ישיר ובלתי אמצעי עם הציבור הרחב, בדרשות מוצאי השבת המפורסמות ובהזדמנויות אחרות שבהן הוא יכול להביע את עמדותיו בעניינים שעל סדר היום, ולא נראה שהוא, כמנהיג רוחני, יזוז הצידי וישאיר את המושכות בידי הדרג הפוליטי בלבד. ועם זאת, כמו חכם שלום, גם הוא רואה בדרך כלל עין בעין עם דרעי את ענייני המפלגה ואת ההכרעות החשובות בה, והיחסים ביניהם ובין לשכותיהם מציניים. נראה שהמצב החדש יאלץ את דרעי בעיקר לתמוך בחוכמה את מהלכיו מול נשיא המועצת העתידי ולנהוג בו בכבוד הראוי, אך לא צפויים חילוקי דעות משמעותיים בין השניים.

לדבר על הפיל שבחדר

ואחרי שהספדנו את הרב שלום כהן זצ"ל כראש ישיבה ומרביץ תורה, והעלינו על נס גם את תרומתו הנאה להצלחת התנועה הפוליטית שהנהיג - אי אפשר שלא להתייחס לצד נוסף ופחות נעים באישיותו: התבטאויותיו השנויות במחלוקת. לפני כמעט תשע שנים, כשהרב עובדיה יוסף הלך לעולמו, פרסמתי אין־ספור כתבות המסכמות את פועלה של הדמות ההיסטורית והחד־פעמית הזו. למרות העבודה הקשה והפירות שראיתי בעמלי, גאותי הגדולה הייתה דווקא על מה שלא נכתב בהן: שום מילה, ואף לא חצי מילה, על ה"מרגליות" שהפיק פיו מעת לעת בדרשות מוצאי השבת. מבחינת ישראלים רבים, זה מה שסימל עבורם את הרב עובדיה, שכן רוב המפגשים שלהם איתו היו מעל דפי העיתונים מדי יום ראשון - פעם "שרון עיזה עיבורת" ופעם "השופטים רשעים סוררים

כן, זו של מרב מיכאלי - שכמעט נכנס כחבר כנסת בשלהי הכנסת השלוש־עשרה. חתנו הוא חבר הכנסת גלעד קריב, גם הוא איש מפלגת העבודה. מבחינתו של ניר, מדובר בתהליך טבעי שהתרחש כתוצאה משינויים דמוגרפיים בקרב חברי האגודה. "רוב החברים באגודה היום הם נשים. גם בגופים הפורמליים של האגודה מכהנות נשים רבות. לי עצמי יש שתי סגניות שהן נשים - מנהלת האגודה והמנכ"לית. הייתה פנייה של סופרות ומשוררות להוסיף את המילה 'סופרות' לשם האגודה. אני עצמי הייתי די שמרן ולא מיהרתי לעשות זאת, ובכל מקרה בשביל שינוי כזה צריך לנכנס את האגודה, וזו מתכנסת אחת לשנה. העניין נדחה בשנות הקורונה, אבל בשבוע הבא מתקיימת האספה השנתית, וחוקית אני לא יכול למנוע מחברים באגודה להעלות הצעה לסדר היום".

ניר טוען כי ניסה להסביר לסופרות את הבעייתיות בהצעה, אולם "באווירה שיש בציבור השנים האחרונות לגבי מעמד נשים, הלחץ היה גדול". ניר מעדיף, במקום להיכנס לוויכוח עם חברות האגודה, לתת לרוב לומר את דברו. "הן יציגו את הצעתן באספה, אני מניח שיהיו תגובות נגדיות, ומה שיוכרע בהצבעה זה מה שיקרה".

ניר עצמו לא סבור שהשינוי הסמנטי משמעותי. "בעיניי זה לא כזה דבר גדול ולא משנה את מהות אגודת הסופרים. אבל גם אם הרעיון יתקבל אראה בזה דבר חיובי, שיהיה ביטוי לסופרות בשם האגודה". בשמה האנגלי של האגודה, הוא מדגיש - למרבה האבסורד - לא יחול שינוי, והסופרים יישארו בו ללא הסופרות לצידם.

מי שמוביל את המהלך, לדברי ניר, הן שלוש סופרות מגיל הביניים ("המבוגרות יותר, כמו גם המבוגרים, הם יותר שמרנים", הוא מסביר): פרופ' רחל אליאור, ד"ר שלומית ליר והסופרת עדנה שמש. כל אחת בדרכה עוסקת ציבורית, מחקרית וספרותית בנושאים על הסקאלה הליברלית שבין קידום נשים לקידום פלשתניים.

כאמור, סופרים וסופרות שונים נזעקו ומבקשים לנסות לשנות את רוע הגזרה, אבל כמיטב המסורת הדמוקרטית, וכפי שטען גם ניר - ההחלטה תתקבל לבסוף בהתאם למספר האצבעות שיוזמו באספה השנתית. פוצ'ו בן ה־92 יתקשה להגיע, בהסבר המעניין ש"מאז שמכרתי את הווספה שלי לפני שנתיים אני כבר לא נוסע בעיר", אבל יושב ראש האגודה הבטיח לו שמכתבו יוקרא באספה. נותר רק לעקוב ולראות עד כמה חברי האגודה השמרנים, ובהם גם לא מעט שומרי מסורת, דתיים וגם חרדים, יקדישו את זמנם לשמירה על כבודה של העברית לא רק מול המקלדת. ■

מיושן", הוא מגדיר את הוותק בן שבעים השנה שלו באגודה, "אבל אני לא רוצה שלאגודה שלי יהיה שם כל כך מטופש".

פנייתו של פוצ'ו ליושב ראש האגודה הניבה תגובות נוספות מצד סופרים וסופרות חברי האגודה ששיתפו אותו בהתנגדותם לשינוי המוצע. כך למשל הסופרת שמחה סיאני, על אף היותה חלק מהאגף הנשי באגודה, שיגרה ליושב ראש האגודה מכתב שבו ציינה כי היא "מזועזעת מעצם הרעיון ששם האגודה ישתנה". יושב הראש צביקה ניר השיב לה כי סופרות רבות פנו אליו בבקשה לשנות את השם, וכי כל אחד יכול להציע רעיונות ונושאים לפני חברי הוועד המנהל. כשתהיה הצבעה, אמר לה, יוחלט אם לשנות את שם האגודה אם לא. "כתבתי לו שאני אבוא לישיבה", מספרת סיאני, "ואפילו אם אהיה יחידה - אצביע נגד רעיון איזולת זה. אני, על כל פנים, לא אשנה את שם האגודה במכתביי", היא מצהירה, "גם אם צביקה - שאני מאוד מעריכה את פועלו - ושרת התחבורה ידרשו זאת ממני".

סיאני חוזרת על הגדרתו של פוצ'ו ומכנה את ההצעה "טיפשית". "זה טיפשי לשנות", היא מסבירה, "הרי מבחינה לשונית סופרים וסופרות יחד נכללות במילה סופרים. אני אומנם בעד קידום נשי", היא מדגישה, ומתארת את פועלה הציבורי בנושא, במיוחד בתחום הספרות והיצירה, "אבל השינוי הזה לא ראוי. נשים הן כוח נפלא ויש להן ערך רב לקהילה ולמשק, אבל לא צריך לשים אותן ללעג ולקלס, יש לעשות הכול במידה. זה טיפשי ולא מוכוב. אם ביאליק החליט על השם המקורי, למה לשנות? אין לכך שום סיבה מוצדקת".

למחאה הצטרפו גם צמד המשוררים הרצל ובלפור חקק, חברי האגודה, וגם הסופר אהוד בן עזר, אשר בגיליון החדשות המקוון שהוא מפרסם הביע שאט נפש וגיוחון מהשינוי המוצע: "האם אין גבול לטמטום? האם הטיפשות של שרת התחבורה הבורה מרבה מיכאלה עילגת הלשון העברית פולשת גם לאגודת הסופרים העברים?" תהה בחריפות, והציע: "למה לא 'אגודת הסופרים העבריות בישראל'? סליחה, ביאליק, שהטמטום משתלט על האגודה שיסדת! אנחנו, בכל מה שנכתב, לעולם לא נשנה את השם המקורי, הנכון גם דקדוקית".

"רוב חברי האגודה הם נשים"

צביקה ניר, יושב ראש אגודת הסופרים, לא הבין על מה ההומוז. כשפנינו אליו לשמוע את גרסתו בפרשה, הוא כמעט נהנה מכך שאירוע של האגודה זוכה לכותרות בעיתון. ניר, שהוא שילוב של סופר, משורר ומשפטן, הוא גם חבר מפלגת העבודה -

את בהריון ויש לך שאלה רפואית לגבי בריאות העובר?

אמרו לך לעשות הפלה בגלל מצב בריאותי שלך או של העובר?
את רוצה חוות דעת נוספת?

המחלקה ליעוץ והכוונה רפואיים לאם והעובר

באגודת אפרת

יועצים רפואיים בראשות ד"ר יונתן שוסהיים, רופא מומחה ברפואת פיריון, הפרייה חוץ גופית, מיילדות וגניקולוגיה - עומדים לרשותך!

« שאלות רפואיות יש להפנות למייל med@efrat.org.il

בצירוף כל המסמכים הרפואיים. סודיות רפואית מובטחת!

אפרת
אגודת יעוץ וטיפול לנשים הרות בהמשך עיד

אנחנו כאן בשבילך!

www.efrat.org.il
העילוי 10, קרית משה ירושלים | לתרומות: 02-5454500

לרוכשים
'מבצע חתנים'
לילה מתנה

Dhotel ב-
HOTEL DORTMUND

יופי של ריהוט

קונים
פינת אוכל
במחירים המשתלמים ביותר

בז'ור:

שלחן קרמי
1.80 + פתיחה 60

+ 6 כסאות
מתנה

3,990 ₪

מקבילים
6 כסאות לבחירה
מתנה

מגוון עצום בחנויות ובאתר:
WWW.YSRIHUT.CO.IL

אצלנו הכל מס' 1
מבחר
שירות
תצוגה
קטלוג את מי שכבר קנה

חנות משלוח נוחה עד 36 חודשים באשראי | עד 12 ציודים באישור ERN

פתחנו
סניף חדש

בית שמש
רח' אביי 33
052-544-4871

מקור אקזוטריות/אזרחי
אקססוריה מליונים

לעידכוני מלאי ותמונות:
050-2751919

סניף ראשי: א'-ה' 10:00-22:00 | יום ו' 9:30-14:30 | מוצ"ש משעה אחרי צאת השבת עד 23:30

סניף ראשי ירושלים: קניון רמות חתנים וכלות: Dcity קומה 1 | עודפים: Dcity קומה 2
מציאות ויד 2: האוגדה 15, מישור אדומים - בקרוב! ריהוט גן ומסעדות: האוגדה 15, מישור אדומים - בקרוב!
יוקרה: בני ברק | סניפים בקהילה: ביתר עילית | מודיעין עילית | אלעד | בית שמש

- מחלקה עסקית: 050-8469993 - הטבות בלעדיות לאדריכלים ומעצבי פנים -

← הפריימריז בציונות הדתית נוהל בצל המשא ומתן שקרס מול מפלגת עוצמה יהודית. ח"כ סמוטריץ' בהכרזת תוצאות הפריימריז

צילום: אבשלום ששוני פלאש 90

אסף משניות

תוצאות הפריימריז בציונות הדתית שהתקיימו השבוע (ג') ציירו תמונה חדשה־ישנה של המפלגה. כל ארבעת חברי הכנסת המכהנים של המפלגה נבחרו ברביעייה הראשונה, כשההבדל היחיד בין הכנסת היוצאת לרשימה החדשה הוא סדר הופעתם. מי שהגיע למקום הראשון הוא אופיר סופר, שבפעם הקודמת שובץ בליכוד במסגרת ההסכם בין המפלגות. אחריו, בפער של עשרים קולות בלבד, הגיעה אורית סטרוק, מי שהייתה במקום הרביעי במפלגה בכנסת הקודמת, והשישית ברשימה בסך הכול. שמחה רוטמן, שבמשך תקופה ארוכה סומן כמי שיסיים את הפריימריז במקום הראשון, סיים במקום השלישי. מיכל וולדיגר, שהוצבה בפעם הקודמת במקום השני ברשימתו של סמוטריץ', ירדה למקום הרביעי בפריימריז, החמישי לאחר מקומו של סמוטריץ' עצמו, שהיה היחיד שלא נאלץ להתמודד בבחירות המקדימות במפלגה.

במרצ ובעבודה השרים לא צלחו את הפריימריז

משבצת השם החדש הראשון ברשימה מאוישת על ידי צבי סוכות, לשעבר מנכ"ל עוצמה יהודית, שסיים חמישי, והרב משה סולומון הפתיע רבים כשסיים במקום השישי. לפי הסקרים האחרונים, במקרה של ריצה בנפרד מעוצמה יהודית, המקום השישי הוא האחרון שנמצא בטווח המקומות הריאליים, וגם הוא בספק. מי שסומן כמועמד בפרופיל ציבורי גבוה אך לא הצליח להתברג בצמרת הוא ארנון סגל, שסיים במקום השמיני בפריימריז. גורמים בסביבתו של סמוטריץ' אומרים

ביחד או לחוד

תוצאות הפריימריז בציונות הדתית מצביעות על הבעת אמון רחבה בחברי הכנסת המכהנים ובהישג עבור יושב ראש המפלגה בצלאל סמוטריץ', שהצליח לשמר את חברי מפלגתו המכהנים גם לכנסת הבאה ← הסוגיה הבאה שהוא נדרש להכריע בה היא הריצה המשותפת עם עוצמה יהודית, וכאן הדעות חלוקות

השרים הנוספים של המפלגה שהודיעו מראש שלא יתמודדו הפעם - עולה שכל חברי מרצ שלקחו חלק בממשלה כשלו בפריימריז.

גם במפלגת העבודה המצב דומה. שני שרי המפלגה, נחמן שי ועמר בר-לב, נדחקו לתחתית הרשימה, ויראו את הכנסת הבאה מהבית. אפילו בליכוד, שהיו באופוזיציה, כמה מבכירי המפלגה הידרדרו משמעותית בפריימריז. הבולטים שבהם הם ישראל כ"ץ שירד עד למקום ה־12 ברשימה הסופית, יולי אדלשטיין שסיים במקום ה־18, גילה גמליאל שצנחה עד למקום ה־32 וצחי הנגבי, שהגיע לעשירייה החמישית הלא ריאלי. במישור הזה, הבעת האמון שהביעו מתפקדי מפלגת הציונות הדתית בחברי הכנסת המכהנים מציינת תמונת מצב שונה בתכלית.

בקרב חברי הכנסת עצמם נרשמה אנתה רווחה בולטת עם היוודע התוצאות, במיוחד בסביבתן של חברות הכנסת וולדיגר וסטרוק. במשך רוב שעות היום היו סבורים במחנה סטרוק כי הקריאות לגיוון הרשימה יובילו לחיסולה ברשימה, וחששו שתסיים מתחת למועמדים חדשים בולטים כמו סוכות וסגל. ביום שלישי

פרופ' אשר כהן, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן: "הבחירה באופיר סופר - מזרחי, תושב הגליל, שעוסק בנושא המשילות וצה"ל - מספרת סיפור של גיוון. נכון שמדובר בשינוי סמלי למדי, ובפער מזערי, אבל יש כאן אמירה שיוצאת נגד הרבה מההאשמות שהופנו כלפי המפלגה בשבועות האחרונים"

בבוקר סטרוק אף פרסמה סרטון שבו היא אומרת במפורש שאם לא תיבחר במקום ריאלי זה רק משום שהיא תושבת חברון ובגלל הקולות שקראו לגיוון הרשימה והכנסה של דתיים שאינם מתנחלים למקומות בצמרת הרשימה. בשיחה עם 'בשבע' לאחר פרסום התוצאות אמרה סטרוק כי "ברוך ה', המצביעים שלנו לא אכזבו, העמידו רשימה מצוינת. גם נתנו אמון, ובצדק, בחברי הכנסת המכהנים, וגם קידמו כוחות חדשים ומגוונים למקומות הבאים".

גם במחנה של וולדיגר נאמרו דברים דומים, הן במהלך ההצבעה והן לאחר פרסום התוצאות. וולדיגר אומנם מוקמה במקום השני בקרב הפוקדים, לאחר אופיר סופר, אך לאורך כל הדרך נחשבה למועמדת בעלת הסיכון הגבוה ביותר להידחק מהרשימה. לאחר התוצאות אמרה ל'בשבע' שהיא "שמחה מהתוצאות שמביאות את הקול החברתי והמגוון". במקביל, היא ממשיכה בקו שהובילה בכל השבועות האחרונים, ורמזה נגד ריצה משותפת עם בן גביר, עוד בטרם הצעתו האחרונה: "אני בטוחה שבצלאל יקשיב לרחשי הקהל שרוצה מפלגה רחבה ומגוונת".

יותר נשים מאשר ברשימת יש עתיד

מי שתקפה את התוצאות מיד עם פרסומן הייתה מפלגת יש עתיד, שכנתה את הרשימה שנבחרה "רשימה מיזוגנית, הומופובית, גזענית ומסוכנת". אלא שבדיקה פשוטה מראה שבי־12 המקומות הראשונים ברשימת הציונות הדתית יש יותר נשים מאשר באותם מקומות ברשימת יש עתיד. מי שמשלימות את רשימת הנשים

מתחדשים לקראת האלים!

3⁻¹ 99 ₪

נעלי בובה ומוקסין
במבצע מיוחד

במידות 20-35

לידר LEADER

לרשימת הסניפים ושעות הפתיחה: leaderkids.co.il
לחברי מועדון | מינימום 10,000 פריטים | על פריטים נבחרים | בכפוף לתקנון | מ.ל.ח.

אופקים יהדות דרום אפריקה 14 | חדש! אור יהודה קניון עזריאלי שדרות אליהו סערון 120 | אלעד בן שטח 8 | אשדוד רשב"י 15, קניון הסיטי מתחם בגין 1 | אשקלון כיכר גולומב 1, חדש! נצבא סנטר-סילבר | באר שבע התקווה 10 | בית שאן מתחם צים העמל 7 | בית שמש נחל ניצנים 3, יהודה הנשיא 3, קניון נעמי דרך יצחק רבין 2 | ביתר עילית רבי עקיבא 11, הר"ן 6 | חדש! בני ברק מגדל אלייז MAX בן גוריון 3 | בת-ים העצמאות 56 | חדרה הרב עובדיה יוסף 7 | חיפה ארלוזורוב 13 | טבריה הגליל 29 | ירושלים בר אילן 19, מלכי ישראל 18, כנפי נשרים 22, יפו 97, יפו 98, חדש! קניון מלרה | מגדל העמק מתחם פרץ סנטר שדרות שאול עמור 77 | מודיעין עילית שד' יחזקאל 2, אבני נזר 46 | חדש! נהריה אירית 2, קניון נהריה | נתיבות ירושלים 19 | נתניה שמואל הנציב 5, קניון השרון הרצל 60 | עפולה ויצמן 11 | ערד צים אורבן התעשייה 60 | פתח תקוה חובבי ציון 40, קניון סירקין אלעזר פרידמן 9 | צפת זבוטינסקי 1 | קרית אתא העצמאות 91 | קרית גת מלכי ישראל 178 | קרית מלאכי זבוטינסקי 43 | ראש העין נצבא סנטר יהושע בן נון 77 | רחובות הרצל 160 | חנות עודפים מאה שערים 17 ירושלים

←
הרכיב ביודעין רשימה מאוד
חרד"לית. ח"כ בן גביר

צילום: אבסולום ששוני, פלאש 90

←
הן דבורה גונן, אמו של דני גונן
הי"ד, שנבחרה על תקן חברת
מרכז המפלגה למקום העשירי, ונעמה
זרביב ורחלי צינקין שסיימו במקומות 9
ו-10 בפריימריז וברשימה הסופית יאיישו
את מקומות 11-12. למעשה, רק במפלגת
העבודה יש יותר נשים ב-12 המקומות
הראשונים, וזאת עקב הבטחות השריון.
"צריך לומר שמבחינת גיוון הרשימה,
זה כמעט המקסימום שהיה אפשר
לעשות", אומר פרופ' אשר כהן, מרצה
למדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן,
מומחה לפוליטיקה וממשל. "מראש לא
היו דתיים ליברלים שהגיעו להתמודד,
וצריך לזכור שארבעת חברי הכנסת
המכהנים הוצבו ברשימה מראש במטרה
ליצור את הגיוון הנדרש. בנוסף, הבחירה
באופיר סופר - מזרחי, תושב הגליל,
שעוסק בנושא המשילות וצה"ל - מספרת
סיפור של גיוון. נכון שמדובר בשינוי סמלי
למדי, ובפער מוערי, אבל יש כאן אמירה
שיוצאת נגד הרבה מההאשמות שהופנו
כלפי המפלגה בשבועות האחרונים".

**אם כן, אפשר לומר שהמטרה של
סמוטריץ' הצליחה?**
"כן ולא. נכון שבחמישייה יש גיוון,
וגם הרב משה סולומון במקום השישי
הוא בהחלט חידוש מרענן, אבל שאר
העשירייה כן מציירת קו מאוד אחיד,
ודי חרד"ל. סמוטריץ' אמר שהוא רוצה
להפוך את הציונות הדתית למפד"ל
הנוכחית, אבל מי שנמצא מעבר למקומות
הריאליים לא ממש תורם לכך. יש פה
הימור. כרגע הרשימה יצאה טוב ומגוונת
למדי, אבל באיחודים זה יכול להשתנות.
איחוד כמו שבן גביר הציע יהרוס לחלוטין
את כל ההישג של הפריימריז האלה, ויפרק
לחלוטין את הרעיון של גיוון השורות".

"אני חושב שבתוצאה הסופית כן יש
כאן גיוון די גדול ברשימה", אומר היועץ
האסטרטגי נדב שטראוכלר. "היא די נוחה
מהמון היבטים. קודם כול, היא מאוד
מאוונת מבחינת גברים ונשים, ובישיח
של היום זה אישיו מאוד משמעותי.
בנוסף לכך היא גם מגוונת גאוגרפית,
וגם מבחינת תחומי העיסוק. זאת תוצאה
שטובה לבצלאל סמוטריץ', כי בסופו של
דבר הוא יכול להציג רשימה שלא כולם בה
נראים כמוהו".

**אבל כל מי שנבחר ברביעייה הפותחת
הם חברי הכנסת המכהנים. איזו משמעות
יש לזה?**

"קודם כול, בוודאי שיש לזה משמעות.
יש פה אמירה של המתפקדים לבצלאל
מה הם רוצים ומצפים מהרשימה. יש
פה גם הבעת אמון ברשימה שנתפסת
כמי שעמדה יציבה מול רע"ם, ולאחר
מכן כל גוש הימין התיישר אחריה. בסוף
יצאה רשימה שמייצגת די יפה את המגוון

**היועץ האסטרטגי נדב שטראוכלר: "לא נראה שהשיח מתקדם לעבר
איחוד, אבל זה מצב מאוד בעייתי. האיחוד הכרחי, כי יש חשש אמיתי
שבועדי לזכות אחת משתי המפלגות לא תעבור, ואם זה יקרה - סביר
להניח שהשמאל ינצח בבחירות"**

עצמו מבן גביר, שהקהל שלו לא בדיוק
מגיע מהמגזר הדתי".

**עד כמה כניסתו של הרב עמיחי אליהו
לעוצמה יהודית פוגעת בסמוטריץ'
בהקשר הזה?**

"לדעתי זה בשוליים. אני לא חושב שזה
אירוע מרכזי במיוחד שישנה את התנועה
הפוליטית. זה נכון גם להצטרפות של
אמיתי פורת לרוח הציונית שגם התרחשה
השבוע. הם שני אנשים ראויים, אבל לא
נראה לי שהם גיים צ'ינג'ר".

למרות שהוא סבור שמצביעיו של
סמוטריץ' יציבים יותר, שטראוכלר
סבור כי הכוח נמצא דווקא אצל בן
גביר: "ההתנהלות של בצלאל סמוטריץ'
במגעים מול עוצמה יהודית לא הייתה
מיטבית כלל. זה פגע בו והוביל אותו
לנהל קרב נסיגה. לעומת זאת בן גביר
נמצא במומנטום מאוד חיובי, והסקרים -
שצריך להיזהר מהם - מראים זאת.
בסוף תנאי המגזר של בצלאל כיום פחות
טובים".

**זה גם יכול להסביר את התגובות שלהם
לקריאות של נתניהו לאיחוד הרשימות?**
"בהחלט. אבל יש כאן גם משהו יותר
גדול. אם עד עכשיו בן גביר הוא זה
שהתנהל נכון, דווקא באירוע הזה הוא
שגה, ואילו בצלאל ניהל את הקריאה
טוב יותר. נתניהו נתן להם חבל, ובן גביר
די זרק אותו חזרה. זה גם מעיד לאן הרוח
נושבת".

למרות הקריאות הפומביות של
נתניהו לאיחוד הרשימות, והאמירה של
סמוטריץ' שהוא רוצה שהדבר יקרה,
לא כולם סבורים שזה הדבר הנכון לגוש.
"בסוף, כל ההישגים של הפריימריז
ילכו לפח אם בצלאל ייתן לבן גביר את
הרשימה שהוא הציע במסמך ההוא. הרי
במקרה כזה כל העשירייה הראשונה תהיה
מאוד חרד"לית, ואפילו קיצונית. זה משהו
שעלול להבריח המון מתלכטים, ובסוף

הוא זה שיכריע את הבחירות", אומר
פרופ' כהן.

**קשה לומר שאלמוג כהן, מסורתי
מאשקלון, הוא ייצוג חרד"לי.**

"אבל תסתכל מי עוטר אותו. בן
גביר מחברון, וסרלאוף החרד"לי, והרב
עמיחי החרד"לי גם כן. בן גביר הרכיב
ביועץ רשימה מאוד מאוד חרד"לית.
אפשר להביא עוד חמישים אלמוג כהן,
זה לא באמת יצליח לשנות את אופי
הרשימה. באיחוד כזה כל מטרת העל
של הפריימריז - הולכת לפח. הרי לא רק
הליברלים לא ימצאו את עצמם במפלגה
הזאת, אלא גם חלקים נרחבים של
המיינסטרים. מדובר בקולות שיכריעו את
הבחירות האלה".

**אבל מסתבר שנתניהו לא חושש מכך,
ולעומת זאת כן חושש שאחת המפלגות
לא תעבור והקולות ילכו לפח.**

"נתניהו חושב שאיחוד של סמוטריץ'
ובן גביר יעביר אליו את כל המצביעים
הליברלים. זה לא נכון. בסוף יש באמצע
שניים שלושה מנדטים של ציונות דתית
שפשוט מתלכטים. חלקם, אלה שאומרים
שבכל מקרה יצביעו בתוך הגוש, אולי
יצביעו לו. אבל יש גם כאלה שיצביעו
לשקד או אפילו למותן כהנא. שקד
כנראה לא תעבור, ומותן כהנא נמצא אצל
גנץ. המשמעות של הדברים האלה היא
ממשלת שמאל שתקום".

**ואיך בדיוק ריצה של סמוטריץ' ללא
עוצמה תביא את הקהל הזה?**

"קודם כול, צריך לזכור שסמוטריץ'
יציב מעל אחוז החסימה גם לבד, ויש
למפלגה שלו היסטוריה של סקירת חסר.
כלומר כיום המפלגה שלו לבד שווה
חמישה-שישה מנדטים, וחלק מהמנדטים
האלה שייכים לקולות ההם. אבל הוא לא
חייב לרוץ לבד. הוא יכול לצרף אליו את
שיקלי, כמו הדיווחים מהשבוע האחרון,
וזה בהחלט יסגור לו את הפינה. שיקלי
יחד עם משה סעדה, שהפך לסמל השינוי
שצריך לעשות במערכת המשפט, ועוד
מועמדת מיינסטרים מגורית - יביאו את
אותם קולות דרושים".

**מי אמר ששינוי במערכת המשפט מה
שהציבור רוצה? הרי בפריימריז רוטמן,
נושא הדגל של הרפורמה במערכת
המשפט, סיים רק במקום השלישי, למרות
ההערכות שהוא זה שיסיים ראשון.**

"קודם כול, יש קונצנזוס בציבור הדתי
שצריך לשנות את מערכת המשפט. דבר
שני, אני לא יודע כמה אפשר ללמוד
מתוצאות הפריימריז על מה הנושאים
שהכי חשובים למגזר. בסוף זה תמהיל
של נושאים, ומערכת המשפט היא בוודאי
חלק ממנו. בנוסף, אנשים זוכים בפריימריז
לא רק בגלל העמדות שלהם, אלא גם
בגלל פעילות פוליטית. סופר פקד הכי
הרבה וחרש את הארץ וניצח. מהצד
השני ארנון סגל, אולי המועמד החיצוני
הכי בולט בפריימריז האלה, נכנס מאוחר
למרוץ, לא הגיע עם מערכת משומנת,
וסיים שמיני. לכן זה יותר מורכב מנושא
ספציפי כזה או אחר." ■

לפגוש לפגוש את התלמיד

הצטרפו לתוכנית בהשראת ישיבת מקור חיים
המכשירה מחנכים בשיטה מקורית ומיוחדת
השואפת להפגיש בין נפשו של המורה
לעולמו הפנימי של התלמיד

סדנת
פלייבק

סדנת
כתיבה יוצרת

מסע תפילה עם
הרב דוב זינגר

כלי הנחיית
קבוצות

שנת לימודים אחת בקמפוס
הלימודים במסגרת לימודי התואר השני במקצועות:
תנ"ך, תושב"ע, מחשבת ישראל וחינוך יהודי

לפרטים: 077-9915237

או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*למעט בתכניות חינוך מיוחד והוראת המתמטיקה

בית מדרש לתנ"ך
עז לישראל
ע"ש עדו זולדן הי"ד

מדרשת עז לישראל בירושלים

חדש
מסלול ייחודי
להכשרת מחנכות!
עיסוק באתגרי
החינוך בדורנו

ללמוד תנ"ך

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תכנית ההוראה של מדרשת עז לישראל
בית מדרש שהוא בית

לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באווירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים
יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) במכללת הרצוג בגוש עציון (בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים הניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה:
חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות מדעי הטבע | גאוגרפיה | אזרחות | תושב"ע
מדעי המחשב | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

לפרטים | **וקביעת
ראינות**
חרות: 0546396667
רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947
ozleisrael.co.il

←
אזור חיץ שגודלו
זניח אך מיקומו
אסטרטגי. מאגר
הגז כריש בגבול
הלבנוני

צילום: אנרג'יאן

ניצן קידר

למרבית הישראלים סוגיית הגבול הימי בין ישראל ללבנון היא רחוקה ולא מוכרת. ברור לכולם, כמובן, שמדובר בשטח במחלוקת, הטומן אינטרסים ביטחוניים וכלכליים, כולל בשוק הגז; אבל הבנה עמוקה מה ישראל מרוויחה או מפסידה היא נחלתם של אנשי המערכת המדינית, ובעיקר אלה מתוכה העוסקים בסוגיה באופן אינטנסיבי ויומיומי.

לפני שנתיים נכנסו ישראל ולבנון למשא ומתן לצורך קביעת הגבול הימי בין המדינות, שבמסגרתו אמורה להיות מוסדרת הריבונות על תא שטח שגודלו כ־550 קמ"ר. מדובר בסכסוך טריטוריאלי שנמשך עשרות שנים לגבי אזור חיץ שצורתו כמשולש וגודלו זניח יחסית עבור שני הצדדים, אך מיקומו אסטרטגי. וכיוון שהמדינות אינן נמצאות במצב של שלום, כל קו גבול הוא בעל השלכות ביטחוניות. לצד זאת, זוהי גם סוגיה שקשורה לכסף - הרבה כסף - שקשור במאגרי גז פוטנציאליים בשטח המדובר.

את המשא ומתן החל יובל שטייניץ בתפקידו כשר האנרגיה, והוא נעשה בתיווך אמריקני. הלבנונים הערימו שורה של תביעות ובהן שטחים נוספים שבעצם יעבירו לידיהם את הבעלות על מאגר הגז כריש ועל אזור נוסף שלהערכת גורמים כלכליים יש בו מאגר פוטנציאלי של גז. במהלך המגעים אף הודיעה לבנון כי תספה אליה את השטחים המצויים במחלוקת, אך ארצות הברית הזהירה אותה מפני צעד כזה. לפני כשנה מונה עמוס הוכשטיין כמתווך בין הצדדים מטעם ארצות הברית, ולפני כחודשיים הציג הצעה שנראה ששני הצדדים מסכימים לה, אבל תוכנה המלא לא

גבול דק

בעוד המשא ומתן על הסכסוך הטריטוריאלי בין ישראל ללבנון בנוגע לקביעת הגבול הימי הולך ומתקדם, צפה ועולה השאלה אם הסכם שכזה עומד בגדרים הקבועים בחוק יסוד: משאל עם, הדורש לאשר הסכמים הכוללים ויתור על שטחים טריטוריאליים הן בכנסת והן במשאל עם

פורסם.

יש כמובן פרמטר חשוב נוסף, והוא מעורבות ארגון הטרור חיזבאללה בסוגיה. לאחרונה משקיע מוזכ"ל חיזבאללה חסן נסראללה זמן רב בסוגיית הגבול, כדי להסיט ביקורת הולכת וגוברת נגדו מתוך המדינה ולהציג את ארגונו כמי שעומד בחזית ההגנה מפני מה שהוא מגדיר "כיבוש הגז הלבנוני בידי ישראל". נסראללה איים לפגוע במאגר כריש, וארגונו אף שיגר לעברו שלושה כלי טיס בלתי מאוישים, שהופלו. לאחרונה הוא החריף את הטון המאיים וטען שאי אפשר לסמוך לא על ישראל ולא על האמריקנים בסוגיית הגבול הימי.

במערכת המדינית מעריכים שלבנון מעוניינת מאוד בהסכם, משום שפיתוח מאגרי הגז הפוטנציאליים שבשטחה יכניס לכלכלת המדינה כסף רב שהיא זקוקה לו בעקבות המשבר הכלכלי הקשה.

תקלה חוקתית חמורה

אלא שההסכם המדובר מעורר עוד

שאלה אחת קשה שמעסיקה בימים אלה גם כמה ארגוני חברה אזרחית וגם חברי כנסת מהאופוזיציה, והיא האם הסכם הגבול הימי עם לבנון עומד בגדרים הקבועים בחוק יסוד: משאל עם, הדורש לאשר הסכמים מסוג זה - הכוללים העברת שטחים טריטוריאליים ישראליים - הן בכנסת והן במשאל עם.

הראשונים להרים את הכפפה בנושא היו אנשי פורום קהלת, שהגישו עתירה לבג"ץ בטענה כי זו הפעם הראשונה שבה הוראות חוק יסוד: משאל עם באות לכאורה לידי מימוש, אך הממשלה מתעלמת ממנו. בעתירה נטען כי על פי פרסומים, "ממשלת ישראל מתכוונת לאשר הצעת פשרה חדשה ולפיה תסכים ישראל לדרישה הלבנונית להזות הגבול הימי עד לנקודה 23, וכן להעביר ללבנון שטח נוסף בסמוך למאגר כריש. משמעות הדבר היא ויתור על שטח קרקעית הים במים הכלכליים ובמדף היבשתי, שעד כה ישראל התייחסה אליו כשטחה, וייתכן שאף במים הטריטוריאליים. כפי שיבואר להלן, החלטה כזו כפופה להליך הקבוע

**חברת הכנסת
אורית סטרוק:**
"הסיפור של המשא ומתן האינטנסיבי שמנהלת ממשלת המעבר לפיד-בנט על שטח ריבוני ענק של ישראל, תוך התעלמות מוחלטת מחוק יסוד: משאל עם, הוא סיפור שמעיד כאלף עדים עד כמה ההגה של המדינה נמצא בידיים חסרות אחריות"

בחוק יסוד: משאל עם - אישור ברוב מיוחד בכנסת של 80 חברי כנסת, או לחלופין אישור ברוב מיוחד בכנסת של 61 חברי כנסת ולאחריו משאל עם".

יצוין כי הפורום פנה לפני העתירה לראש הממשלה יאיר לפיד, לראש הממשלה החליפי נפתלי בנט וליועצת המשפטית לממשלה וביקש מהם להידרש לסוגיה, אך לא נענה.

בעתירה לבג"ץ נטען עוד כי "מדובר בהחלטה בעלת השלכות ארוכות טווח וכבדות משקל על גבולות הריבונות הישראלית בים ובכלל, ועל נכסים כלכליים בעלי ערך עצום והשפעה רבה על הקופה הציבורית והעתיד הכלכלי של ישראל, וכן על ביטחון ישראל ועל יחסי החוץ שלה. במקרים בעלי מאפיינים דומים פסק בית המשפט הנכבד כי אין לקבל החלטה בממשלה בתקופת בחירות, אלא בשיתוף הכנסת. קל וחומר כאשר מדובר בשטח המצוי תחת החוק הישראלי, וחוק יסוד שלם קובע את ההליך לקבלת ההחלטה - באמצעות תמיכה רחבה מאוד בכנסת או במשאל עם".

בעתירה, שנדחתה בסופו של דבר, ביקש פורום קהלת צו מניעה דחוף כדי שבית המשפט לא יעמוד בפני מעשה שכבר נעשה "וכדי למנוע תקלה חוקתית חמורה", כלשונם. ייתכן שהעתירה תוגש שוב ברגע שההסכם יגיע לאישור הסופי, שכן בית המשפט נמנע מלהתערב בטענה שלא ניתנה שהות מספיקה לגורמים השונים לתת תשובות לשאלות שהציבו בפורום קהלת.

העתירה של קהלת ספגה ביקורת מגורמים מדיניים שטענו כי אם בג"ץ יתערב ויקבע שההסכם עם לבנון ידרוש אישור ברוב גדול בכנסת או משאל עם, ישראל תיאלץ

פסטיבל היין

במוזיאון ישראל, ירושלים 2022

ב'ה' | 29/8-1/9 | 19:00-23:00

100 ₪ כולל כוס יין וטעימות לכל האבלה

מוזיאון ישראל, ירושלים
the israel museum, jerusalem
متحف إسرائيل، أورشليم القدس

*עד גמר המלאי | ט.ל.ח

להשפיע בזירות החשובות באמת?

מצאתי את המקום שלי!

תואר ראשון בפוליטיקה ותקשורת
במכללה האקדמית הדסה

עומר לוי, יו"ר אגודת הסטודנטים,
וסטודנט לתואר ראשון בפוליטיקה ותקשורת

אופק תעסוקתי רחב

דוברות | עיתונות וטלוויזיה | יחסי ציבור | יועצי שרים וחברי
כנסת | פרסום | מדיה דיגיטלית

השתלבות בשירות המדינה, חברות ממשלתיות
ורשויות מקומיות

מגוון סדנאות מעשיות

ניהול דסק חדשות | סדנת צילום כתבות וידיאו | אומנות הראיון
העיתונאי | סדנת תחקירים | שיווק דיגיטלי | סדנת קופירייטינג
| סדנת צילום ועריכה בטלפון הנייד | סדנת אייטמים ויראליים
דוברות פוליטית וממשלתית | חקיקה ועוזרים פרלמנטריים

החוג מפעיל מגזין חדשות אינטרנטי

במסגרתו הסטודנטים מתנסים בעבודה תקשורתית

תכנית מצטיינים בדיפלומטיה ציבורית
ובמקצועות התקשורת הכוללת קורס
"מסע בין לאומי"

שכר לימוד אוניברסיטאי | שנה ראשונה חינם לחיילים משוחררים*

* מותנה באישור משרד הביטחון - תקנות קליטת חיילים משוחררים

HAC

המכללה האקדמית הדסה ירושלים
Hadassah Academic College Jerusalem

אקדמיה מובילה בעולם משתנה

*2292

← משקיע זמן רב בסוגיית הגבול. נסראללה בעצרת של חיזבאללה בלבנון

צילום: עזיז טהר, רויטרס

← לשנות את עמדותיה באופן שישחק דווקא לידי לבנון. לדברי אחד הגורמים, "יש חשיבות גדולה שכן יהיה מאגר גז לבנוני באזור המדובר, משום שהדבר יביא לשמירה על השקט באזור וישמש מעין תעודת ביטוח מפני מתקפות של חיזבאללה וגורמי טרור אחרים. כמו כן, גם ישראל תרוויח חלק מאותם מאגרי גז. העתירה בעצם תחייב את ישראל שלא להסכים לווייתור שיביא לחיפוש שדות גז על ידי לבנון, ובכך תפגע במאמצים שנעשו לפתור את המצב בצורה המיטבית עבור ישראל".

עורך הדין אהרן גרבר, חוקר וסגן ראש המחלקה המשפטית בפורום קהלת, דוחה את הטענה. עורך הדין גרבר גם מתייחס לתהיות מדוע בכלל צריך החוק לחול בשטח ימי. "בים יש מים טריטוריאליים, שהם 12 המיילים הימיים הצמודים לחוף, ושם אין סיבה שהחוק לא יחול, כי זה שטח ריבוני של מדינת ישראל כמו כל שטח אחר. השטח העמוק יותר בים קשור לישראל בחוק משנות ה-50 שנקרא חוק השטחים התת-ימיים, ובו הוגדר כל שטח 'המודף היבשתי' - קרקעית הים בהמשך לחוף המדינה - כשטח מדינת ישראל. לכן, לדוגמה, מי שמפיק גז מהים משלם מס לישראל", הוא מחדד. "אנחנו טוענים שלאור העובדה שהחוק הזה קיים, גם השטח שמעבר למים הטריטוריאליים, עד גבול מסוים, שייך למדינת ישראל. בנוסף, אם אתה משרטט קו גבול, הוא בכל מקרה יהיה ככל הנראה בטווח של 12 המיילים, ולכן צריך לנהוג בו על פי חוק משאל עם".

אחת הטענות של מומחים בתחום יוצרת הבדל בין מים טריטוריאליים למים כלכליים. יש באמת הבדל כזה?
"מהמעט שפורסם לגבי פרטי ההסכם המסתמן, עולה האפשרות שישאל תסכים להיענות לדרישת לבנון לקבל לידיה שטחים שעד כה ישראל טענה, בהחלטת ממשלה רשמית והודעה לאו"ם, שהם הגבול הצפוני של מימי החופים והאזור הכלכלי הבלעדי שלה. בנוסף לכך מסתמנת האפשרות לווייתור ישראלי גם על אזורים שלגביהם אין כל בסיס משפטי מוכר לתביעה הלבנונית שהתעוררה אך לאחרונה, שטחים המצויים גם מדרום לקו שלבנון עצמה טענה כי הוא הגבול. ביחס לשטחים אלה מתעוררת הסוגיה החוקתית, שיש להידרש אליה בטרם חתימה, משום שבהתאם לחוק היסוד, אין

צילום: יח"צ

עורך הדין אהרן גרבר, פורום קהלת: "יש בהחלט בסיס לטענה שהעברת שטחים ימיים שישראל ראתה עד כה ככלולים בתוך המדף היבשתי שלה, ובוודאי במים הטריטוריאליים שלה, לידי לבנון - נתונה תחת תחולתו של חוק יסוד: משאל עם. וכאשר מדובר בחוק יסוד, המצוי בראש הפירמידה הנורמטיבית שלנו, יש לנהוג בו בזהירות ובכבוד הראויים ולהבטיח פעולה על פיו"

טבע או לדוג דגים. הזכויות לשימוש כלכלי אינן ביטוי ריבוני של מדינה. מעולם לא התנחלנו במים כלכליים, ולא החלנו שם שום מינהל או כללים". עורך הדין גרבר דוחה את הדברים. "ההסבר הוא שמדובר רק בהסכם כלכלי בלי לקבוע את קו הגבול. אז אדרבה, שמי שצריך ישכנע את הציבור - או באמצעות רוב של 80 חברי כנסת או במשאל עם, כי כך קובע חוק היסוד. המערכת פשוט עוד לא התרגלה לכך שיש חוק בנושא, והגורמים המדיניים כולם צריכים לפעול במסגרתו. זה שהחוק טרם הופעל לא אומר שהוא אינו בתוקף". חברת הכנסת אורית סטרוק, משולחי המכתב, מוסיפה: "הסיפור של המשאל ומתן האינטנסיבי שמנהלת ממשלת המעבר לפיד-בנט על שטח ריבוני ענק של ישראל, תוך התעלמות מוחלטת מחוק יסוד: משאל עם, שגם לפיד וגם בנט היו בין חברי הכנסת שהצביעו בעדו במליאה - הוא סיפור שמעיד כאלף עדים עד כמה ההגה של המדינה נמצא בידים חסרות אחריות, ועד כמה מי שהיו אמורים להיות כלבי השמירה של הדמוקרטיה (חברי הממשלה מימינה ומתקווה חדשה. נ"ק) ולהשגיח על לפיד - הפקירו את משמרתם", מלינה סטרוק. "בהיעדר מבוגר אחראי בממשלה, חברי יריב לוין ואני לקחנו על עצמנו את תפקיד הבייביסיטר", היא מוסיפה. "מצבים שבהם גורמים פוליטיים בישראל סבורים שטובת המדינה היא ויתור על שטח ריבוני לא חסרים בהיסטוריה שלנו. בדיוק בשביל מצבים כאלה, וכלקח מהם, חוקקנו את חוק יסוד: משאל עם, כדי לוודא שממשלה לא תוכל לקבל החלטות כאלה על דעת עצמה, ותהיה כפופה להחלטת הריבון, בכנסת ו/או במשאל עם".

השאלה המהותית שמעלים בפורום קהלת ועולה גם מצידם של חברי הכנסת לוין וסטרוק תצטרך לקבל מענה, וכנראה תגיע פעם נוספת לבג"ץ אחרי שיושג הסכם. גורמים מדיניים שעיימם שוחחנו אומרים כי ההסכם אינו עתיד לשנות דבר מהבחינה הביטחונית, וכולו עוסק בנושאים כלכליים, בעיקר סביב רצועה של לבנון לפתח עתודת גז שגודלה אינו ידוע וזכתה לכינוי 'צידון-קאנה'. בממשלה, כמובן, דוחים את כל הטענות הללו, וטוענים כי מטרתן היא פוליטית ואופוזיציונית בלבד. אך השאלה העקרונית שעלתה כאן, ובפרט בהקשר החוקי, היות שמדובר בחוק יסוד, צריכה להדיר שינה מעיני הציבור. השאלות שנותרו פתוחות הן האם ההסכם הזה ייחתם עוד לפני הבחירות, והאם בג"ץ יחליט בעתיד, אם אכן תגיע אליו פנייה, להתערב - או ימצא צידוקים שלא להפעיל חוק שנועד בדיוק למצבים הללו. ■

"כשאני ניהלתי את המשאל ומתן בין ישראל ללבנון לא הייתה לי כוונה להביא הסכם לאישור הכנסת או משאל עם". לדברי, "אני לא מקבל את הטענה הזו, שמדובר פה בווייתור על ריבונות. מים כלכליים הם לא מים ריבוניים, כיוון שלמדינות אחרות, כולל מדינות אויב, מותר לשוט במים כלכליים או לטוס מעליהם. הטענה שמדובר בווייתור על ריבונות היא מופרכת מבחינת החוק הבינלאומי. למשל, לא ניתן למנוע מאחרים להעביר במים כלכליים צינור גז או כבל תקשורת. אם אנחנו נרצה להניח צינור גז או כבל תקשורת באזור מים כלכליים של מדינות אחרות, המצרים או הקפריסאים או הלבנונים לא יוכלו למנוע זאת".

עוד הוא מציין כי "זה שיש מחלוקת היכן לסמן את הקו, לא אומר שאנחנו מוותרים על ריבונות כלשהי. הרי מראש לא נקבע אם זה שלנו או שלהם. אנחנו הגשנו את עמדתנו בנוגע למים הכלכליים והם הגישו את הטענות שלהם, ולא נקבע עדיין שזה שלנו או שלהם. לא מוותרים כאן על משהו שהיה שלנו, בטח לא עם ריבונות. גם אם יקבלו את מלוא הטענות שלנו בנוגע לקו הימי, לא מדובר בשטח שיש לנו עליו ריבונות, אלא רק שטח של שימוש כלכלי, שבו מותר לנצל אוצרות

הכלכליים המעוגן בהחלטת ממשלה. לדבריהם, מדובר בשטח ימי שהוא חלק מהשטח הריבוני של מדינת ישראל. סטרוק ולוין מוזכרים כי על פי חוק יסוד: משאל עם, שהם היו יוזמי בכנסת ה-19, כל שינוי בקו הגבול של ישראל שמשמעותו ויתור על שטח בריבונות ישראל, יאושר בכנסת ברוב של 80 חברי כנסת, או יובא למשאל עם לאחר אישורו בכנסת ברוב רגיל. "הממשלה שבראשותכם אינה מוסמכת לחתום על הסכם הכולל שינוי לרעה בקו הגבול הימי של ישראל, שכן מדובר בממשלת מעבר שכבר היום נעדרת רוב פרלמנטרי, וכל הסכם שייחתם על ידה לא יזכה לאישור הנדרש על פי חוק, וממילא דינו יהיה בטלות. מן הראוי להבהיר נתון זה לכל המעורבים במשא ומתן הבינלאומי", כותבים השניים במכתבם. לדבריהם, "אנו מצפים מכם להבהרה, הן כלפי העם בישראל והן כלפי הכנסת, שבכוונתכם לפעול בהתאם להוראות חוק היסוד, ולהימנע לפיכך מצעדים נמהרים בזירה הבינלאומית שאינם עולים בקנה אחד עם החוק".

השר לשעבר יובל שטייניץ אמר השבוע כי הוא דוחה את הטענה שההסכם דורש אישור במשאל עם. בשיחה עם 'זמן ישראל' הצהיר שטייניץ:

בסמכות הממשלה לבדה לוותר על שטחים שחלים בהם המשפט, השיפוט והמינהל הישראליים", הוא מסביר. "יש בהחלט בסיס, אם לא למעלה מכך, לטענה כי העברת שטחים ימיים שישראל ראתה עד כה ככלולים בתוך המדף היבשתי שלה - ובוודאי במים הטריטוריאליים שלה - לידי לבנון, נתונה תחת תחולתו של חוק יסוד: משאל עם. וכאשר מדובר בחוק יסוד, המצוי בראש הפירמידה הנורמטיבית שלנו, יש לנהוג בו בזהירות ובכבוד הראויים ולהבטיח פעולה על פיו".

סטרוק ולוין בתפקיד הבייביסיטר

השבוע החלה גם פעילות פוליטית בנושא. יושב ראש סיעת הליכוד ומרכז האופוזיציה יריב לוין ויושבת ראש סיעת הצינונות הדתית אורית סטרוק שיגרו מכתב לראש ממשלת המעבר יאיר לפיד ולראש הממשלה החליפי נפתלי בנט בעניין הסכם הגבול הימי. השניים מציינים כי על פי הידיעות המגיעות מחדרי המשאל ומתן, הממשלה מוכנה לוותר על שטח של כ-860 קמ"ר, ועל קו הגבול של המים

"אנחנו המדינה היחידה בעולם שיותר מ-50% מהרופאים שלה לא לומדים במדינה עצמה"

רות רלב"ג, מנכ"לית קופ"ח כללית לשעבר | זווית אישית מבית בשבע הסכתים

PODCASTים וסאונד

בשבע

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

עד 70% הנחה

כל הקודם זוכה

על עודפים ותצוגות

ניתן להזמין ולברר באיזה סניף כל מוצר קיים במלאי דרך אתר מחסני חשמל (*5018) במחלקת מציאות ועודפים

מוצרים לדוגמה:

מקרר סמסונג 4 דלתות RF68N9091SL

3,490 ₪ במקום 7,990 ₪

תנור בנוי סאטור CUISINE-3700

999 ₪ במקום 1,790 ₪

שואב אבק אלחוטי פיליפס FC6724/01

599 ₪ במקום 1,049 ₪

אופני ספינינג ES-7905

555 ₪ במקום 699 ₪

מצלמת אקסטרים PIX20

39 ₪ במקום 149 ₪

מסך שארפ 70" 4T-C70BK1X

1,999 ₪ במקום 2,990 ₪

Sauter SAMSUNG BOSCH Haier Whirlpool SHARP PHILIPS ZANUSSI אלקטרה
SIEMENS Miele TADIRAN Electrolux TOSHIBA dyson AEG Blomberg Midea
LIEBHERR Hisense Xiaomi Apple Lenovo hp ASUS JBL קבוצת HAMILTON היבואן הרשמי BISSELL

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף מ- 24.8.22 עד- 1.9.22 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | קיים לפחות מוצר אחד במלאי מכל מוצר שמתפרסם
כל המוצרים המפורסמים מפוזרים בין הסניפים, המלאי משתנה ומתחלף כל יום ובמשך היום | המוצרים הינם תצוגות, עודפים,
מחודשים וסוג ב' | מינימום 2000 פריטים במכירה, 2 בהנחה מקסימלית לפחות | המוצרים ומחיריהם מוצגים ביריד | המחיר
הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים | פריט אחד ללקוח

**DUTY
FREE**

שקם אלקטרוניק
בטוח שקנית טוב SINCE 1951

מגוון גדול של מוצרים ללא מע"מ

Lenovo

טאבלט

TAB M10 X505F
10.1" | 32GB |
2GB RAM

\$150

194552865344

ASUS

מחשב נייד

W202NA-N3350

Windows 10

\$200

195553020114

מבצע!

רוכשים מחשב נייד

ASUS

ומקבלים מתנה!

תיק למחשב נייד
ASUS ROG

+

אוזניות ספורט

אלחוטיות

AUKEY EP-T25 TWS

+

סוללת טעינה

MIRACASE

MPB10000TM

10,000mAh

צבע: לבן או שחור

192876857601 | 192876857601 | 608119199662 | 7290111745577/84

AUKEY

אוזניות ספורט
אלחוטיות

EP-T25 TWS

\$30

608119199662

Skullcandy

אוזניות

אלחוטיות

DIME IN-EAR TWS

\$35

810045683263

מבצע!

קונים קונסולה

Blu-ray Edition 825GB

PS5

ומקבלים מתנה!

בקר DUALSENSE 5

+ אוזניות אלחוטיות 3D Pulse Midnight

+ שני משחקים: Horizon Forbidden West

+ Gran Turismo 7 Game

\$1,145
~~\$1,247~~

711719399704 | 711719834090 | 7290114431743

JBL

רמקול נייד
אלחוטי
PartyBox
Essential Encore

\$200

6925281998119

**NINTENDO
SWITCH
LITE**

\$200

שנתיים אחריות

45496452681

מבצע!

רוכשים מחשב נייד

Lenovo

ומקבלים מתנה!

תיק צד

למחשב 15.6"

Casual

Toploader T210

+

עכבר אלחוטי

530 Graphite 1Y

19199722100 | 195042086331

מחכים לך גם בטרמינל 1!

**DUTY
FREE**

שקם אלקטרוניק
בטוח שקנית טוב SINCE 1951

\$200

מוצרים ב-

**טסים ונהנים
ובחזור אוספים**

DAVO PRO

מיקסר
DAV5240
1200W

\$200

סדנת
תפעול
ואפייה
מתנה

7290017200460

NINJA

בלנדר משולב
מעבד מזון
CT683

\$200

622356233002

magimix

מעבד מזון
CS3180XL
עם פתח רחב

\$200

תוצרת
צרפת

3519280023748

Sauter

מכונת קפה
מקצועית טוחנת
הכוללת מקציף

SCM8000

\$200

מגיע גם בצבע שחור

7290110957407

DAVO PRO

מכונת גלידה
1210

\$200

1.2
ליטר

4290014813236

SMARTER

טאבון גז נייד
לאפייה 12"
S12PZ-A2R

\$200

כולל
אבן שמוט
מסתובבת

6972086395971

Star

מאוורר
תקרה 44"
STAR 7

\$200

מגיע גם בצבע שחור

237/7290016755244

**WORX
PROFESSIONAL**

פטישון נטען
+ סוללה

\$200

כולל סט
מברגים
וארגז

7291044125696

Sauter

טוחן אשפה
EA - 975

\$200

3/4
כ"ס

7290110959470

mi

xiaomi
שואב רובוטי
רטוב/יבש
Mop 2 Lite

\$200

6934177747649

bissell

מכשיר ניקוי
רטוב/יבש

SpotClean Pro 1558

\$200

ניקוי
ספות
וריפודים

1112023869

Tefal

מגהץ קיטור
SV8062
לחץ קיטור
BAR 8.6

\$200

תוצרת
צרפת

3121040076866

בתוקף עד 03.09.2022 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | מלאי מינימום 20 יח' | *ללא מע"מ ומיסים חל על מוצרים עד \$200 | משלוחים לבית
הלקוח יתאפשרו על מוצרים לפי בחירת הרשת, בכפוף לדיווח לשלטונות המכס ותשלום מיסי יבוא אם יידרש | ניתן לשמור מוצרים במחסן/בדלפק
שמירת קניות עד \$200 ועד 3 חודשים מיום הרכישה | לעניין פטור ממיסים יחולו כללי המכס | בכל קנייה מומלץ לבדוק את מכסת ותנאי הפטור

←
"שום דבר
לא נכתב בלי
שדיברתי עם
הרב אריאל". הרב
ארל'ה הראל עם
הרב יעקב אריאל

צילום: עופר עמרם

דביר עמר

ספרו החדש של הרב ארל'ה הראל, שו"ת 'ישרי לבב' - שאלות ותשובות בענייני משיכה תוך־מגדרית בהלכה ובהשקפה, בהוצאת ארגון 'חותם', עוד לא הגיע לחנויות, אך כבר מעורר עניין רב. "ישנה התלהבות גדולה מאוד", מספר הרב ארל'ה הראל. "התקשר אליי אבא דתי שיש לו בת לסבית, ברגע שהוא שמע שהספר יצא הוא ישר דאג להשיג עותק. היו לו דמעות בעיניים. הוא שנים מחפש תשובות לשאלות מה אני עושה מול הבת שלי. הוא אמר, 'עד היום לא ידעתי מה לעשות, סוף סוף יש בידי תשובות מסודרות'. והוא לא היחיד. הרב אלחנן בן נון, ראש ישיבת בית אורות, אמר לי: 'מדובר במפעל אדיר, אני רוצה לתרום כסף כדי שיחלקו את הספר בחינם, לא היה דבר כזה'. יש בהחלט צימאון לספר כזה בשטח".

"צופה גם התנגדויות לא פשוטות"

לצד ההתלהבות מהוצאת הספר, הרב ארל'ה הראל בהחלט מודע לכך שבקרוב מאוד יגיעו גם תגובות פחות אוהדות. "אני מעריך שברגע שהספר יצא לחנויות הוא יגיע לעיניים פחות אוהדות. אני מעריך שתהיינה התנגדויות משלושה סוגים. הראשונה - רכה ועדינה, בקרב פוסקי הלכה בסגנון חרדי, על עצם ההתעסקות שלא ראויה בעיניהם, וכרוכה גם באהדה לבעלי הנטייה", צופה הרב. "ביקורת שנייה תבוא מארגוני גאוזה שקוראים לעצמם דתיים ולא מסוגלים לקבל את

שו"ת לא פשוט

ספרו החדש של הרב ארל'ה הראל מבקש לראשונה לתת מענה רחב היקף להורים ולצעירים דתיים בעלי משיכה תוך־מגדרית מתוך מחויבות הלכתית ורגישות ← הרב הראל, שעוסק בתחום זה שני עשורים, מזהה צורך אמיתי בשטח לספר מסוג זה ומביא בחשבון גם מתקפות קשות מצד ארגוני להט"ב

יש בתוך הספרות הרחבה מספר תשובות בודדות, אך אין עיסוק מרכזי בנושא הזה. תשעים אחוזים מהשאלות שנשאלו בספר לא נשאלו מעל במה תורנית אחרת. בשנת 1998 כתב הרב אהרן פלדמן, מגדולי הפוסקים בארצות הברית, תשובה הלכתית בנושא, וזה היה נחשב די ראשוני. בשנת 1997 פניתי לרב חיים דוד הלוי זצ"ל, ממש שנה לפני פטירתו, בשאלה אם מותר לתלמיד עם משיכה תוך־מגדרית ללכת לים ולמקווה. בתחילה הוא היה מופתע מעצם השאלה, ואחר כך ענה לי עליה. גם כחודש לפני פטירתו הרב אמר לי שהוא בדק שוב ומה שענה לי בזמנו אכן נכון".

הרב ארל'ה עצמו התחיל לעסוק בנושא באופן רשמי לפני כמעט שני עשורים, בעת היותו ר"מ צעיר ביישיבה גבוהה. "הגיע אליי תלמיד ראשון מהישיבה להתייעץ, ואחר כך עוד חבר של תלמיד ביישיבה ועוד אחד". לפני כ־15 שנה החל גם הרב הראל לענות תשובות לשאלות

האמירה של הספר. הם רוצים שתתיר להם הכול, שהרבנים יחתמו להתיר הכול, כמו שידעו להתיר פרוזבול ומכירת חמץ". אך הביקורת שתהיה אולי הקשה מכולן צפויה להגיע מארגוני להט"ב שאינם דתיים. "אני חושש מארגוני להט"ב החילונים שלא מבינים דבר ביהדות, ובגלל בורות הם יראו בספר הכרזת מלחמה. אני מודע לכך שאני עלול לקבל תגובות חריפות ביחס לספר, כי הטרור להט"ב הוא מאוד קיצוני", אומר הרב הראל, ומזכיר בתור דוגמה את המתקפה שספג בכנס 'בשבע' לפני מספר שנים: "הם עשו טרור לפני הפאנל, צעקות ואיומים, וכשיצאתי מהפאנל גיליתי את הרכב שלי מופנצ'ר בארבעת גלגליו עם גרפיטי שרוסס עליו: 'הרב אהרון, תן לצאת מהארון'. וזו רק דוגמה אחת קטנה".

החידוש של הספר, מבקש לציין הרב הראל, הוא עצם ההתעסקות בנושא. "מעולם לא יצא עד היום ספר שאלות ותשובות בנושא משיכה תוך־מגדרית.

"אין ואקום. מה שאנחנו לא נעסוק בו, הדור הצעיר יגיע אליו לבד. זה או אנחנו או גוגל, והמידע שנמצא ברשת הוא במקרה הטוב כפירה ואפיקורסות, ובמקרה הרע זימה ותועבה. לא רק בנושא הלהט"ב, אני מאמין שצריך לדבר על הכול. אם לא נדבר, הצעירים יגיעו לכך לבד ובצורה עקומה ולא מבוקרת"

בנושא באתר 'כמוך'. "כמוך הוא ארגון הומואים אורתודוקסים שבא לתת מענה עמוק והלכתי, בניגוד אולי לארגוני הגאוזה שמכנים את עצמם דתיים, אך דבקים באג'נדה רפורמית וקונסרבטיבית. כל מאות השאלות שהיו באתר לוקטו לספר הזה, אלא שהתשובות הורחבו והועמקו. אחד הדברים הייחודים באתר הוא שבמדור השו"ת ישנו מענה מקשת רחבה של רבנים, מהרב רונן לובין ועד הרב ברוך אפרתי", הוא מציין. צורת הכתיבה של הספר היא בסגנון של שיח רב ותלמיד. במהלך כתיבתו הרב ארל'ה הראל נעזר במורו ורבו הרב יעקב אריאל, לשעבר רבה של רמת גן, מגדולי פוסקי הדור, שבחן את הכתוב בספר בעיון. "שום דבר לא נכתב בלי שדיברתי עם הרב אריאל. כל שאלה שעניתי באתר הייתה לרוב בהסכמתו, וגם אחר כך, כשעסקתי בהרחבת התשובה, שלחתי אליו מדי שבוע את הקטעים שעסקתי בהם במייל, וביום ששיי ישבנו יחד על כל השאלות. שאלה שאלה, הכול באישורו ובהסכמתו המלאה".

היו נושאים שלא נכנסו לספר? "הרב אריאל החליט שהנושא של טרנסקסואליות לא ייכלל בספר. ראשית כול, בגלל שיש ספר שנקרא 'דור תהפוכות' שכתב רב חרדי מבני ברק שהקיף את הנושא מכל כיוון אפשרי והרגשנו שאין מה לחדש. שנית, הנושא יותר מורכב ורגיש. אנחנו עוסקים בספר בעניין המשיכה התוך־מגדרית. היו עוד כמה נקודות שהוחלט שהן לא מתאימות לספר, אולי דברים שהצנעה יפה להם".

אולי על כל הספר אפשר להגיד שהצנעה יפה לו?

מיחם הפלא

המיחם הטכנולוגי לשבת
לחיים קלים ובטוחים יותר

UNIVERSE

מס. 1 באיכות ובביצועים

בטיחותי יותר
עוצמתי יותר
חסכוני יותר

- ✓ צריכת חשמל פחות משליש ממתמים רגילים
- ✓ גוף פנימי נירוסטה איכותית מסוג 304
- ✓ בטיחותי ביותר פיזק הגנה מפני טמפרטורה גבוהה והתחממות יתר
- ✓ וידוד כפול 2.5 ס"מ, דפנות קרות ושמירה טובה של חום
- ✓ ברז מסיבי ומדיגה עוצמתית
- ✓ העברה אוטומטית למצב שמירת חום
- ✓ מתאים לשימוש עם גנרטור חסכוני בצריכת חשמל

קיים בגדלים:

8 ליטר (40 נוסות) 10 ליטר (50 נוסות)
13 ליטר (65 נוסות) 16 ליטר (80 נוסות) 20 ליטר (100 נוסות)

UNIVERSE
מס. 1 באיכות ובביצועים

34
שנות
נסיון

יבואן: **נורלייט בע"מ**

עמל 64 פתח תקווה | 03-9221475

להזמנות: **www.universe.co.il** | *5419

ובחנויות המובחרות: **בני ברק:** רפאלי, רבי עקיבא 115 | **צומת סביון:** חיים מוצרי חשמל | **ירושלים:** רפאלי, עמסוס 6 | מחסני גבעת שאול, גבעת שאול 40 | סלון גאולה, סלון ישראל 11 | **ביתר עילית:** יריד ביתר | **בית שמש:** חשמל כהלכה, ריביל 3 | **מודיעין:** טיים אלקטריק, יהודה הנשיא 16 | **בית אל:** חשמלית, דרך משלוח המינים 1 | **אלעד:** חשמל אלעד, רשב"י 19 | **נתניה:** רמי אלקטרוניקה, שער העמק 3 | צבי סנטר, רבי עובדיה סברטנורא 1 קרית צאנז | **חולון:** אבי סופר, המלאכה 6 | **אשקלון:** אבי סופר, הרצל 47 | **באר שבע:** קניון ישפרו פלאנט באר שבע | **גדרה:** מאה אחוז חשמל, שרה אהרנסון 44 | **הרצליה פיתוח:** אבי סופר, משכית 13 | **טבריה:** טל חשמל, יהודה הלוי, א. התעשייה טבריה | **עפולה:** סופר סאן, יהושוע חנקין 28 | **חיפה:** מקור החשמל, הרצל 64 | **צפת:** מיקסר, רח' מרדכי חדד, א.ת. ישן.

מתחדשות

מתחדשות

ללמוד, לחוות, להתחיל שנה משמעותית

נשים מתכננות לשנה החדשה! סדנה בהנחיית
סיון רהב-מאיר, עם אורחים מעוררי השראה

להתחיל מחדש

סיון רהב-מאיר
בסיפורה האישית - ששינו את חייה

ז' תשרי 2/10

תשובה בבית

זיוה מאיר
איך לחדש בבית? כולל תשובות לשאלות שלכן

ג' תשרי 28/9

תשובת הניגון

אברהם פריד
על כוח המוזיקה וגם היהודיות, טעימות מניגוני הימים הנוראים

כ"ב אלול 18/9

תשובה סלולרית

רן יהושע
סדרת גמילות דינטלית סלולרית לשנה החדשה

ט"ו אלול 11/9

תשובה חסידיית

הרב מיכאל יוספי
שלושה כלים מרבי נחמן מברסלב לחודש אלול

ח' אלול 4/9

מפגש שבועי בזום / ימי ראשון ב-21:00 / תמליל שבועי וחבורות הכנה לחגים
עלות בהרשמה מוקדמת: 129 ש"ח בלבד! במקום 189

להרשמה חפשו בגוגל: 'מתחדשות' | או סרקו את הקוד >>

שבת הכנה לראש השנה בירושלים

עם הרב
חגי לונדין

פר' ניצבים • בירושלים
כ"ח אלול • 24 בספטמבר

חדרים מרווחים • פנסיון מלא
בשרות מהודרת

להרשמה לשבתות באתר מאובטח:
yeshiva.org.il/sales

או בטלפון: 079-5158555

בשילוח אינטרנט

הנחות לחברי ארגון המורים ע"ה הסכסוד השנתי

← "אין ואקום. מה שאנחנו לא נעסוק בו, הדור הצעיר גייע אליו ללבד", קובע הרב. "זה או אנחנו או גוגל. ואפילו מישלו שלא חווה חוויות כאלו ורק חבר שלו חווה, יכול לקבל מידע ברשת, והמדידה שנמצא ברשת הוא במקרה הטוב ככפיה ואפיקורסות, ובמקרה הרע זימה ותועבה. לא רק בנושא הלהט"בי, אני מאמין שצריך לדבר על הכול. אם לא נדבר, הצעירים גייעו לכך לבד ובצורה עקומה ולא מבוקרת".

אחת התשובות האחרונות בספר עוסקת בשאלה אם מערכת החינוך צריכה להתעסק בנושא "הלהט"ב". "התשובה של הרב אריאל ושלי היא חד-משמעית כן. צריך להכניס אפילו בגילים הצעירים, וגם פירוטנו במדויק מה התכנים המתאימים לכל שכבת גיל. כל מה שאנחנו לא מתעסקים בו, הילדים יקבלו עליו מידע לא נכון בצורה עקומה ושקרית".

למען האמת, היום כבר יותר מודעים לנושא, גם בעקבות הפגנות הנגד.

“הרבה פעמים מאבקם מציפים דברים מעל פני השטח, אבל הדרך היותר נכונה היא לא באופן של מאבק אלא באופן רגיש”, אומר הרב בביקורתיות. “כשאתה מציף את הנושא רק כמאבק, זה עושה להם דמוניזציה. צריך להפריד בין דעה לאדם, בין הגישה למעשים”.

נראה שיש פער בינך ובין הרב אריאל, שקרא, כזכור, לא להשכיר דירות ללסביות.

"יש פרק שלם על השכרת דירות לזוגות חד-מיניים שהרב אריאל חתום עליי, כמו על כל הספר, ומסקנתו ברורה - ההלכה אוסרת על השכרת דירות לאנשים שחיים באופן אסור על פי ההלכה, ולא משנה אם מדובר בלסביות או הומואים, בבגבר יהודי וגוי או בסתם גבר ואישה שלא נשואים. אין פה רדיפה ספציפית, וחשוב להדגיש את זה".

האם במהלך הכתיבה קרה שחשבת משהו והרב אריאל פסק אחרת?

"דבררים שוליים דנו בינינו
והשתכנענו - או אני הקטן השתכנעתי
ממזנו או שהרב השתכנע ממני, אך לא
נכתב דבר שהוא חושב א' ואני חושב ב'.
מראש שאלתי את הרב מה יקרה אם תהיה
מחלוקת בינינו, והוא אמר: מה הבעיה?
תכתוב למעלה את דעתך, ובהערה תציין
שאני לא מסכים. אבל בסוף זה פשוט לא
יקרה. אחרי שלושים שנה אני זוכה לעמוד
על דעת רבי, אני מראש חושב אריאלית",
הוא מחייך.

תמיכה רבנית גורפת

הרב הראל מדגיש כי לצד העובדה שכל הספר הוא על פי פסקי הרב יעקב אריאל, במהלך השנים כל תשובה עברה עוד כמה

הרב עמיטל בראלי, מנכ"ל ארגון 'יוחות': "אחד האתגרים הגדולים בימינו הוא אתגר המשיכה התוך־מגדרית. זה תופס מקום נרחב בשיח הציבורי. הצורך במענה לשאלות ההלכתיות והמחשבתיות מחייב להיכנס לסוגיה לעומק ולתת התייחסות תורנית מסודרת כלפי המתמודדים וסביבתם וכלפי החברה כולה"

אסור לפגוע במי שצריך לקבל מענה, ואף אחד לא מוכן לשכב על הגדר למען האוכלוסייה היתומה הזו".

"אני כבר לא תמים"

הצורך האמיתי של הוצאת ספר שייתן מענה נרחב בנושא בדור הזה, הוביל את ארגון 'חותם' לשלב ידיים עם הרב הראלי. "אחד האתגרים הגדולים בימינו הוא אתגר המשיכה התוך-מגדרית", אומר מנכ"ל הארגון, הרב עמיטל בראלי. "זה תופס מקום נרחב בשיח הציבורי. שטף של מידע ואג'נדות שוטף אותנו, וארגונים שונים דוחפים את הנושא בכל כוחם. הצורך במענה לשאלות ההלכתיות והמחשבתיות מתוך תחושת מחויבות הלכתית ורגישות אנושית, מחייב להיכנס לסוגיה לעומק ולתת התייחסות תורנית מסודרת למגוון הסוגיות שעולות בתחום, כלפי המתמודדים וסביבתם וכפלי החברה כולה", הוא מסביר את הרציונל שעומד מאחורי הספר. "לשם כך הוצאנו בארגון 'חותם', יחד עם הרב ארלה הראלי, את שו"ת ישרי לבב, בהכוונה והנהגה של אחד מגדולי הפוסקים, הרב יעקב אריאל. אנחנו תקווה שהספר יסייע בהתמודדות האישית והציבורית, ושנוכח להרבות קדושה".

למי הספר מיועד?

הרב הראלי: "הספר מיועד לכולם - המתמודדים, הסביבה הקרובה והקהילה, בפרט רבני הקהילות. למשל, חתן שמבקש מחבר שמתמודד עם נטייה תוך-מגדרית להיות עד בחתונה, מה ההלכה אומרת בעניין".

האם בעקבות ההתעסקות הרבה בנושא לא איבדת קצת מהתמימות?

"אפשר לומר שאני לא תמים, מוכן להודות באשמה", מתוודה הרב. "אבל אני חושב שבלי החוסר הזה בתמימות היה קשה להתעסק בסוגיה, כי כשאתה פונה לרב 'התמים' הוא נרתע מהגושא, וגם כשהוא מתעסק הוא לא מבין, כי המקום התמים שלו לא זורם עם כל הדיונים המפולפלים ועם הצורך בשטה, ולכן בסופו של דבר עד היום לא היה מענה לנושא לא כך בעור. הספר הזה מקווה לתת תשובה". ■

בשילה וראש בית המדרש הקהילתי
בעפרה. זה זמן רב הוא עובד על הקמת
הישיבה בגבעת הקטורת, אך הניסיונות
טורפו לאחרונה על ידי שר הביטחון בני
גנץ, שהוציא צו תיחום למקום. לאחר
שכל האלטרנטיבות לא צלחו, נדחתה
הקמת הישיבה בשנה.

מדוע תהליך הכתיבה של הספר נמשך זמן כה רב?

“אני מודה שאחת הסיבות שכתבתי הספר התעכבה היא שאמרו לי שפרסומם יגרום לי לנזק בתהליך הקמת הישיבה התיכונית והקמת הישיבה הגבוהה. רבים אמרו לי שהמיתוג ‘רב ההומאים’ אומנם מביא המון פניות בסוגיה הזו ומזכה אותי בהערכה על עצם העיסוק בה. אבל הנושא מרחיק ממני בני נוער שזה מרתיע אותם. הם לא רוצים לבוא אליך כדי שזה לא יתייג אותם.” הרב ארל’ה פנה בזמנו לרב אריאל בבקשה לדחות את הוצאת הספר ואף קיבל היתר. “אני מתוודה ברבים כדי שזה לא יקרה שוב.”

אשאייר אותם בצד? מי נתן לנו את הזכות
לא להתייחס אליהם?" הוא תוהה.

הרב הראל מבקש בספרו גם להעניק
פתרונות מעשיים למתמודדים, והדיון
בינינו נסוב סביב טיפולי ההמרה שזכו
לגינויים רבים. "ראשית, יש נספח
פסיכולוגי גדול לספר, בן ארבעים
עמודים, שכתב הפסיכולוג חגי מלר.
לעצם העניין, בטיפולי המרה מגדירים
למטופל את המטרה הרצויה, ואילו אנחנו
רואים לגד ענייני את אושרו של המטופל.
ואם הוא יעמוד בחמשת הכללים שהוגדרו
הוא לא יחווה נזק. יכול להיות גם שלא
יחווה שינוי, אבל בהחלט יתקדם".

הרב הראל לא מתכחש לביקורת נגד טיפולי המרה. "הטענות נכונות. הרבה אנשים עברו טיפולים וניזוקו, כי המטפלים לא היו מקצועיים, לחצו על מטופלים לעבור שינוי והגדירו מראש את שינוי הנטייה כמטרה יחידה לטיפול. אנחנו דואגים שדברים כאלו לא יתרחשו."

אנחנו רוצים לקרוא למתמודד הדתי
לעשות מאמצים

”א
לאור ה
עצירת שיו

מתנצלים בפני אחרות מלאכה. בקרוב יאכזר מחיל על סמך שארן סימן בר הוראת משרד ששי האחרון, ה והחלטתו בביצוע מזמנים צרכנים	הרב הראל, 48, הוא ראש ישיבת מוריה בגבעת הקטורת (בהקמה), נשיא התכנית לב חדש
--	---

בנים גדולים. בהקדמה לספרו הוא מספר כי שאלות רבות העלה לפני מורו ורבו הרב אהרן ליכטנשטיין זצ"ל ("שעבר על כל השאלות שהיו עד פטירתו"), ולפני אביו עולם כמו הגר"ן, הרב בקשי דורין, הרב חיים דוד הלוי, הרב קאפח והרב נתחום רבינוביץ, ויבדלו לחיים הרב חיים דרוקמן, הרב דב ליאור, הרב אשר וייס, הרב שלמה עמאר, הרב צפניה דרורי והרב שלמה דיכובסקי. "חשוב להדגיש כי התייעצתי עם פוסקי הלכה מכל העדות", ואמר הרב, ומדגים: "במשך השנים עלתה ההשאלה ביישובים האם מותר להעלות לתורה בעל נטייה הפוכה, וכתבנו בספר שצריך לחלק בין סוגי הומואים, כאשר בבקצה האחד אדם בעל נטייה שהוא צדיק נמנור לחלוטין, ובקצה השני אדם שהוא מוחזאי הרבים וחבר בארגוני הגאווה שנשלחמים בכל מה שקדוש, שבחודאי שאסור לעלות אותו לתורה ולשליח ציבור, ודעה זו הייתה בקרב כל תלמידי החכמים הגדולים שדיברתי איתם, לא מצאתי הבדל משמעותי".

מה עם שאלות אמוניות בספר?

”בהחלט התייחסנו לכך. כל הסימן הראשון בספר עוסק בשאלה למה התורה מתנגדת למשיכה תוך-מגדרית. החצי הראשון של התשובה עוסק בשאלה האם לגיטימי לשאול את השאלה הזו, תוך התפלפלות בסוגיית טעמי המצוות. העיקר הוא לומר: אנחנו מתנגדים למה שה’ יתברך חושב שהוא לא נכון, כי התורה שלנו היא על-אנושית”.

“שאלה חשובה נוספת שעסקנו בה היא למה הקב"ה מעמיד אנשים באתגרים כל כך גדולים? יש התייחסות ארוכה לכן. דוד שלי אמר לי ששנים הוא שואל את עצמו למה אני מתעסק בנושא המורכב הזה, והיום הוא מבין שמדובר בספר של אהבה שמראה רגישות למצוקה שאנשים נמצאים בה. המטרה היא להקל את המצוקה ככל יכולתנו. הספר הוא בשורה, כי יש פה אנשים אומללים, איך אני

מנכ"ל קבוצת תנובה, אייל מליס:
"אנו מתנצלים בפני הלקוחות ולוקחים אחריות"

לאור התלונות על חלק ממוצרי סנפרוסט וחוסר הנעימות שנגרמה לצרכנינו, החברה הודיעה על עצירת שיווק מוצרי השעועית ואיסוף כל מוצרי השעועית מהחנויות • אייל מליס: "אנו נעניק לצרכנים המחזיקים מוצרי שעועית של סנפרוסט זיכוי כפול לרכישת מוצרי סנפרוסט

ברבת ספרוסט הדועה כי בהמשך להודעת
הרשית ממוציא שבת, ובקובעת ממצאם של
היופס ידוע במספר קפות של השעות ויציא
היא עוצרת את שיוק כל מוצרי השעות
החיות בשבת הקרוב ובסוף חודש
החיות את כל מוצרי השעות הירוקה
החבבה (כל מה שאינם חלק מהירוקים של
התמול). הורה שבתות תנצלת על את העניינים
הגורמה להקפיד על יציא כל איסוק כל מוצרי
השעות ויציא תמורת ימירות ומקורות זרי

להלכה, ולא בשל חשש מסיכון בריאותי. מילס, מנכ"ל קבוצת "בנפאל אמר" ואנשיה, נבדלו מרוב הקהילות והתרגבני ולקחים ופירוט מלאה. את בחינים בסיסיות את הקהילות איכות המיון במפעל, בסיס ממומנים ואת סמך חוות הדם מקצועיות במרכז. קבוצת את בריאותי בריאותי. קבוצת את משרד הבריאות לבצע ריכוז ביום שבת האחרון, הדועה עליו כבר במצוא שבת, התחלתו בביצוע בברקו ימי ראשון. אנשיים צרכנים המהדקים מוצרי שעות

כל התשובות לשאלות שרציתם לשאול על בדיקות גנטיות:

מאת: ד"ר דבורה יפת - מנהלת מעבדת "דור ישרים"

בנוסף, ניתן להזמין נציגי "דורות" לערוך בדיקות למעוניינים בכך במוסד הלימודים (אולפנה/מדרשה/ישיבה תיכונית/הסדר). ביצוע בדיקת הדם אינו מותנה בהיות הנבדק/הנבדקת בזוגיות - ניתן ואף מומלץ לבצע את הבדיקה עוד לפני שמכירים. קופות החולים משתתפות באופן משמעותי בעלויות הבדיקה במסגרת הביטוחים המשלימים. עלות הבדיקה מושפעת מקופת החולים בה הנבדק מבוסס ומזהמן שתבחור עד לקבלת התשובות.

תוך כמה זמן אקבל תשובות?
מרגע ביצוע בדיקת הדם, תוצאות הבדיקות יהיו מוכנות במערכת של "דורות" תוך 21 או 7 ימי עבודה, בהתאם למסלול שבחרתם. נבדקים אינם מקבלים את תוצאות הבדיקה האישית, אלא תשובת התאמה גנטית עם בן/בת הזוג, שמבוססת על הצלבה ממוחשבת של התוצאות האישיות של שני בני הזוג. בקשת ההתאמה גנטית נעשית בשיחת טלפון פשוטה למשרדי "דורות", מספר בקשות ההתאמה אינו מוגבל ואין צורך לחזור על בדיקת הדם לפני כל בקשת התאמה.

ואם אין לי תכנון להכיר דרך שידוך, האם "דורות" עדיין מתאים לי?
בוודאי! בדיקת ההתאמה הגנטית ב"דורות" מתאימה בין אם הכרתם בתיכון, באוניברסיטה, בשידוך או בבני עקיבא. את בדיקת הדם ניתן לבצע לפני או אחרי שמכירים. בני הזוג מבקשים לערוך את ההתאמה הגנטית בשלב המתאים להם, החל מלפני הפגישה הראשונה ועד לפני האירוסין.

מה משמעות תשובת ההתאמה?
תשובת "אין התאמה גנטית" - משמע ששני בני הזוג נשאים לאותה מחלה גנטית ושיש סיכוי של 25% להולדת ילד חולה בכל הריון. ההחלטה מה לעשות עם המידע היא בידי בני הזוג בלבד. לזוג המעוניין להמשיך את הקשר בכל זאת, מומלץ לפנות ליעוץ גנטי ו"דורות" תספק את כל המידע הנדרש.

תשובת "יש התאמה גנטית" - צמצמת מאוד את הסיכוי להולדת ילדים חולים במספר רב של מחלות גנטיות רצסיביות. לפי המלצות משרד הבריאות, מומלץ להשלים בדיקות למחלות X שביר ודושה אחרי החתונה ולעדכן את הבדיקות הגנטיות לפני כל הריון.

ולסיכום:
מכל הסיבות האלו ועוד רבות - בדיקות גנטיות כדאי לבצע ב"דורות!"

לפרטים נוספים: www.doryes.com
להזמנת הרצאה או בדיקה מרוכזת במוסד הלימודים שלכם אנא צרו קשר עם: מאור אדמה 052-6197731

קצת רקע על ארגון "דורות".
"דורות" היא המותג המותאם לציבור הדתי-לאומי מבית "דור ישרים". הארגון מציע בדיקה מוקדמת ובחינת ההתאמה הגנטית בין בני זוג לפני האירוסין, במטרה למנוע לידת תינוקות הלוקים במחלות גנטיות רצסיביות חשוכות מרפא.

הבדיקות הגנטיות ב-"דורות" מבוצעות במעבדות באיכות גבוהה ביותר המוסמכות ע"י הרשות להסמכת מעבדות (ISO 15189) ומשרד הבריאות.

למי מומלץ לבצע בדיקות גנטיות?
לכולם. בין אם אתם ממוצא אשכנזי, תימני או עדות המזרח, משרד הבריאות ממליץ לכולם להיבדק למחלות השכיחות במוצא שלהם.

אם הבחור הוא ספרדי והבחורה אשכנזיה, יש בכלל צורך לעשות בדיקות גנטיות?

בהחלט! מעבר למחלות השכיחות בכל עדה ועדה, ישנן מחלות ששכיחות בכל העדות, דוגמת סיסטיק פיברוסיס (CF) ו-SMA.

מהן המחלות הנבדקות ב"דורות"?
הפאנל הבסיסי המשודרג כולל בדיקות ל-54 מחלות, כאשר 26 מהן שכיחות בעדות המזרח ועולי תימן, 23 מהן שכיחות בעדות אשכנז והשאר שכיחות בכל העדות. הפאנל כולל את כל המחלות הרצסיביות היהודיות בסל של משרד הבריאות, ועוד רבות נוספות.

פאנל השמיעה החדש כולל עשרות מוטציות ב-20 גנים שגורמים לקלויות שמיעה רצסיביות, ומיועד לנבדקים מכל העדות.

לרשימת המחלות המלאה: www.doryes.com

מה הייחודיות של הבדיקות ב"דורות"?
מעבר לאמינות, לדיוק, להיקף הרחב של הבדיקות וליחס האישי לכל נבדק ונבדקת, נציין 2 נקודות:

1 - הבדיקה המיוחדת של "דורות" מאפשרת זיהוי של נשאות למחלת ה-SMA במצב של נשאות פשוטה וגם במצב של "נשאות נסתרת".

2 - לחלק מהמחלות הספרדיות השכיחות קיימת מוטציה אשכנזית נדירה - הפאנל הייחודי של "דורות" מזהה את שני סוגי הנשאות, בשורה של ממש במיוחד לציבור הדתי-לאומי בו נישואין מחברי-עדות הם נפוצים.

שוכנעתי. אז איך נבדקים וכמה עולה הבדיקה?

ניגשים לבצע בדיקת דם פשוטה באחת מתחנות הבדיקה ברחבי הארץ, ללא צורך בקביעת תור מראש, או במסגרת הבדיקות המרוכזות אחרי פסח וסוכות.

בארבע עיניים עם דניאל גדוליאן מנהל חברת נורלייט

בס"ד

באופן אוטומטי, לאחר שהמים מגיעים למצב רתיחה. "יתרון נוסף נעוץ בכך שהמבנה הפנימי שלו הינו בלתי שגרתי - הוא מצויד בתרמוס פנימי, שמאפשר צריכת חשמל נמוכה ביותר, כך שמחים המכיל 50 כוסות מים צורך רק 80 ואט - שליש מכל המיחמים הרגילים. המכסה שלו מצויד בפנטל המאפשר סגירה הרמטית, מה שמוסיף לבטיחות השימוש, וגם במקרה של נפילה, המיחם אינו נפתח ואינו מסוכן. המיחם אף מצטיין בברז חזק במיוחד, עם מזיגת מים מסיבית ועוצמתית.

"מעל הכל, המיחם זכה לכשרות בלעדית, והוא המיחם היחיד בעולם שקיבל את חותמת הכשרות של ארגון 'משמרת השבת' וזכה לאישורו של הרב קנייבסקי שליט"א ומכון צומת.

"עד כה המיחם הגיע בארבעה גדלים שונים: 10 ליטר - ל-50 כוסות, 13 ליטר - ל-65 כוסות, 16 ליטר - ל-80 כוסות ו-20 ליטר - ל-100 כוסות. כעת, ולאור הביקוש הרב מצד משפחות קטנות וסטנדרטיות, יצרנו את מיחם הפלא בגרסה מוקטנת מעט, ובעל קיבולת של 8 ליטר. כך יכול המיחם להיות לעזר לכל קהל יעד, החל ממשפחות פרטיות, ממשיך בבתי כנסת, ארגונים ומוסדות וכלה בבתי מלון ואולמות.

המיחם בא לידי שימוש במהלך כל השבוע ומעניק מים חמים בשפע ובנוחות מקסימלית. "עם מיחם הפלא כולנו יכולים להסב לשולחן השבת והחג וליהנות ממשקה חם ומהביל בכל שבת וחג. כי גם בשבת וחג מגיע לנו ליהנות מכל הטוב שמציע מיחם הפלא. "לא נותר לי אלא לאחל לקוראים ולכל בית ישראל שבתות מלאי שמחה ועונג.

"המיחם טומן בחובו מספר יתרונות בלעדיים: הדופן שלו הינה בעובי של שניים וחצי ס"מ, מה שגורם לכך שהיא איננה מעבירה חום והטמפרטורה שלה מגיעה רק ל-30 מעלות, לעומת מיחמים רגילים שדפנותיהם מתחממים ומטפסים ל-70 ו-80 מעלות, ועשויים לגרום לכוויות. בנוסף, המיחם עובר למצב שמירת חום

את המיחם ואת מבחר מוצרי יוניברס האיכותיים ניתן להשיג ברשתות ובחנויות החשמל המובחרות או באתר www.universe.co.il בכתובת *5419

מתקדמים בחינוך

משרד החינוך מזמין אתכם לפנות בכל נושא הנוגע לפתיחת שנת הלימודים, אל חדר המצב המרכזי ואל הלשכות המחוזיות בהתאם לפירוט להלן:

מטה פתיחת שנת הלימודים בתל-אביב בהובלת שרת החינוך ומנכ"לית המשרד

ביום רביעי, 31.8.22, באלול
בין השעות 18:30-22:30

חדר המצב המרכזי בהובלת שרת החינוך ומנכ"לית המשרד

1-800-222-003

ביום חמישי, 1.9.22, באלול
בין השעות 06:30-09:30

מר מאיר שמעוני, מנהל מחוז ירושלים והעיר ירושלים: 073-3934352-3
ד"ר סער הראל, מנהל מחוז חיפה: 073-3938415, 073-3938416
מר רם זהבי, מנהל מחוז דרום: 073-3935872-4-5
גב' ורדה אופיר, מנהלת מחוז מרכז: 073-3937524, 073-3937109
גב' אילנה נולמן, מנהלת המינהל לחינוך התיישבותי, פנימיית ועליית הנוער: 03-6898629, 03-6898875
ד"ר אורנה שמחון, מנהלת מחוז צפון: 073-3939204
גב' חיה שיטאי, מנהלת מחוז תל-אביב: 073-3937070, 073-3932280
מר שיקלדרון, מנהל המחוז החרדי: 073-3934067, 073-3934066

הנכם מוזמנים להיכנס לאתר המשרד education.gov.il או לדף הפייסבוק של המשרד ולהתעדכן באופן שוטף

בנוסף, יפעל מוקד השירות והמידע הארצי בטלפון שמספרו *6552 בתאריכים הבאים באופן מתוגבר מהרגיל:
במים א'-ה', 21-25.8.22, בין השעות 07:30-18:00 | ביום ו', 26.8.22, בין השעות 07:30-13:00
במים א'-ד', 28-31.8.22, בין השעות 07:30-18:30 | ביום ה', 1.9.22, בין השעות 06:30-18:00
ביום ו', 2.9.22, בין השעות 07:30-13:00 | המוקד הטלפוני פועל כבדרך שגרה בכל ימות השנה בין השעות 08:00-15:00

משרד החינוך מאחל לכם שנת לימודים מוצלחת

"צריך לעצור את ההשתוללות של המינהל האזרחי ושל העבריינים הסביבתיים"

הפורום לישראל ירוקה בכתב אישום חמור נגד המינהל האזרחי, שמתעלם מהמחצבות הפיראטיות ואף פועל להסדרתן תוך ויתור על כל הדרישות המקובלות: "המינהל מכשיר את השרץ - עשרות מחצבות פיראטיות שפועלות ביהודה ושומרון בלי כל פיקוח ומסכנות את ביטחון ישראל"

// דביר עמר

האזרחי שאמורים לאכוף את החוק בשטח כלל אינם פועלים בנושא, ומחצבים בשווי מיליארדי שקלים ניתנים לטייקונים פלשתינים בלי פיקוח ובלי לגבות מהם את התמלוגים השייכים לציבור. כספים אלה היו אמורים להיכנס לקופת המדינה לצורך שיקום המחצבות וצמצום הנזק הנגרם מהן, אך בפועל הם נשארים בכיס העבריינים הסביבתיים. "המחצבות מניבות מדי שנה מיליארדי שקלים שעוברים לאתרי בנייה במשק הישראלי, ולפעמים אף האבן עוברת לירדן ולסעודיה". אלא שההבדל הקטן גדול הוא העלויות הנמוכות של המחצבות ביהודה ושומרון לעומת מחצבות חוקיות בישראל, וממילא המחיר שבו הן משווקות את המחצבים. "כשביל

מחצבות חוקיות, בעלות היתרים ותב"ע בתוקף. בד בבד פועלות באזור עוד 72 מחצבות פיראטיות, 23 מתוכן בשטחי C, אשר מעבירות אבן וחצץ למפעלי בטון בלתי חוקיים ברחבי ישראל. מחצבות אלה מייצאות דרך מעבר אלנבי "אבנים מארץ הקודש" למדינות ערב השכנות וללקוחות נוספים. בזמן שהחציבה הפיראטית ביהודה ושומרון הולכת ומתרחבת, ומנגד עד שנת 2025 ייסגרו 12 מחצבות חצץ חוקיות בתוך ישראל (מתוך 22), עיקר ההיצע של החצץ והאבן לבנייה למשק הישראלי עתיד להגיע מהמחצבות הפיראטיות ביהודה ושומרון. לדברי אך, יש לכך השלכות כלכליות, סביבתיות והיסטוריות חסרות תקדים. גורמי האכיפה במינהל

שסובלים מהמחצבות. גם יצהר, הר ברכה ובזמנו לתקופה של כמה חודשים גם אביתר. כל האזור גילה טרור חדש שלא סופר אף אחד, מצב פסיכי, תוך השתלטות על קרקעות. כשהגענו לפה היו לנו חששות מזריקות אבנים ואירועי ירי, אבל לא חשבנו שזיהום האוויר הוא טרור לכל דבר. יש מי שרוצים להרוג עם אבן ויש כאלו - עם האבק. לא אכפת להם, הם רוצים את הכסף ועל הדרך יש אצלנו ילדים עם בעיות נשימה". מחצבת ג'מעין אינה היחידה. המחצבות הפיראטיות ביהודה ושומרון הולכות ומתרחבות, והדבר מדיר שינה מעיניו של גלעד אך, יו"ר הפורום לישראל ירוקה. כיום פועלות ביהודה ושומרון שבע

ון אביטל הגיע לכפר תפוח שבשומרון לפני כשנתיים ואף רכש דירה ביישוב. "עברנו ליישוב מדהים בשומרון עם קהילה נהדרת". אלא שיש דבר שמעיב עליו יותר מכול באיכות החיים: מחצבת ג'מעין, שלדבריו הורסת לו את הנוף ובעיקר את הבריאות. "על הרכבים, הגינות והבתים יש כמויות אבק גדולה, אי אפשר לצאת החוצה וליהנות. אפילו כשיש אוויר טוב אנשים סוגרים את החלונות בבית. בשעות היום אי אפשר לנשום", מסביר אביטל. בתקופה האחרונה המצב התדרדר כשהחלו להתבצע עבודות גם בלילה. "הבאגרים קודחים כל הלילה. לא מדובר רק בתושבי תפוח ואריאל

בס"ד

אחריות מלאה
לשנה על העבודה
חותמת איכות
של טיט ותבן גמר
בנייה

טיט ותבן גמר בנייה

**שיקום מעטפת חיצונית
של בתים פרטיים וביניינים**

**טיט ותבן גמר גאה להוביל
את תחום שיקום החוץ
ומציעה שירותים ייחודיים כגון -**

- שימוש בטיח אבקתי טהור דוחה מים מיסטר פיקס.
- שימוש במכונות טיח מגרמניה
- שימוש במכונות קילוף טיח מאנגליה
- ציפוי שליכט צבעוני נירלט בלבד.
- חומרי גלם ואיטום מגרמניה, איטליה.

בנוסף אנחנו מציעים
צביעה חיצונית בצבע משוריין דוחה UV
טיח ושליכט צבעוני.
איטום מרפסות
איטום ספי שיש ואבן טבעית בסילר
שיקום בטון שיקום פרגולות
ריצוף חוץ.

לפרטים: 0542118393

ג' אלול

יום הזכרון של מרא דארעא דישראל
**מרן הרב
אברהם יצחק הכהן
קוק זצוק"ל**

**תתקיימנה עצרות כינוס לזכרו, ושיעורים במשנתו,
ביום שני, אור ל-ג' באלול תשפ"ב**
בשעה 20:30, שיעורים במשנתו "בבית הרב", רח' הרב קוק 9 ירושלים

ביום שלישי, ג' באלול
בשעה 12:00, בבית המדרש, ברח' הרב צבי יהודה, קריית משה
ישאו דברים: ראש הישיבה שליט"א, רבנים, ראשי ישיבות
ותלמידי תלמידיו.
בדברי חיזוק התעוררות, עיון במשנתו לקראת השנה החדשה הבעל"ט.

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל להתברך בשנה טובה ומעוטרת בהרמת קרן
התורה וישראל וארצו, ונתבשר כולנו בישועות ונחמות על עמו ונחלתו

בציפיה לישועה שלמה,
עליה לקברו בהר הזיתים ביום שלישי בשעה 8:30 בבוקר ישיבת מרכז הרב, ירושלים

ארץ

ERETZ

מאת אורלי דיין

להקת המחול אתגליא בשיתוף להקת עולמה בביצוע מוזיקה LIVE
מארחות את עידית שלו לשיח פתוח על יצירה, תנועה וסגולת הזמן - אלול

כרטיסים
בטיקצ'אק

באולם החדש
סטודיו למשחק ניסן נתיב
מנורה 3 ירושלים
20:00 פתיחת שערים
20:30 תחילת מופע
- מופע נשים -

59.22
ט' אלול תשפ"ב

כ"ח באב תשפ"ב, 25.08.2022 | **בשבע** | 31

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

ח"כ רם בן ברק, יו"ר ועדת החוץ והביטחון: "דין מחצבות יו"ש כדין המחצבות בארץ, נקודה. כל דבר אחר הוא לא הגון ולא פייר, גם כלפי המחצבות בארץ וגם כלפי הסביבה והתושבים שגרים ביהודה ושומרון. לכן התקנות החלות בארץ צריכות לחול גם על המחצבות ביהודה ושומרון"

גלעד אן, יו"ר הפורום לישראל ירוקה: "מזה שנים שהרי יהודה ושומרון ההיסטוריים נהרסים והופכים לבורות ענק מכוערים בגלל עשרות מחצבות פיראטיות ומזהמות אשר כל תכליתן להכניס מיליארדי שקלים לכיסם של עבריינים. המינהל האזרחי שאמון על שמירת השטח מעלים עין ומונע פיקוח ואכיפה על מחצבות הענק, ואף מנסה להכשיר את השרץ באמצעות קומבינה"

הביטחון גורם אמין שיעצור את ההשתוללות של המינהל האזרחי ושל העבריינים הסביבתיים על חשבון האוכלוסייה והדורות הבאים, או שעתידי האזור יישאר מופקר בידי פקידים חסרי אחריות?" לחוסר האחריות הזה יש השלכות ישירות על בריאות התושבים. "ליד כוכב יעקב נמצאות מחצבות קלנדיה שפועלות בשטח C בלי תב"ע ובלי היתרים מתאימים. ויותר מכך, מתברר שבתוך התב"ע של כוכב יעקב יש סעיף שכל אדם שכונה בית בכוכב יעקב צריך לחתום על מסמך שלא יכולה להיות לו שום טענה על הנזק הבריאותי שייגרם מהמחצבות. מדינת ישראל למעשה דורשת מהאזרחים שלה לספוג נזק בריאותי כדי שהחציבה הפיראטית תתרום לאוליגרכים מיליארדי שקלים בשנה. זה לא נתפס", אומר אן.

מדוע שלא תפעלו באמצעות משרדי ממשלה כמו משרד הבריאות?

"ביהודה ושומרון כל משרדי הממשלה עובדים דרך המסנת של המינהל האזרחי. לכל משרד יש קמ"ט (קצין מטה - ד"ע), כגון קמ"ט איכות סביבה וקמ"ט מסחר ותעשייה. אתה לא יכול להפעיל את המשרדים, כי המינהל עומד כחומה בצורה למען בעלי המחצבות הפלשתינים. כל האינטרס של המינהל הוא לקדם אותם, העיקר שהם ירוויחו עוד כסף. זה מטורף, ועל זה אנחנו זועקים. הגוף הזה חייב לעבור מן העולם. באופן שבו הוא מתנהל הוא גורם נזק אדיר. הוא הפך להיות זרוע של הרשות הפלשתינית ופוגע באינטרסים של יהודים וישראלים, וגם של מדינת ישראל".

כעת מנסים בפורום לישראל ירוקה לפעול בדרך נוספת: תביעות אזרחיות "על חלק מהמחצבות וגנג אנשים ספציפיים במינהל האזרחי, למרות שזו מלחמה בטחונות רוח. אני לא מדבר על כך שמאות אתרים ארכיאולוגיים נמצאים בשטחי המחצבות, כמו לדוגמה אמות המים של שלמה שהובילה מים מאזור אל-ערוב שבגוש עציון לבית המקדש. האמה נגדעה באמצע, קילומטר נחתך בתוך מחצבות בית פאגר. גם מצודה שנמצאת במזרח גוש עציון, היכן שהייתה העיר זיף המקראית, נהרסה ולא קיימת יותר. הכול הפך להיות בור אחד גדול. דווקא המקום ההיסטורי הזה הפך להיות אזור תעשייה אחד ענקי ולא מפקח".

האם התופעה רק תלך ותתרחב? לפי ד' מאגף המחקר של הפורום לישראל ירוקה התשובה חיובית: "יש מחסור במחצבות במדינת ישראל. כיום 30 אחוזים מהמחצבות נמצאות ביהודה ושומרון, אך ייתכן מאוד שהנתונים עלולים לגדול לכדי 70 אחוזים", קובע ד'. "יש למציאות הנוכחית השלכות כלכליות כבדות מאוד. מחד מחצבות בישראל הולכות להיסגר, כי אין להן את היכולת להתחרות במחצבות ביהודה ושומרון, שלא משלמות תמלוגים גבוהים ופועלות בעלויות נמוכות יחסית בלי חקיקה ורגולציה וממילא מנצחות את השוק הישראלי בענק. אומנם זה זול יותר, אבל התלות בהן הורסת את הכלכלה הישראלית ואנחנו הופכים להיות יותר ויותר תלויים בפלשתינים".

לא מדובר רק בעניין כלכלי גרידא אלא גם בסכנה ביטחונית מובהקת. "צריך לזכור שבזמן הקורונה ענף הבנייה היה משק חירום כי מדינת ישראל לא יכולה לעצור בתחום הבנייה, וברגע שמעבירים את כובד המשקל למחצבות הפיראטיות השוק עלול לקרוס בגלל גחמה של הרשות הפלשתינית".

ההנחה של ד' שתופעת המחצבות הפיראטיות רק תלך ותתרחב מקבלת חיזוק מאיצ'ה מאיר, לשעבר מנכ"ל איגוד ערים לאיכות הסביבה. "משאב הטבע הכלכלי היחיד ביהודה ושומרון הוא אבן הגיר, ובפרט לנוכח העובדה שבצפון הארץ סגרו כמה מחצבות גדולות שהגיעו לרוויה אזור יהודה ושומרון ימשיך להיות מקור לא אכזב לחומרי חציבה", קובע מאיר. "מאז הסכם אוסלו נהיה בלגן נוראי. חוצצים בלי קשר לאיוושהי תוכנית אזורית, כל אחד יכול לחצוב בשטח A ב-A ואפילו בשטח C. אם התוכנית החדשה של המינהל האזרחי תיכנס לתוקף היא פשוט תהרוס לדורות את כל האזור. הנזק יהיה עצום".

ושומרון וגורמים נוספים התקיים דיון חירום בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת בראשות חבר הכנסת רם בן ברק. במהלך הדיון, בעקבות חוסר מתן תשובות מספקות מראשי המינהל האזרחי, עצרה הוועדה את אישור תוכנית תמ"א 52 שביקשה לדלג על שלב תכנוני קריטי בלי לתת תשובות ראויות. באותו דיון אמר ראש המינהל האזרחי תת-אלוף פארס עטילה כי תוכנית תמ"א 52 הוצגה במתכונתה הנוכחית בגלל "סיבות איו"שיות מיוחדות".

ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, יחד עם עשרות חברי כנסת, בהם צבי האוזר, ניר אורבך, אורית סטרוק ויוסי שיין, דחתה את הטענות הללו בנקל וחיבה את המינהל האזרחי וראשיו להציג תמ"א ראויה הכוללת מערך אישורים בסיסי כפי שמתחייב במחצבות בתוך גבולות הקו הירוק (תמ"א 14) ובמחצבות של יהודים ביהודה ושומרון. "כולם הבינו שיש כאן קומיבנה ובמינהל לא הצליחו לספק הסברים מיישבים את הדעת לשאלה מדוע לוותר על התב"ע".

יו"ר ועדת החוץ והביטחון, חבר הכנסת רם בן ברק (יש עתיד), מסביר בשיחה עם 'בשבע' מדוע תמך בעמדתו של גלעד אן, יו"ר הפורום לישראל ירוקה: "דין מחצבות יו"ש כדין המחצבות בארץ, נקודה. כל דבר אחר הוא לא הגון ולא פייר, גם כלפי המחצבות בארץ וגם כלפי הסביבה והתושבים שגרים ביהודה ושומרון. לכן התקנות החלות בארץ צריכות לחול גם על המחצבות ביהודה ושומרון, זהו הרעיון המרכזי שאמרת בוועדת החוץ והביטחון", מסביר חבר הכנסת בן ברק.

אך מרחיב על אותם ימים: "שאלנו בוועדת החוץ והביטחון את ראש המינהל האזרחי: האם יש הבדל בין פלשתיני שבא לחצוב ביו"ש ליהודי? הרי בסוף מה שהם עושים בא להכשיר את השרץ, מאפשר להרוס אתרים היסטוריים ופוגע באוכלוסייה היהודית. למינהל האזרחי יש אחריות לשמור על השטח אלא שהוא פועל בדיוק הפוך - מפקיר את השטח, ולא ברור מה המניעים שלו".

והוא מסכם: "מזה שנים שהרי יהודה ושומרון ההיסטוריים נהרסים והופכים לבורות ענק מכוערים בגלל עשרות מחצבות פיראטיות ומזהמות אשר כל תכליתן להכניס מיליארדי שקלים לכיסם של עבריינים. המצב שבו המינהל האזרחי, אשר אמון על שמירת השטח, מעלים עין ומונע פיקוח ואכיפה על מחצבות הענק ואף מנסה להכשיר את השרץ באמצעות הקומבינה שנקראת תמ"א 52/1 מעורר תהיות בקשר למטרותיו האמיתיות של המינהל. האם אזרחי ישראל יזכו לראות בתוך משרד

לאשר מחצבה צריך להוכיח זיקה לקרקע, חכירה או בעלות על השטח. מדובר על תהליך של תב"ע הכולל תסקיר השפעה על הסביבה והארכיאולוגיה וסקר ארכיאולוגי במקום, ואחרי הכול ישנה בקשה להליך תכנון איך לשקם את המצבה. כל השלבים והאישורים הללו אינם מתבצעים במחצבות הלא חוקיות ביהודה ושומרון, ולאורך כל שדרת ההר אפשר למצוא מאות מחצבות נטושות. למעשה זהו אזור תעשייה אחד ענקי שאינו מפקח".

מי שאמור לפקח על המחצבות הוא המינהל אזרחי החוסה תחת מתאם הפעולות בשטחים, אלא שהמינהל האזרחי עוצם עיניים חזק בסיפור. "מי-2015 אנחנו מגיישים עתירות ותלונות, מתעדים את החציבה הפיראטית ביהודה ושומרון ומראים כיצד הם פועלים בלי שום בקרה. אלא שכל פעם אנחנו מקבלים התעלמויות וחוסר רצון של המינהל האזרחי לטפל בבעיה", תמה אן. "איך ייתכן שיש מחצבות שפועלות בשטח C בלי תב"ע, ואילו אדם מהשורה שכונה מרפסת מיד פותחים נגדו בהליכים? בפרט שחציבה היא ההתערבות הכי אגרסיבית בשטח".

לדברי אן, מדובר באסטרטגיה ברורה של המינהל האזרחי שמתעלם מזה שנים ממחצבות פלשתיניות פיראטיות אשר פועלות בלי היתרים ובלי תב"ע. "תשובת המינהל לעתירה שהגשנו הייתה כי אומנם אי אפשר לאשר תב"ע באזורים שבהם המחצבות נמצאות, אבל יש להם אינטרס בכך כי זה תורם לכלכלה של הפלשתינים, והשופט מני מזוז קיבל את הטענה הזאת בבג"ץ".

לדבריו, לאחרונה פתח המינהל ביוזמה תקדימית הנקראת תמ"א 52/1, אשר מטרתה להכשיר בדיעבד את מחצבות הענק הבלתי-חוקיות תוך ויתור לא מוסבר לבעלי המחצבות על דרישות בסיסית כמו אישור תב"ע למחצבה, תסקיר ארכיאולוגי ועוד. "בשונה מכל תוכניות המתאר בארץ ובעולם, לתמ"א הזאת אין שלב של תב"ע לכל מחצבה כנדרש בכל הארץ. המינהל ניסה לעשות קומבינה על כל יהודה ושומרון. היכן שהוא סימן כתמים צהובים במפה אפשר לחצוב, בלי סקר ארכיאולוגי, בלי סקר סביבתי ובלי תב"ע, ואפשר לדלג על כל השלבים הללו ולקבל היתרי בנייה על פי שיקול דעתו של קצין במינהל האזרחי. זהו למעשה קיצור דרך אחד גדול למען בעלי המחצבות, כאשר בחלק מהמקרים הנציגים של המחצבות הם אנשים שעבדו בעבר במינהל האזרחי. המינהל מכשיר את השרץ".

אן לא ויתר. לפני חצי שנה, ביוזמת מועצת יש"ע, הפורום לישראל ירוקה, המועצות האזוריות ביהודה

החלפתם באר?

באר שבע

באר טוביה

הבחירות לכנסת ה-25 מתקרבות!

אם עברתם דירה והחלפתם
כתובת ודאו כי מידע זה התעדכן
בפנקס הבוחרים,
כדי שתוכלו להצביע בקרבת
מקום מגוריכם הנוכחי

ניתן לבצע שינויי מען באתר האינטרנט של רשות
האוכלוסין וההגירה באופן מקוון, בכתובת:

www.piba.gov.il

כל הפרטים - באתר משרד הפנים

www.moin.gov.il

לפני

המועד הסופי בו גזר פנקס הבוחרים הינו י"ב באלול התשפ"ב, ה-8/9/2022, שינויי מען
שיועדו ויאושרו בלשכות רשות האוכלוסין וההגירה עד לתאריך זה (בשעות הצהריים),
יכללו בפנקס הבוחרים.

שימו לב: במידה והנכם מעוניינים להסיר פרטים מהצגת פנקס הבוחרים המתפרסם
באינטרנט, עליכם להגיש בקשה למפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים בדואר אלקטרוני
לכתובת pinkas@moin.gov.il. פרטים נוספים וטופס הבקשה באתר משרד הפנים.

משרד הפנים

מה ישתנה בשנה הבאה

בס"ד אב תשפ"ב

האם ואיך
אנחנו יכולים להשתנות?
תורת הנפש
לפי שיטת הבעל שם טוב

כנס אלול של תורת הנפש

יום שני ט' אלול (5.9)
מרכז חיבה ירושלים

16:00	התכנסות ורישום, כיבוד קל
16:30	באולם המרכזי הרב אליהו לוי: השינוי הקטן שיביא תוצאות גדולות
17:20	הרב איתאל גלעדי: "אני הוי' לא שנית" - למה להשתנות?
18:10	תפלת מנחה
18:40	הרב נעם שפירא: "לצאת מהלולאה" - למה מה שלא הצליח בעבר יצליח השנה?
20:10	מופע נגינה עם מרדכי ברוצקי ועובד מוניס: כח הנגינה להוביל שינויים בנפש

להרשמה: bit.ly/th-82-12

בית הספר הגבוה לפסיכולוגיה
יהודית הוותיק והמנוסה בתחום,
פותח את **ההרשמה לשנת
הלימודים תשפ"ג**

קורסי המבוא של תורת הנפש
ההזדמנות שלך לטעום כבר עכשיו את
העומק, הדיוק והרלוונטיות של תורת הנפש
ירושלים | ת"א | זום bit.ly/th-mavo-82

תורת הנפש לפי שיטת הבעל שם טוב

ירושלים | תל אביב | זום

torathanefesh.org | 02-5662323 | 055-5531770

הרב יחיאל וסרמן

ולפאתי מזרחי קדימה

עם ציון 125 שנה לקונגרס הציוני הראשון, על תנועת המזרחי להביט קדימה ולתרגם הלכה למעשה את משנתה של הציונות הדתית לעידן הנוכחי

התנועה דוגלת במעורבות ושוללת בדלנות, מטפחת את הסובלנות והמתינות ומגנה את האלימות וחוסר ההתחשבות.

בעשור האחרון עברה גם התנועה הציונית שינויים פוליטיים. בצד ההתארגנות הפוליטית של תנועת המזרחי בהסתדרות הציונית העולמית, דרושה גם התארגנות רעיונית והתמודדות עם האתגרים הרבים הניצבים לפנינו. עלינו להביט קדימה אל עבר העתיד, ולתרגם הלכה למעשה את משנתה של הציונות הדתית לעידן הנוכחי על כל השלכותיו.

טיבן וטבען של סוגיות חברתיות, תרבותיות ודתיות הוא שהן צועדות עם הזמן. אף שיסודות הקיום היהודי והתכנים הפנימיים שלהם קבועים ועומדים, השיטות והגישות פושטות צורה ולובשות צורה בהתאם למציאות התקופה ולאורחות החיים המשתנים.

במאה החולפת השתנתה מציאות החיים לבלי הכר בכל תחומי החיים. העידן הנוכחי מציב לנו אתגרים רבים, ויש בכוחה של התנועה המפוארת להתמודד איתם בהצלחה.

הכותב הוא נשיא עמית של תנועת המזרחי העולמי

מאז שנוסדה המזרחי בשנת תרס"ב על ידי הרב ריינס, היא עברה כברת דרך ארוכה עד שהפכה לאחת מהסיעות המרכזיות בתנועה הציונית העולמית. במשך מאה ועשרים שנות קיומה של התנועה הציונית נוטלים חברי תנועת המזרחי חלק פעיל וחשוב בפעילותה המגוונת והענפה. הם מייצגים את התנועה בצורה מכובדת בקונגרסים, בכינוסים ובוועידות, ומשתתפים בצורה אקטיבית בדיונים ובהחלטות. תנועת המזרחי העולמי רשמה דפים רבים ומזהירים בדברי ימיה של התנועה הציונית ומדינת ישראל, והיא יכולה לזקוף לזכותה הישגים מרשימים בתחומי החינוך, התרבות, העלייה וההתיישבות.

מערכת היחסים בין תנועת המזרחי לתנועה הציונית ידעה ימים יפים יותר ויפים פחות. כללית היה שיתוף פעולה טוב והדוק, אולם לעיתים הוא היה מלווה בעימותים, חילוקי דעות וויכוחים אשר בסופו של דבר הביאו גם לסטטוס קוו בענייני דת ערב הקמת מדינת ישראל.

תנועת המזרחי היא תנועה בעלת מסר אידאולוגי ברור, משנתה מסודרת ובהירה: שילוב תורה ודרך ארץ, שאינו שילוב טכני גרידא, אלא מיזוג מהותי.

רבים. בקונגרס הציוני החמישי, בשנת 1902, הוחלט בין היתר כי התנועה הציונית תעסוק בעבודת החינוך והתרבות וברוח הלאומית, אך נושא החינוך הדתי לא הוזכר; על רקע זה נוסדה במהלך הקונגרס תנועת המזרחי (נוטריקון; מרכז רוחני), על ידי הרב יצחק יעקב ריינס. היא הציבה לעצמה שתי מטרות: האחת, להאציל מרוח היהדות על התנועה הציונית; והשנייה, למשוך את היהדות החרדית להסתדרות הציונית. בקול קורא שהוציאה אז היא הדגישה כי מטרותיה הן "לאצול מרוח היהדות הנאמנת על הציונות בכללה בשלוח אל הקונגרס מצידם צירים, כאשר עם לבבם לחזק ולהרחיב את רגש הדת בתוך הציונות ולהפיץ את רוח הציונות בכל גבולות אחינו היראים למקומותיהם".

הזיקה שבין לאומיות לדת היא תופעה אוניברסלית, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר בלאומיות היהודית. הציונות בחרה במולדת ההיסטורית של העם היהודי ובשפה העברית, ובכך קשרה את גורלה עם המורשת המקודשת והמחייבת של עמנו. אולם מאז ראשית דרכה נחלקו הדעות בין חברי התנועה הציונית ותומכיה באשר ליחס לדת. תנועת המזרחי ראתה בדת יסוד חיוני וחשוב בתנועה הציונית.

בשבוע הבא יתכנסו בעיר באזל בשווייץ ראשי הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית ויציינו מאה עשרים וחמש שנה לקונגרס הציוני הראשון. בכינוס ישתתפו אלף ומאתיים איש, ובהם מר יצחק הרצוג נשיא מדינת ישראל, אישי ציבור מהארץ ומהתפוצות וגם עשרות מחברי תנועת המזרחי בעולם.

התנועה הציונית קמה על רקע כמה תהליכים היסטוריים שהבשילו בשלהי המאה ה־19 באירופה ובקרב העם היהודי. ביניהם ניתן למנות את התגברות האנטישמיות, גל ההתעוררות הלאומית באירופה, מצוקת ההתבוללות, והרצון לבקש פתרון לאומי לבעיה היהודית. משפטו של הקצין היהודי־צרפתי דרייפוס היה הגורם שהמריץ את בנימין זאב הרצל לכתוב את חיבורו 'מדינת היהודים' ולכנס את הקונגרס הציוני הראשון. הקונגרס התקיים בשנת 1897 בבאזל, ובסיומו קיבלו משתתפיו את תוכנית באזל, שבין היתר אמרה: הציונות שואפת להשיג לעם היהודי בארץ ישראל מקלט בטוח. בעשר שנותיה הראשונות התגבשו בהסתדרות הציונית השקפות שונות בדבר דרך הפעולה שיש לנקוט כדי לממש את התוכנית הזו. במסגרת ההסתדרות הציונית פעלו גם שומרי מצוות

רועי לחמנוביץ

חכם שלום - המנהיג המייצב

אחרי הסתלקותו של הרב עובדיה יוסף, מחוללה של תנועת ש"ס, השכיל חכם שלום כהן זצ"ל להנהיג את התנועה בדרך שתשמר את כוחה ויציבותה גם לאחר פטירתו

התורה, שמרו על יציבות. נראה כי מועצת חכמי התורה, יחד עם יושב ראש ש"ס אריה דרעי, שחושיו החדים לא קהו, יבקשו להחזיר עטרה ליושנה בעמדת נשיא המועצת, וההנהגה תשוב לידי משפחת יוסף, כששותפיו של האב המייסד (מזן הגר"ע זצ"ל) ילוו את הבן הממשיך (הראשון לציון הגר"י יבדל"א) בכהונתו. חזרת השם "יוסף שליט"א" למועצת חכמי התורה תכניס משב רוח שיוכיז את תחילת ימיה של התנועה.

מזן הרב עובדיה יוסף זצ"ל וחכם שלום כהן זצ"ל ענקי תורה היו. אני הקטן אומר שהם השכילו לפעול כך שיציר כפיהם הפוליטי, מפלגת ש"ס, עומד ציב גם לאחר לכתם לבית דין של מעלה. אם זו לא מעלת הצניעות בהתגלמותה, איני יודע צניעות מהי.

הכותב הוא מנהל אגף תקשורת בעיריית בית שמש

יציבות היא נדירה ויוצאת דופן. ההסבר הראשון לכך טמון בהבנה כי יושב ראש ש"ס אריה דרעי, במנהיגותו הפוליטית, משלים את הנהגתו הרוחנית־תורנית של חכם שלום מול קהל המטרה המזרחי־מסורתי (וגם הדתי־לאומי הספרדי). יושב הראש דרעי הוא לא רק בבחינת ידא אריכתא לכתפיו העצומות של המנהיג הרוחני. בקהלים מסוימים כתפיו הפוליטיות של דרעי הן עוגן משמעותי.

כעת השאלה המרכזית והחשובה היא מה הלאה. אחת המחשבות המרכזיות בחקר העולם החרדי היא שככל שהמפלגות החרדיות יתרחקו ממועד הסתלקותם של גדולי ישראל, הגבולות יתרופפו וייתכן שכוחן הפוליטי ייחלש. "תום תקופת המרגנים", מכנים תקופה זו. במסגרת שרשרת מערכות הבחירות האחרונות לא נראה כי תיאוריית הקריסה עומדת במבחן המציאות. המפלגות החרדיות, ש"ס ויהדות

הישראלית, שיוצר הזדהות רחבה בקרב ציבור מאמין. חכם שלום לא כיהן בתפקיד רבני ציבורי ולא נשא במשרה ממלכתית דוגמת דיין, ואף לא היה נואם כיכרות. כל זה הוביל לכך שרמת המוכרות שלו בציבור הרחב הייתה נמוכה לאין שיעור מרמת מוכרותו של הרב עובדיה. לשאלה מדוע הציבור הרחב רלוונטי - התשובה ברורה, היות שתנועת ש"ס נשענת על מעגל תמיכה משמעותי בציבור המסורתי־מזרחי ולא רק בקרב החרדיות הספרדיות.

הסוציולוג מקס ובר מדבר על טיפוס סמכות שונים. שניים מטיפוסי הסמכות שהוא מונה הם הסמכות הכריזמטית והסמכות הבירוקרטית. מיותר להכביר במילים על מידת הכריזמה של הרב עובדיה יוסף. הרב שלום כהן הוא חבר מועצת חכמי התורה של ש"ס מיום הקמתה. היכולת להעביר הנהגה מסמכות כריזמטית לסמכות בירוקרטית ולשמור על

השבוע נפרדו תנועת ש"ס ועשרות אלפי תלמידים מהמנהיג המייצב של תנועת ש"ס. בעוד מזן הגר"ע יוסף זצ"ל היה המנהיג המייסד והמחולל, חכם שלום זצ"ל הוא המנהיג המייצב. אינה דומה העברת ההנהגה בין הרב עובדיה לחכם שלום להעברת הנהגה אחרת בעולם הרבני. בעולם החסידי ובעולם הליטאי דמויות ההנהגה העמידו נוכחות משמעותית מקבילה בצד המנהיג המוביל. כמובן שלא חס וחלילה מתוך כוונה לקרוא תגר, אלא מתוך רצון לקיים את קהילתם. חכם שלום בחר להעמיד קהילת לומדים, תלמידי ובוגרי ישיבת פורת יוסף, ולקיים אותה בתוך עולם התורה הספרדי תחת מנהיגותו של הרב עובדיה יוסף.

ראוי לבחון את מנהיגותו של חכם שלום תחת כמה הנחות יסוד. ראשית, חכם שלום אינו ראשון לציון לשעבר. גלימת הראשון לציון היא הרבה מעבר למלבוש טכני. מדובר באייקון ייצוגי ונדיר בציבוריות

לתחיה ויעקב חגואל

מזל טוב להולדת הנכד

בן לרונן ומתנאל חגואל

שתזכו לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבוע

לעזרא כהן

מזל טוב להולדת הנכד

שתזכו לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבוע

לאלוף (במיל') דורון אלמוג

ברכות חמות לרגל כניסתך לתפקיד יו"ר הסוכנות היהודית

בהצלחה רבה!

בשבוע

לשרה פיוטרקובסקי

מזל טוב להולדת הנכדה

בת לעדנה ושימי יונסוב

שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבוע

פתיחת שנת הלימודים ותותח הדוידקה

להורים המרוטים נמאס ממריבות פתיחת השנה, ומערכת החינוך ניצבת בפני אתגרים בלתי אפשריים גם כך. אולי מוטב לתת לאנשי החינוך לעשות את עבודתם מתוך אמון בהם, בתלמידים ובעצמנו

"יהיה כאוס, השנה לא תיפתח". לדבריה של מנכ"לית הסתדרות המורים יפה בן דוד, אנחנו צריכים להתכונן לבאות. בכיר באוצר הוסיף מצידו: "אין הידברות עניינית".

נכון לכתובת שורות אלו, כשבוע לפני תחילת הלימודים, לא ברור אם שנת הלימודים תיפתח כסדרה. נגלה לכם סוד קטן - לרוב ההורים זה גם לא משנה. למה? כי לא חשוב להם עתיד ילדיהם? כי לא אכפת להם אם הילדים יישארו בחופש והם ייאלצו להמשיך לחפש סידורים וחוויות שונות כדי להעסיק אותם? לא זה העניין.

לציבור הישראלי נמאס להיות קהל הצופים בזירת ההתגוששות המתמשכת בין ארגוני המורים למשרד האוצר.

ב-1948 נשק של ההגנה בשם דוד ליבוביץ המציא תותח חדש. התותח נקרא על שמו בשם "דוידקה". נוצרו רק שישה או שבעה פריטים מסוגו. ייחודו של התותח לא היה בדיוק או בעוצמה המיוחדת שלו. תותח הדוידקה זכור לטוב בעיקר בזכות הרעש שהקים בזמן שיגור הפצצות. הרעש שלו היה מבהיל. במקומות שבהם נעזרו הלוחמים בדוידקה נרשם אפקט מצטבר של פיצוץ ורעש חזק ומבהיל, שהוביל לבריחת כוחות האויב ולניצחון הצבא העברי הצעיר.

ייתכן שהורי ישראל מבינים שההתנהלות בין האוצר לארגוני ההורים בנויה על אפקט הדוידקה. מדובר בפיצוצים וברעשים גדולים, שנועדו להרשים את הסביבה. ואם בכל זאת תתקיים שביתה, ההורים מקווים שהיא תהיה מינוגרית ומהר מאוד יחזירו את בתי הספר לשגרה. ובאמת, מה עוד אפשר לעשות? לכן, אם תיכנסו במהלך השבוע לאחת מהחנויות המוכרות ציוד חזרה לבתי הספר, תיתקלו בעשרות הורים העוברים בין המדפים וממלאים את העגלות על פי הרשימות שקיבלו מבתי הספר. הם פועלים בניגוד גמור לכותרות החדשות. הם עושים את מה שביכולתם לעשות: להתכונן לאחד בספטמבר.

במבחן הזמן ההיסטורי, תותח הדוידקה לא שרד. כנראה שמלבד רעש מרשים, כדי להיות תותח מוצלח צריך נתונים נוספים של אמינות, דיוק ועוצמה. ארגוני המורים פועלים לרווחת צוותי העובדים ודואגים לתלמידי ישראל. ויחד עם זאת, גם אם הוויכוחים בין פקדי האוצר לארגוני המורים הכרחיים ומדובר במערכה מקצועית נכונה ומוצדקת, ואף אם הטענות הנידונות מוצדקות ובאמת אי אפשר לפתוח את שנת הלימודים במתכונתה הנוכחית בלי שינויים הנוגעים לשכר ולתנאי העסקה - קשה לשמוע את הטרימינולוגיה ואת השיח בין הצדדים. שיח המאיים בהשבתה, זעקות הארגונים וטענות האוצר לא נשמע באוזני ההורים. התחושה היא שבדומה לדוידקה, שני הצדדים מייצרים רעש עד שכבר לא ברור מי הרעים ומי הטובים.

מטבע הדברים, משאים ומתנים נסגרים בדקה התשעים, אך נדמה שמסורת השביתות של האחד בספטמבר הלכה הפעם צעד אחד רחוק מדי. הציבור מיצה עד תום את כוס חוסר האונים וחוסר היציבות. הורי ישראל נעים בתגובותיהם בין אדישות לכעס.

לרשת החינוך בני עקיבא
משתתפים בצער המשפחה עם פטירת סמנכ"ל הרשת
שמואל (שמוליק) ביבר ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

לאלישבע ריז'מן
משתתפים בצער המשפחה עם פטירת אביך
הרב הלל פלסר ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

ליפה חיזן
משתתפים בצער המשפחה עם פטירת אביך
הרב שלום כהן ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

אוניברסיטת
אריאל
בשומרון

הפקולטה למדעי החברה והרוח באוניברסיטת אריאל

מזמינה אותך למגוון תכניות לימוד ייחודיות ופרקטיות בחוג להיסטוריה של עם ישראל ובחוג לארץ ישראל וארכיאולוגיה

תואר שני:

תואר שני במורשת ישראל

- אפשרות למסלול עם תזה וללא תזה
- משלב את תחומי הלימוד: ארכיאולוגיה, תלמוד ופילוסופיה, ארץ ישראל, עם ישראל וציונות

תואר ראשון:

מסלול דו חוגי המשלב בין החוגים:

- היסטוריה של עם ישראל, ארץ ישראל וארכיאולוגיה
- מסלול ייחודי הכולל התמחות במשאבי אנוש ותעודת הוראה
- שילוב דו חוגי עם מגוון החוגים העשיר במדעי החברה (בכפוף לתנאי הקבלה)

לפרטים נוספים ☎ 03.9066307
✉ Annaav@ariel.ac.il 050.79600140

מוקד הזמנות ארצי: *2757 WWW.KERENBY.CO.IL

כל זמן שהמזגן לא דולק אפשר לתקן ואפשר לקנות מזגן חדש רק ב...

אמקום

המזגן התקלקל? במקום לשרוף מאות שקלים על תיקון וביקור טכנאי, נכנסים לחשמל הקרן ויוצאים עם מזגן דגם core12 רק ב- 1,550 ש"ח בלבד!

מחיר ללא תחרות

מחיר כולל הובלה והתקנה**

1 מקום ראשון במזגנים

סניף ראשי בני ברק רבי עקיבא 29	סניף ירושלים מלכי ישראל 53 מגולה	סניף ביתר עילית החוזה מלכין 35	סניף בית שמש נחל ניצנים 8 (מתחת יחסד)	סניף אשדוד אלעזר בן הורקנס 16	סניף חיפה סניף משה (השילוח) 29	סניף נתניה יוסף סמל 78
--------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	------------------------

* מקום ראשון בתנאי עתיד לרשתות חנו, עניי סניף אשקנא ספטמבר 2020. ** הובלה והתקנה לתי ותקון הובלה. חירי התקנה לא כולל שני: כולל 2 חסר צנרת. לא כולל קידוח נטון התשתית להחלפת נגלד.

המצווה שבה מותר לבחון את ה'

נתינת מעשר כספים היא מפתח לעשירות ← מי שנתן מעשר ולא זכה לעשירות, התברר שהפריש שלא כהלכה ← את כספי המעשר יש להפנות למוסדות או למטרות שעולים בקנה אחד עם עולם הערכים של התורם ← הפרשת המעשר מחנכת את האדם להתנהלות כלכלית נכונה, וממילא שורה ברכה בעסקיו

ורשעים שנראים כמי שנהנים מתענוגות העולם הזה.

השכר והעונש שבתורה

אולם כאשר הברכה האלוקית באה בדרך הטבע וההיגיון, אפשר לבחון בה את ה'. ולימדנו ה' בתורתו שהוא ברא את העולם על פי חוקים והיגיון, וכאשר ישראל ינהגו על פי התורה והמצוות, תגיע אליהם הברכה בדרך הטבע, והם יזכו לברכה כלכלית, יתגברו על אויביהם וישכנו לבטח בארצם. ואם לא ישמעו בקול ה' ולא יקיימו את מצוותיו, תבוא עליהם הקללה, כפי שמבואר בפרשות בחוקותיי וכי תבוא, ובפרשיית והיה אם שמוע ועוד פרשיות רבות. אלא שהבטחה זו נאמרה לכלל ישראל, שאם ישראל ככלל יבחרו בטוב, עם ישראל כולו יזכה לשפע ברכה, ואם יבחרו ברע מצבו של עם ישראל ירוע. וברכה זו משתלשלת לעולם על ידי ה' בדרך הטבע וההיגיון. לדוגמה, אם ישראל ינהגו כמצוות התורה ביושר ובחריצות בעבודתם ובמסחרם, באופן טבעי מצבם הכלכלי ישתפר. ואם ינהגו כהלכה ביחסים שבין איש לאשתו, בכבוד הורים ובחינוך הילדים, יזכו לשמחת הבית וברכתו, ויזכו לחנך את הילדים לתורה ועבודה. ואם ילמדו תורה וישמרו שבת, יזכו להעמיק בהבנת חייהם, עבודתם, משפחתם וערך היחסים שבין אדם לחברו, ומתוך כך הטוב הכללי ירבה (על כל זה בספרי 'המסורת היהודית' יט, יז).

אך כאמור, גורלו של היחיד תלוי בייעוד המיוחד שלו, וכל זמן שהעולם עוד לא הגיע לתיקונו - יהיו צדיקים שמתייסרים ורשעים שנראים כנהנים בעולם הזה (ראו בפנה"ל ימים נוראים א, 1-2).

ייחודו של מעשר כספים

המיוחד במעשר כספים, שהברכה מגיעה על ידו בדרך הטבע וההיגיון גם ליחיד, ולכן אפשר לבחון בה את ה'. כלומר, הברכה מגיעה לנותן המעשר על ידי שהוא משקיע את מלוא כישרונותיו ומרצו בעבודתו, וה' שולח לו ברכה במעשה ידיו, שנאמר: "למען יברך ה' אלוקך בכל מעשה ידך אשר תעשה" (דברים יד, כט).

אבל מי שיתרשל בעבודתו - למרות שיפריש מעשר כספים, לא יזכה לעשירות. ולפי המאמץ בעבודה, כך הברכה: מי שיעבוד כדרך שאר האנשים, לא בעצלנות ולא בחריצות יתרה - יזכה לברכה

עשר תעשר - בשביל שתתעשר

בפרשת השבוע, פרשת ראה, אנו זוכים ללמוד על מצוות מעשר כספים, שלפיה יש להפריש עשירית מכל רווח כספי להחזקת לומדי תורה על מנת להעמיד רבנים ומורים, וכן לצורך צדקה לעניים שאינם מסוגלים להתקיים בכוחות עצמם או בעזרת משפחתם, שנאמר: "עשר תעשר" (דברים יד, כב). שכרה של מצווה זו - עשירות, כפי שדרשו חכמים: "עשר תעשר - בשביל שתתעשר" (תענית ט, א). ועשירות זו היא המושך המצווה, שכן מכל רווח נוסף שירוויח - ייתן עוד מעשר. בנוסף, יש קידוש השם בכך שיהודי שמקיים את התורה זוכה לברכה גלויה. לצערנו, יש תלמידי חכמים שאינם מבינים יסוד זה, והם מדריכים את תלמידיהם לזלזל בערך העבודה והפרנסה, וכהמשך לכך מוצאים היתרים שונים להיפטר ממתן מעשר כספים, או לחלופין מחשיבים הוצאות חינוך כמעשר כספים שלא כהלכה. וכך אנו מוצאים בפועל יראי שמיים רבים שאינם זוכים לתת מעשר וחיים בדוחק, ויש בזה חילול השם, שכן בתורה כתוב ששומרי תורה ומצוות יזכו לברכה, והמציאות לכאורה הפוכה.

מדוע מותר לנסות את ה' במצווה זו

אמרו חכמים (תענית ט, א) שמותר לנסות בזה את ה' - שיפריש אדם בקביעות מעשר מכל רווחיו, ויראה בעיניו שיזכה להתעשר. ואף שישנו איסור לנסות את ה', שנאמר: "לא תנסו את ה' אלוקיכם" (דברים ו, טז), זו המצווה היחידה שמותר לנסות בה את ה', שנאמר: "הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בבית, ובחנוני נא בזאת אמר ה' צב'אות, אם לא אפתח לכם את ארובות השמיים והריקותי לכם ברכה עד בלי די" (מלאכי ג, י. ראו פנה"ל ליקוטים ב'ו, ח). השאלה היא, מדוע בתחום זה אפשר לבחון את ה'? מדוע אין בבחינה זו פגיעה בתמימות האמונה?

במה אסור לבחון את ה'

תשובה: אסור לבחון את ה' בדברים שמתרחשים בדרך נס. לדוגמה, כאשר ישנו חולה מסוכן, אסור לתת צדקה ולהרבות בתפילה בעבורו ולבחון את ה' אם ירפא את החולה כמענה לצדקה ולתפילה, אלא עלינו לדעת שאין בידינו אפשרות להבין את מלוא השיקולים האלוקיים, ועלינו להתחזק באמונה בה', שכל הנהגתו לתיקון, לטובה ולברכה.

הכלל היסודי בהנהגת ה' את עולמו, שלצורך תיקונו של האדם יש הכרח שתהיה לו בחירה חופשית, וממילא לא ייתכן שכל הצדיקים ייהנו מהטוב וכל הרשעים יסבלו. כי אם כל מי שיחלל שבת מיד ימות, לא יהיה מי שיעז לחלל שבת. ואם כל מי שיתפלל מיד ייענה, לא יהיה מי שלא יתפלל. כדי שהאדם יפתח את כישרונותיו ויבחר בטוב, חייבת להיות בידו אפשרות בחירה חופשית בין טוב לרע, ולשם כך הכרחי שהעולם יתנהג לפי חוקי הטבע ולא בדרך נס, וכך אנו מוצאים צדיקים שסובלים ממחלות וייסורים,

בינונית בעבודתו הבינונית. ומי שיעבוד בחריצות יתרה, וישקיע מחשבה רבה בקידום עסקיו - יזכה על ידי מעשר הכספים לברכה רבה.

ההיגיון בברכה המגיעה על ידי מעשר כספים

ככלל, הברכה מגיעה על ידי מתן מעשר כספים בשני ערוצים. האחד, בקניית היכולת ללמוד להתאפק, לדחות סיפוקים ולתכנן לטווח ארוך. השני, בהוספת מרץ ומשמעות לעבודה. ארחיב מעט: רבים חושבים בפשטנות שעושרו של האדם תלוי בכמות הכסף שהוא מרוויח, ולכן ככל שירוויח יותר יהיה עשיר יותר. אולם למרות שהרווח הוא מרכיב חשוב, הרווחה תלויה יותר ביכולת של האדם להתאפק, לדחות סיפוקים, לחסוך ולהשקיע לטווח ארוך. על ידי מעשר כספים אדם מתרגל להבין שלא נכון לבזבז את כל רווחיו על הוצאות שוטפות ומותרות, אלא לפני הכול עליו לתרום מעשר למטרה קדושה. לאחר מכן, ילמד להשתמש בתשעים האחוזים הנותרים באופן חכם יותר. לדוגמה, אדם שרגיל לתת מעשר מגיל צעיר, לא יקנה דירה יקרה שתגרום לו לשעבד את שנותיו הטובות כדי לשלם את ההלוואות שנטל כדי לקנותה. בתהליך עדין ועמוק הוא יתרגל לדחות סיפוקים ולבחור בחירות מושכלות יותר, וכך יזכה להחליט נכון בקניית הדירה והמכונית, ולכל החלטה שכוו תהיה השפעה עצומה על רווחתו הכלכלית.

הערוץ השני - אדם שרגיל לתת מעשר לומד להעריך את עבודתו, שכן תכליתה אינה רק עבור קניית צרכים שוטפים ומותרות, אלא כדי להפוך את העולם לטוב יותר. בזכות זאת, בתהליך הדרגתי, יעריך יותר את עבודתו ויאהב אותה, לכבוד יהיה לו לשרת אנשים ולהיטיב להם, ויתייחס לעמידה בזמנים כחובה קדושה, וכך יזכה להוסיף בעבודתו טובה וברכה לעולם. עיקר שמחתו ואושרו יתבססו על הסיפוק מעבודתו ולא על קניית מותרות. בזכות זאת יצליח בעבודתו ולא יבזבז את כספו על מותרות, ובתהליך הדרגתי יזכה לרווחה, לאושר ולעושר.

המפרישים שלא כהלכה

לפי מה שראיתי עד כה, רוב רובם של נותני מעשר כספים זוכים לברכת העשירות. אומנם היו מקרים

על ידי מעשר כספים אדם מתרגל להבין שלא נכון לבזבז את כל רווחיו על הוצאות שוטפות ומותרות, אלא לפני הכול עליו לתרום מעשר למטרה קדושה. לאחר מכן ילמד להשתמש בתשעים האחוזים הנותרים באופן חכם יותר. לדוגמה, אדם שרגיל לתת מעשר מגיל צעיר, לא יקנה דירה יקרה שתגרום לו לשעבד את שנותיו הטובות כדי לשלם את ההלוואות שנטל כדי לקנותה

שפנו אליי אנשים שהשתדלו להפריש מעשר וגם לא נהגו רשלנות בעבודתם, ואף על פי כן לא זכו לברכה, ועול הפרנסה העיק מאוד על צווארם, ובאו להתייעץ כיצד לנהוג.

בכל המקרים הללו התברר שהם לא נהגו כהלכה, ונתנו את המעשר למטרות שאינן נחשבות צדקה, כמו לקרובי משפחה שלא היה ראוי לתת להם צדקה והעזרה הזיקה להם יותר משהועילה, מפני שמצוקתם נבעה מכך שגרו במקום יקר וגם התרשלו מלהיות חרוצים בעבודתם, ו"בזכות" העזרה המשיכו שלא לשאת באחריות לשיפור מצבם, נשארו לגור במקום היקר וצברו חובות כבדים יותר. אילולא היו עוזרים להם, היו עוברים למקום זול, ובתהליך הדרגתי לומדים לעמוד על רגליהם בכוחות עצמם.

תרומות לישיבות לא מתאימות

והיו שתרמו לישיבות שמחנכות את תלמידיהן שלא כראוי לפי השקפת עולמם, כגון שהתורמים זכו להבין את הערך המקודש של אהבת העם ויישוב הארץ ותרמו לישיבה שהתנכרה לכך. או שהתורמים זכו להבין את הערך של לימוד המדעים, שהרמב"ם ביאר שהם "מעשה בראשית", והגר"א אמר שכפי שיחסר לאדם חוכמה אחת מחוכמות העולם, כנגד זה יחסרו לו מאה ידות בתורה, כי התורה והחוכמה צמודים - ואילו הם תורמים לישיבה שראשיה טוענים שאסור ללמוד מדעים ושפות. ואיך ירצו לקבל ברכה מתרומה ללימוד ששולל את דרכם?!

כשם שהתורה ציוותה שכל אדם יבחר לתת את תרומותיו ומעשרותיו לכהנים וללוויים שמדריכים אותו והוא הולך בדרכם, כך צריך אדם לתרום לישיבות שהוא הולך בדרךן.

כיוון שברכת המעשר באה בדרך הטבע וההיגיון, הרי שהמעשר צריך להיות מוקדש למטרות שמוסיפות ברכה בדרך הטבע וההיגיון. אם יתרום לישיבות שמגדלות רבנים ומורים שמחנכים לתורה ולמדע, ליישוב הארץ ולשירות בצבא - עם ישראל כולו יתבדך ויתעלה. ומתוך כך גם התורם מכון ליבו לערכים אלו, וחיייו מתברכים. וכן אם יתרום להחזקת עניים שאינם מסוגלים לעבוד מפני נכות גופנית או נפשית, מתוך כך יכוון את ליבו לערכים של חיסכון והתייעלות. אבל אם יתרום ללומדי תורה שבניגוד להדרכת התורה אינם מעודדים מדע ועבודה, יישוב הארץ ושירות בצבא - הרי שהוא מתכוון שתבוא ברכה לישראל על ידי נס, וממילא ברכתו לא תגיע אליהם באופן זה. ואף אם יטען, בניגוד לדברי הרמב"ם, שיש מקום מסוים בעבודת ה' ללומדי התורה שאינם מכירים בערך המדע והעבודה, יישוב הארץ והצבא - מכל מקום ברכת עשירות לא יכולה להגיע מכך.

בעזרת ה' אקווה להסביר באחד הטורים הבאים מדוע בכל המצוות שמביאות ברכה בדרך הטבע וההיגיון, דוגמת שמחת הבית ושמירת שבת, אפשר לצפות לשכר בעולם הזה, אולם מאידך, לנסות את ה' מותר רק במעשר כספים. ■

מוקד הזמנות ארצי: *2757 WWW.KERENBY.CO.IL

חופש בחירה

החופש הזה, אתם בוחרים
2 מתנות בקניית מוצר המשתתף במבצע

בחרו את 2 המתנות שלכם:

- מעבד מזון סאונר
- סיר בישול חשמלי
- מכשיר להכנת פנקייק
- בלנדר שייק יוקרתי
- טוסטר אלומיניום ענק
- מארז קומקום טוסטר ומצגם
- מייבש ומחליק שיער
- 600 ש"ח הטבה בורדינון

תנור דו תאי גלאייר
כשרות בד"צ דגם 6162
בצבע שחור/נירוסטה/לבן

2,000 ₪

+2 מתנות לבחירה

מקרר שארפ
4 דלתות
זכוכית שחורה דגם 8435

4,000 ₪

+2 מתנות לבחירה

מכונת כביסה
8 ק"ג
חברת רוזיאר דגם 1282

1,300 ₪

+2 מתנות לבחירה

מקפיא אמקור
6 מגירות
180 דגם Defros

1,300 ₪

+2 מתנות לבחירה

מיקסר שף XL
1200 וואט
KENWOOD דגם 4102

1,590 ₪

+2 מתנות לבחירה

מזגן 1 כ"ס
דגם CORE 12
כולל הובלה והתקנה

1,750 ₪

+2 מתנות לבחירה

חשמל הקרו
עושים לכם מחיר

BOSCH SHARP Constructa Kenwood Samsung TORNADO TADIRAN AMCOR ELECTRA
KENWOOD Sauter LIEBHERR ROSIERES BAYERE Tefal BRAUN ZANUSSI LG Beko

36
תשלומים

בקרוב!

רשת מזרח חשמל של קרו בני דשיצות	סניף נתיבות יוסף סמלו 78	סניף חיפה ברכת משה (השילוח) 29	סניף אשדוד אליעזר בן הורקנוס 16	סניף בית שמש נחל ניצנים 8 (מתחת יש חסד)	סניף ביתר עלית החווה מלובלין 35	סניף ירושלים מלכי ישראל 53 גאולה	סניף ראשי בני ברק רבי עקיבא 29
--	------------------------------------	---	---	--	---	---	--

שלום שיעור א'

שיחת הטלפון הקבועה שמזכירה לי ראש השנה אחר, חגיגי והרה גורל לא פחות ← המסע שלי בתחילת שיעור א' התחיל בקלטות והסתיים בפתח גן עדן ← גם למי שא' אלול שלו לא מתחיל בישיבה יש סיבה לשמוח

→
פתאום לומדים תורה בלי שוט של מבחנים, זה לא פחות מקסם. ישיבה גבוהה

ציילום: יוסי זמיר, פלאש 90

למדו את הספרים לפניי, הרבה נשמות נפגשו באותיות, אבל מפגש של כל לומד והנשמה החד פעמית שלו עם האותיות הללו? - מפגש כזה, עם כל מה שייוולד ממנו, מעולם לא היה. גם לנשמה שלי יש מה לחפש כאן. התיישבה דעתי.

מעין בטיול השנתי

לימים זכיתי בעצמי ללוות תלמידי שיעור א' שעושים את צעדיהם הראשונים בישיבה הגבוהה. העיניים הסקרניות, הקשב והשאלות המאתגרות - כל אלה היו בשבילי מתנה, ועזרו לי לשמר את ההתחדשות שלי עצמי. אז גם שמתי לב לשני סוגים של תלמידים. קצת כמו מטיילים שמגיעים למעיין, שאף הם נחלקים לשני סוגים: יש מי שרואה את המים, מכניס כף רגל, נבהל מהקור ומוציא, שוב מכניס, עד הברך, קופא מקור, מתלבט, קצת פנימה, קצת החוצה, מסע ייסורים. ויש מטיילים שרואים מעיין, קפוא ככל שיהיה, ופשוט קופצים ראש. לרגע מכה בהם הקור, אבל זהו, הם כבר בפנים.

כך גם תלמידי הישיבה בראשית דרכם. יש משהו מיוחד בהתייבות הזאת. מי יודע מה יעשה לי המפגש עם עולם התורה. מי יודע מה יעשה המפגש הזה לכל הציפיות שאיתן אני בא מהבית, מהחברה שבה גדלתי. יש מי שהמתח הזה לא מאפשר לו לקפוץ למים. צעד פנימה, צעד החוצה והוא רועד מקור. יש מי שלוקח סיכון. הוא קופץ. הוא שם את המים הללו הוא ייקח איתו חיים שלמים לכל מקום. א' באלול. שנה טובה לתלמידי הישיבה.

לבכות. לשמוח.

ויש את א' באלול של כולנו, אנשים שכבר שנים ארוכות לא נמצאים בישיבה. אולי מעולם לא היינו שם. אבל אין יהודי מאמין שאין לו א' באלול משלו. אז הנה מחשבה קטנה משלי:

מספרים על אחד האדמו"רים שכשהיה מכריז על אלול בברכת החודש היה בוכה, והיו החסידים בוכים איתו. הוא היה אומר: אי אפשר שלא לבכות כשמכריזים על אלול. ומי שלא בוכה? שיבכה על זה שאינו בוכה.

ליבי אומר לי שהאדמו"רים של ארץ ישראל, כשמכריזים על אלול, בוכים מעט ושמחים הרבה. הזדמנות לפגוש את אבא, הזדמנות לפגוש את עצמנו, הזדמנות להתחדש. אפשר שלא לשמוח? ומי שבכל זאת לא שמח? עליו ודאי ראוי להצטער. ■

אני ממש זוכר את עצמי מהלך בינות לארונות הספרים. משתאה לנגד הרים של ספרי קודש, סוקר אותם ונבהל אל מול אין־סוף המלל שממתין לי. פתאום זה הכה בי - אני אמור ללמוד את כל זה. לקחתי ספר אחד, היה זה ספר חידושי הריטב"א על אחת ממסכתות הש"ס, פתחתי במקום אקראי, קראתי, ולא הבנתי מילה. איך עושים את זה?

מציאה בראייה, אני עוד זוכר. אחר כך, מבוהל מבית המדרש השוקק תלמידים, הסתובבתי בהיכל הישיבה, ומצאתי את עצמי בספרייה. אני ממש זוכר את עצמי מהלך בינות לארונות הספרים. משתאה לנגד הרים של ספרי קודש, סוקר אותם ונבהל אל מול אין־סוף המלל שממתין לי. פתאום זה הכה בי - אני אמור ללמוד את כל זה. לקחתי ספר אחד, היה זה ספר חידושי הריטב"א על אחת ממסכתות הש"ס, פתחתי במקום אקראי, קראתי, לא הבנתי מילה. איך עושים את זה? ייקח לי המון זמן להבין משהו, אולי אחרי שנה אסיים ספר. אני צריך אלפי שנים כדי ללמוד את כל הספרייה. הייתי רק בן שבע עשרה, אבל לא חשבתי שאלפי שנים עומדות לרשותי. חשבתי לעצמי שאין לי מה להוסיף לעולם התורה, טובים ממני למדו את הספרים הללו לפניי, ומה כבר ניתן להוסיף לאוצר העצום הזה. יומיים של ניסיון למצוא את עצמי בישיבה שלא בחרתי בה מעולם הסתיימו, ונסעתי בהסכמת הוריי לשבי חברון. אין אדם לומד אלא במקום שליבו חפץ. פגשתי שם באורות התורה את הרב קוק שהניח את דעתי: הרבה אנשים כבר

דיבר אליי. הרבה רבנים לימדו אותי לפניי, אמרו לי, הסבירו לי, אבל זו הייתה הפעם הראשונה בחיי שמישהו הצליח לגעת בי. דיבר אליי, אל תוך ליבי, אל דעתי, ובעצם אל נשמתי. ביקשתי ממנו עוד ועוד קלטות, שמעתי ונפתח לי. באופן טבעי רציתי ללמוד בישיבת שבי חברון, להמשיך ללגום מהמים המחיים הללו, מי עדן. אבל אבא שלי אמר שהמצב הביטחוני קשה ואמא לא ישנה בלילות מהמחשבה שאלמד בחברון ואי אפשר לעשות לה את זה. אם לא לשם, אין לי לאן, חשבתי, ונשארתי בבית בראש חודש אלול. יום למחרת התפייסתי, ונסעתי עם אבא שלי לחפש ישיבה. לא היה אכפת לי איפה. אבא נסע למעלה אדומים, הרב סבתו אמר שיש כבר ארבעים ושניים תלמידים ואין מקום. אבא הצטער, אני ראיתי את חברון מתקרבת. נסענו לכיוון חברון אבל אבא עצר בדרך, באלון שבות, והרב ליכטנשטיין קיבל אותי. מעולם לא ראיתי את אבא ממהר כך לחתום על הוראת קבע, מהר מהר לפני שאתחרט. חתם, רכש לי עותק של בבא מציעא, איחל לי הצלחה, ונשארתי שם לשמוע את שיעור הפתיחה של הרב ליכטנשטיין על קניין

בכל ראש חודש אלול אני יודע שיגיע הטלפון הזה: יאיר כהן, החברותא מימי הישיבה, מי שכבר הקים לימים משרד עורכי דין מצליח במיוחד בירושלים (ולא פחות חשוב, משרד עורכי דין ישר במיוחד), יהיה מן העבר השני של הקו ויאחל שנה טובה. מה פתאום שנה טובה? מפני שיש ראש השנה לא רשמי, אבל חגיגי מאין כמוהו והרה גורל במיוחד: ראש השנה לתלמידי הישיבה, א' באלול. היום הזה שבו עולים תלמידי הישיבה משיעור א' לשיעור ב', משיעור ב' לג' וכן הלאה. היום הזה שבו באים בשערי הישיבה בפעם הראשונה בחייהם תלמידי תיכון עד לא מכבר, שהתרגלו ללמוד לבגרויות ולגזור קופון בצורת ציונים, שגמרא ותנ"ך היו בעבורם מקצוע במערכת השעות ויחידות במבחני הבגרות. היום הזה פותח בפניהם שער לעולם חדש: שער ללימוד תורה לשמה. פתאום הם לומדים בלי שוט של מבחנים, לא מפני שבחרו בעבורם, לא מפני שמישהו אמר להם. זה שלהם, לגמרי שלהם, וזה לא פחות מקסם. סיפרה לי משהי שלמדה אצל מורה לתנ"ך בתיכון ועברה אחר כך למדרשה, וגם המורה מהתיכון לימד במדרשה הזאת. ופתאום, אותו מורה ואותם תכנים שעניינו אותה כקליפת השום הפכו למגנט רב עניין. מה קרה? ראש השנה לתלמידי הישיבות (כן, וגם המדרשות), זה מה שקרה.

כמו בראש השנה המפורסם, גם בראש השנה הזה יש ציפייה להתחדשות. ואצל התלמידים החדשים זו אפילו ציפייה מעורפלת, חסרת שם ופנים. משהו מחכה להם מהעבר השני, והם לא דווקא יודעים להגדיר. וכמו בראש השנה הידוע, גם בזה של א' באלול לא כולם יזכו להתחדש, אבל מי שיוזכר ירגיש את זה בכל חלק בגוף. צעד אחר צעד הוא ייכנס לעולם שיאיר לו באור רב משמעות את החיים. הוא ימצא בעצמו סקרנות וקשב, דיוק פנימי וחתירה להתקדמות, וכן, גם לקדושה. הוא לא יבין הכול, עם הזמן יבין שחלק מהיופי הוא לא להבין הכול בבת אחת, אבל הוא ייחשף לתכנים רמים ונישאים, כאלה שגם אם אתה עומד רק בתחתית ההר, אתה מצליח לשמוע בהם את הקולות והברקים.

יש משהו בשיעור א' שמזכיר קצת את כיתה א'. אתה אומנם יודע לקרוא, אבל בספרים שאתה עומד לפגוש קוראים קצת אחרת. אתה אולי יודע לשנן הרבה פסוקים והכרת כמה סוגיות, אבל אתה עתיד להיחשף לשפה חדשה ולהתבוננות אחרת. וקצת כמו בכיתה א', משהו עומד לחדש אותך. שלום שיעור א'. שנה טובה ומתוקה.

ספרים רבותיי, ספרים

אני זוכר את א' באלול של שיעור א' שלי. ליתר דיוק היה זה ב' באלול. כמה חודשים קודם לכן פגשתי באקראי בתלמיד מיישיבת שבי חברון שנתן לי כמה קלטות (כן, קלטות). לא, אני לא זקן, מה פתאום? זה העולם שמתפתח מהר, ובהן שיעורי בניין אמונה של הרב משה בלייכר, ראש הישיבה. זו הייתה הפעם הראשונה שתלמיד חכם

עבודות ליצירת מפגש מסילות בצומת הרחובות הרב צבי יהודה/שד' הרצל

תושבות ותושבים יקרים,

**פעילות הרכבת הקלה
תחזור לשיגרה בתאריך 30.8.22,
ג' באלול ה-תשפ"ב**

עם התקדמות העבודות לחיבור המסילה של הקו האדום והירוק בצומת הרחובות הרצל והרב צבי יהודה, תשוב פעילות הרכבת הקלה למתכונת מלאה בבוקר יום שלישי, 30.8.22, ג' באלול ה-תשפ"ב ותפעל לאורך כל המסלול מפסגת זאב, מרכז העיר תחנה מרכזית ועד להר הרצל.

- שירות התחבורה הציבורית החלופי לרכבת יופסק והתחבורה הציבורית בדרום מערב העיר תחזור לפעול כשיגרה.
- נתיבי התחבורה הציבורית בשד' הרצל יבוטלו בקטע שבין רחוב בייט לשד' רבין.
- הולכי הרגל והנהגים מתבקשים לנהוג בזהירות ובבטיחות בקרבת המסילה.
- הגישה משד' הרצל לרחוב הרב צבי יהודה תישאר ע"פ הסדר התנועה הקיים. מידע אודות החזרת הסדרי התנועה באיזור הצומת, ימסר בנפרד.

תודה על הסבלנות ושיתוף הפעולה!

להרשמה לרשימת התפוצה, פניות ציבור וקשרי קהילה טלפון: 072-221-1599
דוא"ל: jerusalem@bncr.co.il | מידע נוסף באתר: www.j-lrt.co.il

אוהבים את
ירושלים יפה

אנו עושים מאמצים לצמצום הפרעה,
ומודים לכם סבלנותכם.
המוקד העירוני 106 לשירותכם
www.jerusalem.muni.il

סופרבוס מאחלת לכלל לקוחותיה וכל בית ישראל שנת לימודים פורייה מוצלחת

ובטוחה בדרכים

איתך בכל דרך

המשימה הבאה של הרב קוק

מעל שורת המשימות הרוחניות והלאומיות מציב הרב קוק את השאיפה המעשית להחזרת רוח הקודש אל היחידים בעלי הכישרון באומה. זו המשימה של דורנו, על אף הניסיון להתחמק ממנה ← לרגל יום פטירתו בג' באלול

איך עושים את זה?

השאלה הגדולה באמת צריכה להיות: איך עושים את זה? הרב עצמו תבע את ההכרזה על כך ממש באותה הפסקה, מאחר שעצם ההכרזה על המטרה כבר תעורר אותנו למצוא את הדרכים לכך: "ההכרזה של המילה תעורר את הביאורים השונים שלה, וכל צד מצדידה יאיר באור מיוחד, ועל פי רוב יגלה כל ביאור איזה חלק מהאמת הגדולה והחיה של אוצר הטוב והקדוש הזה" (שם, שם). בהחלט ייתכן שכרגע אין לנו תשובה נכונה לדרך שבה נוכל לסגל רוח הקודש ברוב בעלי הכישרון; אך ברור שכאשר מציבים מטרה ויעד נכון, הדרך הופכת סלולה, וסופה שתגיע אל יעדה.

מכל מקום, פטור בלא כלום אי אפשר, ואולי ניתן לומר שתי נקודות משמעותיות שהרב זצ"ל הציב בעצמו.

דרך אחת שתאפשר את תכונת רוח הקודש באיזו מידה שהיא, היא לימוד רזי תורה. לא לשווא כתב הרב זצ"ל גם על גילוי רזי תורה כי בדור האחרון הוא דבר מוכרח (אורות הקודש א, קכב). הסיבה לכך היא, כאמור, כי רזי התורה מכילים את המגמות העולמיות כולן (אורות הקודש א, קכג). מאחר שהתורה עצמה היא ספר תבנית הבריאה, התוכנית האדריכלית של היקום כולו (בראשית רבה א, א), ממילא ברור כי היא כונסת בתוכה במקום כלשהו את תוכנית ההתפתחות העולמית. והיכן? בחוכמת האמת ופנימיות התורה.

בדורנו השאיפה צריכה להיות התרחבות ענפה של לימוד פנימיות התורה על כל חלקיה. עוד ועוד בתי מדרש צריכים להיפתח בתחום זה. יותר חיבורים ויותר דחיפה מתוך כלל ציבור הלומדים. כל סגנונות הלימוד בתחום זה וכל הביאורים ללימוד זה זקוקים לנו, ראויים לנו ויפים לנו.

דרך שנייה מופיעה פסקה אחת לאחר הפסקה שבה הרב תובע את הופעת מציאות רוח הקודש. הרב קובע כי התבוננות מאחדת על המציאות, על חלקי התורה עם חלקי החוכמה, התרבות ודרך ארץ, היא זו שיכולה לסגל התבוננות פנימית על המתרחש במציאות, בהוויה, ומתוך כך "שאיבת רוח הקודש ממעמקי נשמתו" (אורות הקודש ג, ה). מדוע זה כך? משום שהסתכלות בעין אנושית רגילה רואה מאבקים סותרים בכל חלקי המציאות. כוחות ואינטרסים שונים נאבקים זה בזה: הקודש לעומת החול, הרוח לעומת החומר, התורה לעומת החוכמה, הימין והשמאל, ישראל והעמים ועוד ועוד. רק מי שמכיר כי ישנו זרם אלוקי בהוויה המחולל את כל תופעותיה, רק מי שמסגל לעצמו את ההתבוננות הזו - יוכל להתחיל להרגיש את נשמתו, שהיא מעין תשקיף העולם הרוחני השוכן בארץ, מהדהדת בתוכו: "האדם אפשר לו לבוא לידי מידה כזו עד שיגלה בקרבו את המרכזיות של כל ההוויה שבקרבו. ואז ירגיש ברוחו את כל המתרגש, כל העשוי, כל המוברק, וכל המתנועע בכל מלא היש לכל פרטי דרגאותיו. כי לא יעשה ה' אלוקים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים" (שם, ו). בסופו של דבר הרי נגיע למטרה הזו, נזכה לגאולה שלמה ולהשתפכות רוח הנבואה על כל בשר. האם לא יפה שעה אחת קודם?! ■

הכותב הוא ר"מ בישיבת מעלות, ראש פרויקט 'רבנן דאגדתא'

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

בדיקת תפילין בראש חודש אלול

שאלה: שמעתי שיש מנהג של חסידים ואנשי מעשה לבדוק את התפילין בערב ראש חודש אלול, ואני רוצה לדעת מה המקור המוסמך לכך.

תשובה: המקור לכך נמצא בספר המנהגים הנפלא מטה אפרים (או"ח סי' תקפ"א) לרבי אפרים זלמן מרגליות זצ"ל, ושם כתב: "יש אנשי מעשה נוהגים שבחודש הזה מפששים בדקדוקי מצווה להיות בודק ובוחר תפילין ומזוזות שלהם, וכל אשר ימצא שם בדק בשאר מצוות, והוא מנהג טוב". ואם כן מדובר על כל חודש אלול. חשוב להוסיף לגבי תפילין, שיש תפילין שאם יפתחו אותן כל הזמן הן ייהרסו, ולכן יש להתייעץ עם סופר סת"ם מומחה אם אכן יש צורך בדבר והתפילין לא יינזקו. מאידך, אם יש חשש מסוים שאירע פסול לפרשיות, כגון שהתפילין נרטבו או הושארו זמן רב במקום רותח, יש חובה לבדוק אותן, ולא ממשנת חסידים. אציין שמעיקר הדין נפסק בשו"ע (או"ח סי' ל"ט י') שאם התפילין הוחזקו בכשרות, אינן צריכות בדיקה לעולם.

הרב נועם דביר מייזלס

חתונה באלול

שאלה: האם יש איסור חיתון בחודש אלול?

תשובה: אין איסור חיתון בחודש אלול, אך יש תקנה של הרב ש ז"ל לתלמידיו שלא להתחתן באלול, כדי שבחורי הישיבה לא יצטרכו לצאת באלול מהישיבה. ובישיבות מתבדחים על כך ואומרים שאלול ראשי תיבות: אסור להתחתן ואסור להתארס.

הרב רואי מרגלית

אמירת "לדוד ה' אורי וישעי"

שאלה: מה מקור המנהג לומר מזמור "לדוד ה' אורי וישעי"? מתי אומרים מזמור זה? האם נכון שהמנהג מיוחס לספר חמדת הימים?

תשובה: המנהג הרווח לומר מזמור זה בסוף התפילה מראש חודש אלול עד שמיני עצרת (בנוסח אשכנז נהגו לאומרו בשחרית ובערבית, ובנוסח ספרד נהגו לאומרו בשחרית ובמנחה). בחלק מקהילות הספרדים נוהגים לאומרו כל השנה לפני תפילת ערבית. יש קהילות שלא אומרים כלל מזמור זה בתפילה. מקור המנהג: יש שכתבו שייסדו לומר מזמור זה על פי מדרש שוחר טוב (תהילים כו, ד) ש"אורי" זה ראש השנה, "ישעי" זה יום הכיפורים, "כי יצפנני בסוכה" זה סוכות. יש שכתבו שהטעם לומר מזמור זה משום שיש בו י"ג שמות הויה שהם כנגד י"ג מידות רחמים המאירות בימים אלו. ויש שכתבו שבמזמור זה נאמר "לולא האמנתי" - לולא אותיות אלול. יש שכתבו שאין לומר מזמור זה כחלק מהתפילה, כיוון שאינו מובא בכתבי האריז"ל והמקובלים הקדמונים, ויש שכתבו שאין לומר שום מזמור בציבור, כיוון שאינו מעיקר התפילה שתיקנו כנסת הגדולה. יש שייחסו מנהג זה לספר חמדת הימים השנוי במחלוקת, ולכן אין לומר מזמור זה בסדר התפילה. אולם למעשה הרבה מגדולי הפוסקים, פשטנים חסידים ומקובלים, כתבו שנכון וטוב לומר מזמור זה בסוף התפילה, וכן פשט המנהג ברוב תפוצות ישראל.

הרב נועם דביר מייזלס

87 שנים עברו מאז פטירתו של מרן הרב זצ"ל, בעל האורות. הרב זצ"ל ראה אורות בכל מקום. כבר אמר עליו הסופר הזועם והפסימיסט הגדול י"ח ברנר: "הרב הזה רואה אור בכל מקום כשהמציאות לגמרי חשוכה". האור הוא אור הקודש השורה בכל המציאות ומחיה אותה. הוא פנימי ותוכי לקליפת המציאות, ובעלי נשמות עליונות כמרן הרב זצ"ל יכולים להביט בתוכן הפנימי של המציאות, לראות את נקודת התוך של המהלכים ההיסטוריים ולזהות את ניצוץ הקודש שמתוכו צומחת המציאות כולה עם כל מאורעותיה, הטובים ושאים כאלה. כשזו התכונה של הצופה, הרי שהוא יכול להתריע לכל העם על המאורעות העתידיים ועל דרך הפעולה הנכונה.

לא פלא אפוא כי דברי מרן הרב זצ"ל הולכים ומתקיימים, ומה שאחרים ראו כדבר שאין לו קיום, ראה בעל הראי"ה הזכה כעץ מניב פירות שעתיד להוביל לגאולתם של ישראל.

דוגמה יפה לכך אפשר לראות בחילוק שבין הרב זצ"ל לסופר ברנר המוזכר לעיל. לברנר היה ידיד חרדי קיצוני בשם יעקב מלכוב, שהיה מתנגד גמור לציונות. מלכוב סיפר על שיחה מיוחדת שהתקיימה בינו ובין ברנר לאחר ועידת סן רמו, שבה הוחלט על החלת מנדט בריטי בארץ שיפעל לטובת הקמת בית לאומי לעם היהודי. בשיחה שנתגלגלה אמר לו הסופר שהוא אינו מאמין בכל הרעש הזה, ובכלל איננו מאמין שישיבו לישראל את ארצו, ושיהיה במשך העת עם חי על אדמתו (מתוך אתר 'אור האורות').

ומי צדק בוויכוח? אותו סופר מפוכח אולי, אך רואה שחורות, "בן הפוגרומים"? אולי העסקן החרדי, שתיאר את התפתחות הציונות בשיבת העם לארצו כמעשה שטן שבודאי ייבול בתוך זמן קצר? ושמא מרן הרב, שראה את אור הישועה הזורחה עולה ומתעלה!?

לראות אור

הרבה צפיות צפה מרן הרב, והרבה משימות הוריש לנו. משימות לאומיות גדולות, ואולי בעיקר משימות תורניות. אך כמדומה שהמשימה הגדולה מכולן היא העמידה על אותה תכונה עצמה שהייתה למרן הרב: להיות מסוגל לראות אור. להיות מסוגל לעמוד על תוכה הפנימי של המציאות.

מרן הרב כותב כי למציאות הזו של צפיית העתיד הגנוז בהווה ותיקון המציאות על פיו, קוראים רוח הקודש: "חוכמת צדיקים מקשקשת לפניהם כווג, בחדות רוח הקודש, ורואים הם את העתיד באור ההווה, ומחיים בזה את ההווה של העולם באור העתיד, וממשיכים נועם עולם הבא בעולם הזה" (אורות הקודש א קכט, אור העתיד וההווה). ואכן, לא לשווא בפרקי הצפייה לישועה שבאורות הקודש כך ג, מדברות רבות מהפסקאות על רוח הקודש: דמיון שכל ורוח הקודש; שאיפה לרוח הקודש; שאיבת רוח הקודש; רוח הקודש על המשיג העובד, וכד'.

מו"ר הרב יהושע ויצמן הצביע כמה וכמה פעמים על דברי מרן הרב זצ"ל, שרוח הקודש בדורנו, ובייחוד בארץ ישראל, אינו מצב של פריווילגיה, אלא מציאות הכרחית שחסרונה הוא מחלה של ממש: "חסרון רוח הקודש בישראל הוא לא חסרון שלמות, כי אם מום ומחלה, ובארץ ישראל היא

בדרך כלל הדיבור סביב מונחים כמו רוח הקודש מרחיק ומרתיע, כי "מה לנו ולזה". בהסתייגות יש לומר שגם אם זה היה נכון פעם, בימינו זה כנראה לא לגמרי כך. ואפילו אם זה נכון לגבי רוב האנשים, והעיסוק ברוח הקודש ראוי רק ליחידים - סוף סוף הדרך להגיע למציאות שבה יהיו אנשים בעלי רוח הקודש מתהלכים בתוכנו עוברת דרך ציבור שלם שחותר למטרה

ברוך הוא: בעולם הזה נתנבאו יחידים ולעולם הבא כל ישראל נעשין נביאים, שנאמר (יואל ג, א-ב): 'זהה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר וניבאו בניכם ובנותיכם זקניכם וגו''. כך דרש רבי תנחומא ברבי אבא' (במדבר רבה טו, כה).

נכון שבדרך כלל הדיבור סביב מונחים כמו רוח הקודש מרחיק ומרתיע, כי "מה לנו ולזה". ובכן, בהסתייגות יש לומר שגם אם זה היה נכון פעם, בימינו זה כנראה לא לגמרי כך. ואפילו אם זה נכון לגבי רוב האנשים, והעיסוק ברוח הקודש ראוי רק ליחידים - סוף סוף הדרך להגיע למציאות שבה יהיו אנשים בעלי רוח הקודש מתהלכים בתוכנו, עוברת דרך ציבור שלם שחותר למטרה. כבר הורנו חז"ל כי בנוהג שבעולם, אלף כננסים לבית המדרש ורק אחד יצא להוראה (ויקרא רבה, פרשת ויקרא). ומדברי מרן הרב עצמו בפסקה מאוחרת יותר מובן כי שאיבת רוח הקודש גלויה של יחידים, הנקראים כנראה בלשון הרב "בעלי רוח הקודש", היא עצמה נובעת מהשתפכות הארה עליונה זו באופן מסוים על אומה שלמה (אורות הקודש ג, ח).

פּוֹתְחִים
שְׁנֵה
רַחֲדָשָׁה

בבִּיה"ס
למשחק

לחֲסִידָה

• << תיאטרון יהודי יוצר

שלוחת
באר שבע
לנשים ונערות

עכשיו זה הזמן
לתת לעצמך במה

סטודיו גונא 052-3121614

מסלול תיאטרון צעירות • ט'-יב'

מכינה צעירה למשחק • כתה ח'

תיאטרון פלייבק • נשים

תיאטרון מתחילות • נשים

מוזמנות לערב היכרות, אודישנים ובמה פתוחה.

לפרטים: נעמה 050-8666740 • www.bmoriah.org.il

פטרונות שחוטאת לאמת

חיבורה של ד"ר שפרה מישלוב היה יכול להיכתב על ידי תנועות פמיניסטיות, אלמלא הפרק שבו היא מגרשת ברגל גסה את הפמיניסטיות הדתיות מקהל דורשי ה', כמיטב ההשקפה החרדית – תגובה לחוברת 'וללבנה אמר שתתחדש' על יהדות ופמיניזם

מ'רכז תורה ומדינה' ופורום 'חותם - יהדות על סדר היום' הוציאו במשותף במחצית חודש אב חוברת שחיברה ד"ר שפרה מישלוב. החוברת נקראת 'וללבנה אמר שתתחדש - מבט עדכני על יהדות ופמיניזם'.

אינני מכיר אישית את ד"ר מישלוב. קראתי מאמרים רבים שלה ואני מכיר מעט את עבודתה בקליניקה למשפט עברי באוניברסיטת בר אילן. אין בדברים שאכתוב ביקורת אישית עליה, כמובן, אלא על החוברת ותכניה.

המטרה של החוברת, כפי שאני מבין אותה, היא להציג את הפמיניזם הנכון על פי היהדות, להאיר מגמות מוטעות הנוגדות את התורה ואת היהדות ולטפח מגמות התואמות את דרך התורה. עם זאת, בדברי הברכה של הרב יעקב אריאל שליט"א לחוברת הוא כותב שהנושא הזה מחכה ל"מחקר מדעי אובייקטיבי שייחקר לעומק, בלי דעות קדומות וללא משוא פנים", ובהמשך: "יש צורך לחזור לשפיות, לגישה נטולת אינטרסים ופניות... מחקרך עונה על ציפיות אלה". אני סבור כי דבריו אלה של הרב אריאל אינם מייצגים כראוי את החוברת.

החוברת ערוכה היטב, מאירת עיניים וברורה. חברי המערכת והיועצים (ובהם ד"ר חנה קטן, הרב יגאל לוינשטיין, ד"ר עינת רמון ועוד) ודאי השפיעו טוב על התוצר הסופי.

ככל שהבנתי מגיעה, החוברת נסמכת על שני יסודות עיקריים, החוזרים על עצמם וגם מובאים בהבלטה. האחד הוא ההבדל המהותי בין גברים לנשים והשלכותיו, והשני הוא הדרך הנכונה להביא לשינוי בהתמודדות ההלכה עם המציאות, על פי דעת תורה. השילוב של שני אלה וגורמים נוספים אמור לייצר תמונת מצב וגם קריאה לפעולות שונות, מהן חריפות ותקדימיות.

חלק מן הקריאות להתנגדות לפמיניזם בנוי על הצגה לא נכונה של הפמיניזם, ובעיקר הפמיניזם הדתי. חלקו על העצמת קולות קיצון והצגתם כזרם המרכזי בתנועה. לאורך כל החוברת בחירת המקורות מועטה, ומחקרים מדעיים נבחרים במשורה, ורק אם הם תואמים את התזה המוצגת.

מהותנות

אחד הנושאים החשובים בטיעון שבחוברת הוא ההבדלים המהותיים שבין נשים לגברים. בפירוט מובאים ההבדלים הגופניים הברורים מאליהם, וגם ההבדלים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים. ההבדלים הללו הם במקרים רבים סטטיסטיים, וישנה חפיפה בין היכולות והתכונות של אנשים ממינים שונים, לכן ההתבססות על ההבדלים המהותיים נכשלת מראש. גם המחברת מודעת לכך, ולכן היא מכניסה מספר פעמים (למשל בעמ' 12 ובעמ' 15) הערה שלמעשה מבטלת כל השפעה משמעותית של המהות המגדרית על ההלכה וההתנהלות ההלכתית: "כל שנטען עד כה הוא כי ישנם אפיונים דומיננטיים רווחים בתכונות של כל אחד מהמינים וכי חשוב ביותר לשים לב אליהם, שאם לא כן נמצא עצמנו מהלכים פה עשרות שנים על פני האדמה תוך החמצת ייעוד קיומנו, נחטא למאפיינים הטבעיים הטבועים

בנו...".

זהו משפט הנחבא בסוף הפרק, ויש בו שתי בעיות. ראשית, הוא רומז שמי שדעתו אינה מסכימה עם התזה של החוברת, מתעלם מן ההבדלים בין המינים. למעשה, מרבית תומכי הפמיניזם, ובפרט הדתי, אינם מתעלמים מן ההבדלים, ולא על כך נסמך הרצון לשינוי. גם בחוברת מתוארים ההבדלים מבחינה ממשית, מדעית וחוייתית, אך אין בה כל הוכחה תורנית לכך שהם אמורים לגרום להבדל גדול כל כך בתחום ההלכתי והתורני.

שנית, בהתקרב ימי הסליחות, נראה שחלק גדול מעיסוקנו בימי התשובה הוא בדיקה עצמית אם חטאנו והחמצנו את ייעודנו. למרות זאת, זהו עניין לאיש ולאישה הפרטיים, ולא דווקא להנהגת הציבור.

למרות ההסתייגות בסוף הפרק, יש שימוש רב בטענות לגבי ההבדלים המהותיים בדיונים

המחברת קוראת בפירוש לנשים להגדיל את לימוד התורה שלהן בכמות ובאיכות, בלי לפחד מן המדרון החלקלק שיוביל אותן לפמיניזם. מי שטעם יין הונגרי, מי שראתה את העונג בלימוד התורה המעמיק הלכה למעשה, חורגת כאן מן הקו הכללי של החוברת, וניכרים דברי אמת

השונים.

בהמשך החוברת מיוחס פטור הנשים ממצוות רבות למעלתן הרוחנית, והמחברת רואה ברצון לעשייה נוספת של נשים מרדף אחרי חוויה ולא אחרי חובה. ההתמודדות עם טענות אלה מהצד הפמיניסטי כבר ותיקה וידועה, ואין כאן המקום להיכנס אליה, אך גם הטענה הזו צריכה בירור. קיום המצוות וההלכות מביא את הגברים לידי התעלות רוחנית. נניח שמקובל על הכול שנשים יכולות להגיע לאותה התעלות רוחנית באמצעים פחותים משל הגברים (ומכאן הפטור מחלק מהמצוות). מי אמר שקיום המצוות וההלכות לא יביא אותן לרמה גבוהה עוד יותר? האם יש סף עליון?

מלבד זאת, ברגע שהוסכם שההבדלים המהותיים בין גברים לנשים הם סטטיסטיים בלבד, ברור שישנן נשים שיוזקקו לאמצעי העזר ה"גבריים" כדי להגיע לאותן עוצמות של עבודת ה'. גם הפמיניזם אינו מעוניין לחייב את כל הנשים בכל המצוות, אלא לתת אפשרויות למי שנפשה שואפת ליותר.

מי קובע?

בהמשך החוברת (עמ' 30-35) נטען שהפמיניזם הוא נושא המשפיע על הציבור הדתי ועל המדינה כולה, ולכן היחידים המוסמכים להחליט בו הם זקני תלמידי החכמים ובהסכמה רחבה. יש להם ידע רחב בתורה, ניסיון רב שנים, והם רואים לנגד עיניהם את כל נקודות המבט.

באופן כללי, ראוי שאנשי הציבור הדתי־הלאומי

לא יחפשו הסכמה רחבה של רוב מניין ורוב בניין של תלמידי החכמים. כולנו יודעים היכן אלה מצויים. רק כאשר מחפשים כיוון שמרני ולעצור שינויים נעזרים בכללים האלה, שלא הנחו לא את הציונות, לא את המזרחי ואת הפועל המזרחי, לא את בני עקיבא וכו'.

הטענה היא שיש לזקני הרבנים סמכות ויכולת שיפוט אבסולוטית לא רק בענייני תורה ומצוות אלא גם בענייני הנהגת הציבור. כאשר ההסתמכות על דעת תורה בענייני הנהגת הציבור היא היסוד המרכזי שבחוברת, מתחזקים מאליהם טיעוני נגד של הפמיניזם הדתי (אשר חלקם מובאים ונדחים בחוברת). לרבנים אכן יש נטייה לשמור את הקיים עד אשר מאוחר מדי, וראיית המציאות הרחבה שלהם לא תמיד מלאה. החוברת הזו עצמה מלאה בדוגמאות שבהן השינוי הגיע מלמטה והרבנים קיבלוהו בחריקת שן, והם מובאים בחוברת כדוגמאות חיוביות (למשל בעמ' 27, בעמ' 82

התערבות כל שהיא, כולל של התורה וחז"ל" (לא נכון). ממילא מובן שנשים המגדירות את עצמן פמיניסטיות וגם דתיות, בהכרח אינן מבקשות לעצמן "חופש מוחלט". הן גם אינן מבקשות לעצב את העולם הדתי על פי ערכים חיצוניים. החלוקה בין הפמיניסטיות המבקשות "לעצב את העולם הדתי" ובין "אנו" שבוחנות "כיצד ליישם אותו במציאות משתנה", אינה אמיתית, אלא הכרזתית.

באופן כללי, בעמ' 25-26 החלוקה החותכת בין "אנו" ו"הן" מפרידה ומפלגת, שמה טיעונים בפי נשים שלא טענו אותם, וממילא מהווה התנצחות ולא שכנוע.

על פסקאות אלה נוספת עתה ההכרזה על הפמיניזם ככפירה, וההבהרה שמי שלא יקבל את סמכות הרבנים אינו חלק מן העולם הדתי. הנה כי כן, במרכז החוברת נחבאות קביעות קיצוניות ומפלגות.

אור וחושך בערבוביה

באופן מעניין, בהמשך החוברת, כאשר המחברת נכנסת לעיסוק בנושאים ספציפיים, ניכר אצלה הדיסוננס בין מה שהיא מכירה אישית מהשטח ובין מה שהוצג בתחילת הדברים. כך לגבי לימוד תורה לנשים (עמ' 49 ואילך), המחברת אינה מתעלמת, ואינה יכולה להתעלם, כאישה למדנית ויודעת ספר, מן המצב הקיים, שבו נשים לומדות הרבה ויודעות הרבה. היא מבססת כראוי את הפטור היסודי של נשים מלימוד תורה וגם מסתייגת מלימוד תלמוד לנשים. עם זאת, היא מקפידה לציין את הסיבה לפטור הנשי מלימוד תורה בהסבר מהותי ולא טכני - לימוד התורה אינו חינוי עבורן לצורך התעלות המידות וקרבת ה'. גם כאן מובעת ההשקפה המעט חרדית, שעל פיה לימוד הלכה על מנת לפסוק (גם לגברים) הוא לימוד נחות לעומת לימוד גמרא בעיון. דומני כי זו אינה ההשקפה המקובלת בישיבות הדתיות־לאומיות.

המחברת קוראת בפירוש לנשים להגדיל את לימוד התורה שלהן בכמות ובאיכות, בלי לפחד מן המדרון החלקלק שיוביל אותן לפמיניזם. מי שטעם יין הונגרי, מי שראתה את העונג בלימוד התורה המעמיק הלכה למעשה, חורגת כאן מן הקו הכללי של החוברת, וניכרים דברי אמת. בהמשך (עמ' 68) היא כותבת: "חלק ניכר מהתפקידים הרבניים זמינים למעשה גם לנשים - אישה שראויה לכך יכולה ללמוד וללמד תורה, בוודאי לנשים. נשים שלמדו הלכה באופן רחב ויסודי יכולות ללמד ולהורות הלכה". זוהי אמירה שיכולה להופיע כלשונה בכל פרסום של כל ארגון פמיניסטי דתי.

נושאים נוספים הנידונים בחוברת הם חזרה על דיונים ותיקים מאוד. כך בנושא המעמד האישי יש ויכוח קבוע בין ארגונים שונים ובין הרבנות ובתי הדין לגבי הגדרת סרבנות גט, לגבי כמות המסרבים והמסרבות ולגבי האשמים בנושא. בחוברת מצדדת המחברת באופן מלא בצד הרבנות. עם זאת, היא מודה במקצת בשני דברים: א. בשנים עברו בתי הדין חששו יותר מדי

הישיבות הקטנות הלאומיות
אבלות ומבנות בכאב רב
את פטירתו הפתאומית של מקים
עולה של תורה,

הרב הלל פלסר זצ"ל

מראשוני מייסדי תלמודי התורה
והישיבות הקטנות בציבור הדתי לאומי.

תנחומינו שלוחים למשפחה,

לרבני ותלמידי ישיבת מורשה

ותלמוד תורה מורשה,

ולכל העוסקים במפעלי התורה והחסד
בהנהגתו.

ראשי הישיבות, הר"מים, אנשי הצוות והתלמידים:
ישיבת מעלה חבר, ישיבת שלום בנין, ישיבת אורחות מרדכי,
ישיבת טל ישראל, ישיבת עוז והדר, ישיבת דרך חיים.

אבי אבי רכבי ישראל ופרשיו

כואבים ודואבים על הסתלקותו בסערה השמימה
של מנהיג הדור ועמוד האמת, הכהן הגדול מאחיו
מרום קרנם של בני התורה ורבם של רבבות
גאון ישראל ותפארתו, ראש ישיבת פורת יוסף
ונשיא מועצת חכמי התורה

רבינו הגדול מרן

שלום כהן זצוק"ל

שהתבקש לישיבה של מעלה

שולחים את תנחומינו לבתו החשובה
הגב' יפה חיון תבדל"ח

מנהלת הכספים במשרדנו עשרות בשנים
ולכל המשפחה הכבודה

בהמשך מורשתו הכבירה וזכרונו הטהור
תנוחמו בנחמת ציון וירושלים

קבוצת אפיקים
אסטרטגיה שיווק ופרסום מגזרי

בעמודי הסיום מובאים דברים בשבח
התנועות הפמיניסטיות בעולם: על פעילותן
נגד אלימות במשפחה ופגיעות מיניות, על
שיפור היכולות של נשים בעולם הלימוד
והמעשה ועל הגברת המודעות הגופנית של
נשים.

אמת, לולא הייתה המחברת מגרשת
ברגל גסה את הפמיניסטיות מקהל דורשי
ה' באמצע החוברת, אפשר היה להאמין
לקריאות השלום וההערכה המופיעות בסופו.
ולולא אימצה את שיטת דעת תורה החרדית,
אפשר היה גם לייצר תנועה פמיניסטית-
פמיליסטית, כפי שהיא מציעה בסיכום. ■

הכותב חבר בארגון רבני בית הלל

מכפיית גט. ב. בזכות ארגוני הנשים המצב
השתפר. נשאר לנו לשאול מתי ואיך התרחש
השינוי שבעקבותיו בתי הדין כבר ממלאים
את תפקידם כראוי וארגוני הנשים הלכו רחוק
מדי. התהליך הזה לא תואר בחוברת.

הרבנית ד"ר מישלוב מקדישה מקום נרחב
לדיון בדיני ירושה. הסיבה, לדעת, ברורה:
זהו מקום שבו ההלכה השתנתה עוד ועוד
והתאימה את עצמה למציאות עוד ועוד, ויש
כאן צורך להסביר את הגישה השמרנית. טענת
ד"ר מישלוב שהשינוי היה הדרגתי ואיטי.
עם זאת, נדמה לי שהיא מודעת לבעייתיות
בעמדתה. מצד שני, אפשר בהחלט לומר שהיא
מחזקת את הגישה התהליכית השמרנית בדרך
שאפשר לעבוד בה וללכת בה.

תגובת ד"ר שפרה מישלוב:

ראשית, חשוב לי להבהיר מיד בפתח
דבריי הקצרים - איני מתיימרת לנהוג מנהג
"בעלת בית" על התפיסה היהודית ולקבוע
מי רשאי ומי ראוי להיכלל בה כפי שכתב
הרב הכט, ואיני מבקשת לגרש חלילה איש
או אישה מחוץ למחנה ומקהל דורשי ה'.
אין זו דרכי ואין זה מסמכותי. אני מוחה
כנגד דברים חריפים אלה שנכתבו תוך
ציטוט חלקי ומגמתי של דבריי. בחוברת אך
הצבעתי על מה שנתפס בעיניי כדיסוננס
בין מחויבות הלכתית לפמיניזם דתי בהיבט
הרדיקלי שלו. מי שקורא את הדברים
אחרת, ככל הנראה רואה מהרהורי ליבו,
אחרת לא ברור כיצד ביקורת לגיטימית
שהבעתי הוצגה בצורה מוקצנת כל כך.

יתר על כן, בחוברת אנו פורשות את
עמדותינו על הנושאים הנידונים בה כפי
שהבנו מרבותינו ומהמקורות שלמדנו, אך
מדגישות כי "החוברת מהווה בסיס ללמידה
ודיון ואנו מקוות שכל שירבו הקוראים בה
נצליח לדייק בהבנת נושא מעניין, רגיש
וחשוב זה לעם היהודי". לכן, אני שמחה
על ביקורות שנכתבות על החוברת, כל עוד
מטרתן לדייק ולהעמיק.

הבהרה נוספת שחשוב להבהיר - מטרת
החוברת לתת סקירה כללית המתווה דרך
חשיבה למי שעוסקות בשאלות הנוגעות
ליחס בין יהדות לפמיניזם. היא אינה מחקר
במובן המדעי של המונח, וגם לא פסיקת
הלכה, והדבר נכתב במפורש בראשיתה. לכן
בכוונת מכוון צוינו רק מקורות עיקריים ולא
כלל המקורות שהרעיונות נשענים עליהם.

ובקצרה ביחס לטענות המהותיות יותר:
מהותניות: שאלת השפעת ההבדלים
המגוונים בין נשים לגברים על מידת ואופן
ההבדלים ההלכתיים ביניהם היא שאלה
כבדה, ולא בכדי הוקדש לה מקום רב
יחסית בחוברת. ישנם הבדלים הלכתיים
ברורים בין נשים לגברים גם כיום - בהיקף
חיוב המצוות, בנוגע למעמד אישי ועוד.
החוברת מבקשת לתת פשר לשוני זה,
שאינו יושב על פערי מעמד ושליטה,
אלא מבטא מהות וערך. אנו גם מציינות
את התמורות שחלו בדורות האחרונים
בתחומים אלה, אך מבקשות לגדר אותן
בגדרי ההלכה המקובלת ולשמר הבדלים
עקרוניים חשובים בין נשים לגברים באופן

להתענג בתענוגים

אני לא יודע לבשל. מאוד רוצה לדעת, אבל עדיין זה רק בגדר רצון. לכן, כשאני רוצה לארוח חברים לארוחת שבת ולהפגין ביצועים, אני לרוב רוכש כמה דברים מוכנים מהמעדנייה הקרובה כדי לפצות על מה שאשכרה הכנתי בעצמי. לא כך אצל איוון מסלוב. אחרי שבישל עם יונתן רושפלד, רפי כהן, אבי קונפורטי, משה אביב ועוד רבים וטובים, פותח שף איוון מסלוב לראשונה מקום משלו. למרות שגדל בבית חילוני למהדרין, הוא לא ויתר על הקהל הדתי. התוצאה: מעדניית שף כשרה מהמוצלחות שיש – "מסלוב דלי" ברמת החייל

שף איוון מסלוב גם לדתיים מגיע לאכול גורמה

מתבגרים גם אני עשיתי הרבה שטויות. פחות עניין אותי ללמוד, וככה הגעתי לפנימייה בהוד השרון עם הרבה בלגניסטים כמוני. בגלל שאני בגובה שני מטר, שיחקתי באליצור אשקלון וחלמתי להיות כדורסלן מקצועני, אבל איכשהו התגלגלתי בכיתה י"א למטבח של מסעדה בהרצליה, שם עבד קרוב משפחה שלי. התחלתי כשוטף כלים, אבל יום אחד היה חסר טבח במסעדה. שלפו אותי מהכלים ואמרו לי 'תכיר, זה צ'יפסר, אתה מטגן, מערבב ושולח את זה לתחנה הבאה'. ראו שאני משתלט על זה ואמרו לי 'אלה אבטיחים, תחתוך לרבע, תוריד את הקליפה'. ראו שאני עובד מהר אז נתנו לי גם טוסטים. ככה התחיל החיידק".

מה אמא שלך אמרה על זה?

"אמא שלי הייתה אומרת לי 'תלמד מה שאתה רוצה, אבל תלמד משהו, רק אל תהיה כל החיים חותך שווארמה'. היום, כשהיא רואה שאני מאוד מצליח, היא מאוד גאה בי. מדי פעם אני עוקץ אותה ואומר: 'אמא, נהיית חותך שווארמה, אבל מה? שווארמה יוקרתית מאוד'."

למי היית רוצה לבשל?

"הייתי רוצה מאוד להכין ארוחה יפה לסבא שלי יעקב, שהוא כבר לא איתנו", הוא משתף. "אני מגיע ממשפחה של מהנדסים שקיבלו חינוך סובייטי קשוח. כולם מהנדסים, עם שני תארים לפחות, כולל אמא שלי וסבא יעקב. הוא השקיע בי המון שעות בילדותי. הייתי שמאלי והוא לימד אותי איך לכתוב ביד ימין. הייתי שמח להראות לו מה הצלחתי לעשות בידיים שלי".

ישבתי עם איוון לארוחת צהריים אצלו במעדנייה, אחד הדברים שהיו הכי שמתי אליהם לב, זה שהוא מכיר כמעט את כל מי שנכנס, זורק לו מילה טובה, ומי שנכנס והוא לא מכיר? מיד מקבל תשומת לב אישית מאיוון, "עובר תחקור" על מנת שיוכלו להתאים לו את המצרכים לצרכים שלו. חשוב לציין כי המעדנייה מתפקדת כמסעדה לכל דבר בימים ראשון עד חמישי בצהריים. המעדנייה מעוצבת בקפידה ומציגה מגוון רחב של מוצרים, שמנים ויינות. מה שחשוב לאיוון להגיד זה שעל המדפים שלו לא תמצאו את הדברים הכי נמכרים ומוכרים אלא את המוצרים שהוא בדק עצמאית ורק עליהם הוא נותן את השם שלו, הוא לא ימכור יין לפני שהוא שתה אותו והבין למה הוא מתאים ללקוחות שלו.

אני התרשמתי מאיוון מאוד, גם מסיפור החיים שלו וגם מהאהבה העזה שלו לאוכל ולאירוח. אם אתם באזור, תיכנסו, תציצו, תטעמו, אני מבטיח שלא תתאכזבו. שבת שלום ותיהנו מהאוכל שבישלתם או קניתם. אני לא שופט.

לשלל אירועי פרימיום פרטיים. "מגיעות אליי פניות ממשפחות דתיות שמגיעות לארץ לחופשה ומבקשות שאגיע אליהם לבשל משתי סיבות, הראשונה היא שפחות מתחשק להם לצאת כל ערב לחפש מסעדה שתהיה ברמה מספיק גבוהה ומספיק כשרה, והשניה היא שיש להם דרישות שאני לא פגשתי כמעט באף מסעדה בארץ. לדוג' לאחרונה יצרתי תפריט ייעודי עבור משפחה מחסידות גור שהגיעה לארץ והייתי השף הפרטי שלהם לכל אורך החופשה", כך מספר לי איוון. בנוסף, הקייטרינג של איוון מתמחה במנות גורמה לאירועים פרטיים של עד 500 איש.

מגוון מנות מיוחדות, צבעוניות וטעימות. מסלוב דלי

געועים לסבא יעקב

כילד לא אהב לאכול. "הייתי נורא בעייתי בשולחן. לא סבלתי חציל ושנאתי דגים, כי פעם אחת נתקעה לי עצם של דג בגרון", ולמרות שלא למד בישול בצורה מסודרת, הוא הצליח להשתלב כשף מוביל במסעדות הכי נחשבות בארץ.

איך השפיע עליך הרקע הקולינרי האוקראיני שלך?

"הייתי בעייתי מאוד באוכל. עד היום יש לי יחסי אהבה-שנאה למטבח הרוסי, כי האוכל נורא תפל. אבא שלי היה לוקח אותי לדוג שפמנונים ענקיים שהיו שוחים אצלנו באמבטיה עד לרגע שהיו מוגשים לשולחן האוכל. אולי בגלל זה לקח לי המון זמן להתחבר לאוכל שבא מהים, אבל היה שווה לחכות, זה לפחות מה שאומרים לי הלקוחות שמאוד אוהבים את מה שאני עושה עם דגים".

לא למדת בישול באופן מקצועי.

"אי אפשר להגיד שהיה לי ראש ללימודים, כמו הרבה נערים

נתחיל מהסוף: האוכל במעדניית "מסלוב דלי" ברמת החייל כל כך טעים וכל כך מיוחד, ששווה להתגבר על הפקקים התל אביביים ולהגיע אליו גם מרדיוס מרוחק יותר. העופות המעושנים, הבריסקט הנפלא, התוספות המיוחדות והסלטים עם הטוויסט הם סיבה מצוינת לקפוץ אליו בחמישי בצהריים או בשישי בבוקר, למלא את הסלים וליהנות מאוכל מובחר של שבת מבלי לבשל. עונג שבת של ממש. מאחורי המעדנייה, או בעצם יש לומר "בפרונט" של המסעדה, נמצאת דמות מפתיעה: השף איוון מסלוב, בן 37, נשוי + 2 ילדים, נולד באוקראינה, גדל באשקלון ("נדדתי בין הערסים של אשקלון להיפים של מועצה אזורית אשכול") וחי חיים חילוניים לגמרי. גם הרוזמה שלו משופע בעבודות במסעדות שרובן אינן כשרות: בין היתר עבד עם יונתן רושפלד ("טאטפס אחד העם" ו"הברט סמואל"), עם רפי כהן ("רפאל"), עם משה אביב ("יאסו" ו"קוואטרו") ועם אבי קונפורטי ("טופולומפומפר") - מהשמות הבכירים בעולם הקולינריה המקומי. ולמרות כל זאת, הוא הרגיש שהמקום הראשון שאותו יפתח יהיה מחויב להתהדר בתעודת כשרות.

עופות ובשרים מהמעשנה לצד תוספות וסלטים מעניינים. מסלוב דלי

"כואב לי שהדתיים הלאומיים מתפשרים לא אחת על קייטרינג ברמה בינונית ומטה", הוא אומר. "חלק מהחילונים טוענים שקיינונה פרווה לנצח יהיה פחות טעים מקיינונה חלבי, ואני אומר - טעות. כשיודעים איך להכין מנות טובות - גם אם יש מגבלות - טעמי המנות הכשרות לא פחות טובות, אם לא יותר, ממנות אחרות. היה לי חשוב להנגיש את חוויית הפרימיום גם לקהל המסורתי והדתי, שאותו הכרתי לעומק בתקופת הקורונה", מסביר מסלוב את האתגר הלא פשוט שלקח על עצמו. "מדובר בקהל שיוודע להעריך אוכל טוב, כמו שניצל פרימיום עם פירה כשר שנוצר בהשראה של 'קפה נואר'. וכואב לי, בחיי שכואב לי, שיש התפשרות בנושא האוכל הכשר. רציתי להביא משהו שונה, מסעיר, כזה שדתיים לא טועמים מספיק. אני מקווה שאני מצליח".

לצד תבשילים מיוחדים, כמו רוסטביף, קבב דג ים וסלמון צלוי, פועלות במקום שתי מעשנות גדולות במיוחד, שעובדות על פחמים ומייצרות בריסקט עדין שעובר השרייה בתערובת תבלינים מיוחדת, וכן עופות אורגניים של משק ארצי שמושרים במרינדה במשך 24 שעות. העוף מבושל בתהליך ארוך על פחמים - מה שמבטיח שהוא ייצא רך במיוחד.

יש גם תוספות מסקרנות (ופרווה), כמו תאילנדי מוקפץ עם ירקות וערמונים, קציצות עדשים וארטשיוק, דלעת עם קרם אפונה אסיאתי ועוד. "התפריט שלנו הוא עונתי והוא משתנה בכל שבוע", אומר שף מסלוב. "אנחנו יודעים שהקהל שלנו מחפש כל הזמן חידושים, טעמים חדשים וגיוון. אנחנו עובדים קשה על מנת להפתיע אותו בכל פעם מחדש".

לצד המנות הבשריות והטבעוניות, ניתן למצוא במקום יינות של יקבי בוטיק על טהרת הכחול לבן (195-70 שקל לבקבוק). בלנד שמן זית ייחודי ורטבים משובחים במיוחד. מוצרי המעדנייה מוצעים במגוון רחב של מחירים - החל משלושה שקלים למאה גרם ועד מנות שנמכרות ב-5.5 שקלים למאה גרם. לא מדובר במעדנייה זולה ופשוטה, אלא במעדנייה שף שעובדת אך ורק עם חומרי גלם טריים מתוך מחשבה לתת ללקוח את המוצר הטוב ביותר שאפשר לתת.

אגב, לצד המעדנייה הממוקמת ברמת החייל בתל אביב, הוא ממשיך לתפעל את הקייטרינג בבעלותו, שדרכו הוא מכין אוכל

"להתרחק" ענית
"אבל היינו בטיפול זוגי ושמתו את כל הדברים על השולחן.
הרי סיפרתי לו שהדבר שהי מפריע לי אצלו זה כל
הקבוצת רכיבה שלו וההתעסקות המוגמת הזו שם..."
אמרה
"גם אני אמרתי לך שאני מרגיש בודד בקשר וזה לא הוביל
לשום מקום" הגיב צביקה מייד
"צביקה. בשלב הזה שהיא כבר מבינה מצוין מה אתה צריך
ממנה, היא לא יכולה לתת לך את זה.
היא מרגישה שאתה מנסה לסחוט ממנה איכפתיות ואז
אוטומטית היא מרגישה שהיא לא מסוגלת לתת לך את
האיכפתיות הזאת.
כשהגענו לשלב ששמתם כבר את כל הדברים על
השולחן, אז זה בכלל לקח לה את כל המסוגלות לתת לך
את זה כי היא מרגישה שאתה מאיים לבלוע אותה, לחנוק
אותה"
היא מרגישה מחנק.
היא מרגישה שהצורך שלך באיכפתיות כאילו חונק אותה
ומשתלט עליה.
היא מרגישה שאתה רוצה את כל כולה ודורש ממנה שכל
הזמן היא תראה לך איכפתיות ותחשוב עליך...זה מאוד
מאיים וגדול עליה.
"לא הבנתי, את מאשימה אותי בזה שלא התעניינתי בו כל
השנים האלה? אולי הייתי עסוקה עם גידול הילדים? אולי
היו לי עוד דברים על הראש?..." התפרצה בכעס
"חס וחלילה, אני לא מאשימה אותך. זה בכלל לא תלוי
אם חוסר ההתעניינות שלך היה מוצדק או לא, זה פשוט
היה האינטרס של צביקה בתוך הקשר והוא לא קיבל
את האינטרס שלו וזה גרם לו לא להצליח לספק את
האינטרסים שלך וככה נוצר הבוץ הזה שהגענו אליו אחרי
כל השנים האלה"
"אני הרמתי ידיים, היינו כבר אצל כל כך הרבה מטפלים.
מה לא אמרו לנו?
שאני ארכב פחות, שאני אהיה יותר בבית, שנעשה יותר
דברים ביחד, שאדבר אליה בצורה מסוימת...לא הפסיקו
לנסות להגיד אותי. נמאס לי, אני רוצה להיות אני וזהו..."
התלונן צביקה
"תקשיבו, הדרך לפתור את המשבר הזה שנקלעתם אליה,
הוא לא על ידי ניסיון לפתור בעיה בעיה כמו שציית, אלא
רק על ידי עלייה למימד חדש בקשר.
אנחנו רוצים לרומם את הזוגיות שלכם למימד חדש שבו
הקשיים האלה כבר לא יהיו קיימים.
צביקה, כל נסיונות ההפגנה שעשית לקבל מאלינו את

"אני מרגיש שאיבדתי את זה..." אמר צביקה
"מה הכוונה?" שאלתי
"אני מרגיש שהקשר שלנו הלך למקום אבוד, שהוא באיזה
מקום מת.
אלינו, האהבה שלי אליך מתה." פנה לאלינו בכאב
"צביקה, זו קביעה מאוד מליצה, צריך להביא לפה צוות
רפואי שיקבע אם היא מתה או לא, לא כדאי שתסיק
מסקנות כל כך מהר" ענית לו בחיוך
"הנה, בבקשה. את הצוות הרפואי, את לא חושבת? אם אני
כבר לא מרגיש כלום ואין לי שום מוטיבציה לעשות כלום
ביחד, את לא חושבת שזה אבוד?" שאל
"יש לי שאלה אליך. למה בעצם התחתנת עם אלינו? מעניין
אותי מאוד לדעת, מה היה כל כך מיוחד באלינו שהתחתנת
דווקא איתו? הרי היית יכולה להתחתן עם הרבה בנות
אחרות ובכל זאת בחרת דווקא אותו." שאלתי אותו
"לפני שהכרתי אותה, הרגשתי מאוד בודד" התחיל להסביר
"באמת? היית מוקף בלי סוף אנשים, משפחה גדולה, כל
הזמן מוקף באנשים...הדבר האחרון שהייתי יכולה לחשוב
על זה שהרגשתי בודד..." התפרצה אלינו לדבריו
"אלינו. לא כל קשר מצליח להוציא בן אדם מתוך הבדידות
שלו, יכול להיות לבן אדם אלף חברים, מוקף כל הזמן
באנשים והוא בכל זאת ירגיש נורא בודד"
"למה?" שאלה בסקרנות
"כי הבדידות קשורה לתחושת איכפתיות אמיתית.
על מנת לצאת מתחושת הבדידות הזאת, זה לא מספיק
שאני ארגיש שיש סביבי אנשים, אני חייבת להרגיש שלמישהו
באמת איכפת ממני, שאני והצרכים שלי באמת חשובים לו.
זה מה שמוציא אותי מתחושת הבדידות.
תביני אלינו, מה שקרה לצביקה, זה שהוא מרגיש
שהאנשים סביבו לא משדרים לו איכפתיות אמיתית או
לחילופין שבאמת לא היה מספיק איכפת להם."
"אמת" אמר צביקה
"ומכל מה שצביקה סיפר בעבר והוא חוזר עכשיו שוב לאותו
מקום, הוא מרגיש שלא מספיק איכפת לך ממנו, הוא מרגיש
חסר גדול ממך. חסר בהתעניינות שלך בו" השבתי לאלינו
"כן, אבל אני ממזמן הרמתי ידיים ממנו, הוא בכלל לא משקיע
בי, לא מעניק לי, לא דואג לי.
רק מעניין אותו קבוצת רוכבי האופניים שלו שהולכים
ועושים מסלולים ברחבי העולם ולפעמים הוא נסגר גם שיש
לו בית עם אשה וילדים..." התגוננה מיד
"צודקת, בגלל שהוא מרגיש שאת לא מספקת לו את מה
שהוא צריך, את אותה תחושת האיכפתיות שכל כך חשובה
לו, אז אוטומטית הלב שלו לא נפתח אליך"
"איך הייתי אמורה להבין את זה? הוא מעולם לא אמר לי?"
שאלה
"הוא ניסה לשדר לך את החסר שלו"
"איך?"
"מה שאני הולכת להגיד עכשיו הוא קשה וגם כואב!
בגלל שהוא מרגיש שלא איכפת לך ממנו, האופן שבו הוא
הפנין לך את זה היה על ידי זה שהוא פשוט הראה לך
שהוא מסתדר לבד"
"איך בדיוק?" שאלה
"כל מיני דרכים מגוונות.
אחת הדרכים הבולטות שהעלת כאן הרבה פעמים וגם
יצרה בינכם הרבה חיכוכים זה שהוא אימץ את קבוצת
רוכבי האופניים שלו, כל זה, על מנת להראות לך שהנה, הוא
לא צריך אותך, הוא יכול להסתדר בלעדיך.
הוא פיתח עולם משלו שגם היה הבריחה שלו וממילא הוא
הראה לך שהוא לא זקוק לך, שהוא מסתדר טוב בלעדיך
וזה גרם לפרדוקס מאוד בעייתי בקשר"
"איזה פרדוקס?" שאלה
"הוא עשה את ההפגנה הזו בצורה תת מודעית, התחיל
להצטרף לקבוצת רוכבים, יצא למסעות...על מנת שתביני
שאת לא נותנת לו את מה שהוא זקוק לו, שהוא זקוק
לאיכפתיות והוא לא מרגיש שבאמת איכפת לך.
אז הוא עשה את ההפגנה הקשה הזו וקיווה שבעקבות
ההפגנה תביני ותקלטי למה הוא זקוק, שיהיה לך איכפת
ממנו.
באופן פרדוקסלי, מה שאת קלטת שהוא לא צריך אותך. יש
לו עולם משלו של רכיבת אופניים והוא לא צריך אותך. את
אפילו לא קלטת שמדובר בהפגנה"
איך אני אמורה להבין שהוא עושה פה הפגנה? חשבתי
שהוא באמת מסתדר בלעדי ולא צריך אותי
"מה זה בעצם גרם לך?" שאלתי אותה
"מה?"

היחס המיוחד שאתה זקוק לו, רק העצים את התהום
והפער שנוצר בינכם"
"אני מרגיש חוסר אונים"
"למה?" שאלתי
"מה כבר אני יכול לעשות? אם אני בא ומבקש ממנה
להתעניין בי, אומר לה שזה חשוב לי שארגיש שאיכפת לה
ממני והיא לא עושה את זה, זו תחושת חוסר אונים גדולה
מאוד, אני תלוי בה לגמרי" אמר בייאוש
"יותר מזה, לא רק שאתה לא מצליח לגרום לה לתת לך את
מה שאתה צריך, אלא כל הנסיונות שעשית רק גרמו למצב
להיות הפוך, אז יש סיבה מוצדקת לסיבה שאתה בחוסר
אונים, המצב הוא בלתי אפשרי ופה נמצא הפתרון!!!
אם אתה בחוסר אונים, אתה צריך עכשיו לחשוב איך חוסר
האונים שלך יכול להביא אותך להפתח למקום בנפש שלא
הכרת עד היום, שלא ידעת על קיומו.
הסיבה שהביאה אותך להרגיש חוסר אונים, זו אלינו שלא
מספקת לך את הצורך שלך.
אבל יש סיבה לסיבה
יש את מסובב הסיבות"
"ומה בדיוק מסובב הסיבות רצה?" שאל
"הוא רצה שתהיה בחוסר אונים"
"למה?" שאל בהתרעמות
"כי חוסר האונים פותח אותך למימד חדש בנפש" הסברתי
"איזה מימד?" שאל בסקרנות
"חוסר האונים פותח אותך - לחפש.
לחפש צורה חדשה של זוגיות"
"כאילו בעקבות זה אני אמור לחפש זוגיות אחרת? זה פותח
אותי בעצם לפרק ב?" שאל
"חס וחלילה, זה פותח אותך לחפש אפיון חדש של הזוגיות.
אבל בשביל זה אתה חייב לבודד לגמרי את כל הרגשות
הקשים שאתה מרגיש מהסיבה שבגללה אתה מרגיש את
זה, אתה חייב לנתק את אלינו מהסיבה שבגללה אתה
מרגיש את הקושי והכאב הזה..."
"אבל זה נוראי להיות בכזה חוסר אונים" השיב
"צביקה, חוסר אונים היא תחושה טובה.
זו לא תחושה שצריך לברוח ממנה. אדם שלא מרגיש חוסר
אונים לעולם לא ינסה לחפש משהו חדש. לא יחפש פתרון
למצוקה שלו.
בוא רגע נבודד את תחושת הבדידות שאתה מרגיש
בעקבות זה שלאלינו לא איכפת ממך יותר...
מי אמר שהתפקיד שלה להוציא אותך מהבדידות?
אדרבא, אתה צריך לנסות בתוכך להחליט שאם אתה רוצה
לא להרגיש בודד, אז אתה צריך לחפש קשר עם אלינו.
אתה לא צריך להיות בעמדה שעל ידי זה שאם יהיה לה
איכפת ממך תקבל הרבה תחושה של קשר ואז תצא מתוך
תחושת הבדידות.
זה הפוך לגמרי" הסברתי
"אבל אם אני מרגיש בדידות, זה אומר שאני צריך קשר"
השיב
"נכון מאוד, אז קדימה! קום ותחליט שאתה הולך ליצור
קשר עם אלינו.
תתחיל להתעניין בה, לחשוב עליה.
ממילא, אם אתה הולך לחפש את הקשר עם אלינו, היא
תרגיש שאתה לא רוצה ממנה כלום ופשוט איכפת לך
ממנה.
היא תרגיש שאתה לא מנסה לסחוט ממנה דבר.
זה יחזיר לה את התחושה של היכולת להעניק לך את כל
האיכפתיות שאתה זקוק לה.
כל זה מתחיל משינוי תפיסה, שינוי תודעת.
הפתרון של הבדידות שלך לא נמצא אצל בן הזוג אלא
אצלך.
אם אתה מרגיש בדידות, אז אתה צריך לקום ולחפש את
הקשר.

הטור נכתב בהשראת הקורס של

הרב אליהו לוי: טיפול שורש בזוגיות

לפרטים והרשמה לקורס המלא, לכנות

למייל: hanna.tipul@gmail.com

או באתר: www.hannad.co.il

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני

קליניקה פרטית במרכז 054-4480705

ירושלים: היערכות שיא לשנת הלימודים הקרובה

בימים אלו ההיערכות העירונית בירושלים לקראת שנת הלימודים הקרובה בשיאה. במהלך שנת 2022 נבנו כ-124 כיתות לימוד חדשות לכלל המגורים בעיר בסכום של כ-180 מיליון שקלים. בשנת 2023 צפויות להימסר כ-250 כיתות לימוד חדשות, שייבנו לכלל המגורים והאוכלוסיות בירושלים - זהו הנתון הגבוה ביותר בחמש השנים האחרונות. זאת ועוד, עיריית ירושלים השקיעה השנה סכום חסר תקדים של למעלה מרבע מיליארד שקלים (273 מלש"ח) לטובת שיפוץ ושדרוג מבני בתי הספר וגני הילדים. זאת, בנוסף להשקעה של מאות מיליוני שקלים בבניית מוסדות חינוך חדשים בהיקף של מאות כיתות לימוד. מדובר על כ-250 פרויקטים של חידוש שדרוג ושיפוץ מבנים וגולת הכותרת - בניית מוסדות חינוך חדשים ברחבי העיר והכל לקראת פתיחת שנת הלימודים תשפ"ג. ראש העיר ירושלים, משה ליאון: "הילדים הם עתיד חברתנו וכל השקעה בהם מחזירה את עצמה עשרות מונים".

"נחזיר את הנשמה למדינה" ח"כ אבי מעוז במאהל הפעילים בכנות

יור"ר מפלגת נעם ח"כ אבי מעוז ביקר השבוע במאהל הפעילים שהקימה המפלגה בחוף גולן שבכנירת המשמש גם כ-"שטיבלך" לאלפי הנופשים בחופי הכנרת בחופשת בין הזמנים. במהלך הביקור העביר ח"כ מעוז שיחה לפעילי

המפלגה ואלהים הצטרפו עשרות הנופשים במקום. ח"כ אבי מעוז אמר לנוכחים כי "ברגע שאנחנו עסוקים באמת שלנו בנעם, אנחנו נראה הצלחה. מה שאתם עושים זה עבודת קודש. אם נמשיך איך שאנחנו פועלים היום אנחנו נראה ברכה. אחרי שנה וחצי קשות, נחזיר את הנשמה למדינה. אך נעשה את הכל בנעם! זו הסיסמא שלנו".

אשקלון: במעמד רבנים ואישי ציבור נחנך סניף בוכל טוב

במעמד רבנים ואישי ציבור נחנך השבוע סניף רשת ברכת טוב בשכונת אגמים בעיר אשקלון. פתיחת הסניף החדש של רשת ברכת טוב באשקלון הינה בשורה משמחת ומרגשת לציבור הדתיים ושומרי המסורת בעיר. בסניף נמכרים אלפי מוצרים בכשרויות מהודרות. לקראת הפתיחה מתקיימים מבצעים מיוחדים בכל המחלקות. רשת ברכת טוב הינה רשת ותיקה בעלת עשרות סניפים בכל רחבי הארץ. הרשת מציעה מגוון ענק של

מוצרים איכותיים בכשרויות מהודרות ביותר ובמחירים שווים לכל כיס. הטקס נערך במעמד הרב יצחק ברדא ראש מוסדות "צחק ירנן" שאף כוהד בקביעת המזווה והרבנים הרב לוי פלס והרב חן פרץ שלוחי חב"ד בשכונה, שמואל אטיאס בעל הרשת, יגאל רוח יו"ר קבוצת אפיקים, שלום שטרית מנהל הסחר, נתן לבקוביץ מנהל השיווק של הרשת ואישי ציבור נוספים. הרב נתן לבקוביץ, מנהל השיווק של רשת ברכת טוב ציין: "חשוב לנו להעניק ללקוחות חווית קניה במקום המרחיב את הדעת".

פינה גרעינית - אופקים

אבא: מתן כהן 29
אמא: דנה כהן 28
הדור הבא/ דור ההמשך: אנאל בת 6, נבו בן 3
לעבודה ולמלאכה: מתן מהנדס בניין, דנה מורה מחנכת, ועוסקת בלק ג'ל ובניית ציפורנים
מאין באנו: עברנו דירה מבאר שבע
למה דווקא כאן? טכנית: זכינו במכרז על שטח בשכונת הפארק ועניין זה סייע לנו להצליח לקנות בית.
מהותית: יש לנו עוד מכרים ומשפחה שעברה לאופקים וסיפרו לנו עד כמה העיר מלאה באנשים חמים, עיר שקטה ונוחה. ואכן גילינו עיר שוקקת חיים ועשייה. פעילות הגרעין בכל תחום עוזרת מאוד בהתחברות והתאקלמות נעימה וטובה.
פרט מעניין שלא כולם יודעים עלינו התחתנו ממש צעירים בגיל 21 ובכל זאת לא וויתרנו על לימודים, קריירה והקמת משפחה. יחד אפשר להשיג הכל.
ליטום: אנחנו חדשים בעיר אבל בהחלט יכולים להמליץ בחום. בואו לאופקים! תופתעו ממה שיש למקום המקסים הזה להציע!

מעלה אדומים: חוויית קולנוע ליז הבית

בשורה משמחת לתושבי הרשויות המקומיות הלוקחות חלק במיזם החדשני שהופך את החוויה הקולנועית לנגישה יותר. חווית קולנוע חדשה יצאה לדרך השבוע במעלה אדומים ותגיע לרשויות ברחבי הארץ שבהן אין בתי קולנוע ותושביהן נאלצים לעתים לגמוע מרחקים ארוכים רק כדי לצפות בסרט. בין הרשויות המשתתפות במיזם: לוד, בת ים, בית שאן, מג'אר, רהט, מצפה רמון ועוד. השבוע התקיים אירוע ההשקה של המיזם במעלה אדומים במעמד ראש העיר בני כשריאל ומנכ"ל מפעל הפיס עו"ד בני דרייפוס.

ראש עיריית מעלה אדומים בני כשריאל אמר: "הליכה לקולנוע היא מהבילויים המשפחתיים הפופולריים בעולם וראוי שתהיה זמינה לכל תושב בישראל". מנכ"ל מפעל הפיס עו"ד בני דרייפוס בירך על המיזם: "אנחנו גאים ונרגשים להשיק מיזם חדשני שכזה כאן במעלה אדומים".

מינוי חדש ברשת עדי, לשיקום אוכלוסיות עם מוגבלויות רפואיות

דוד שאולוב, נשוי ואב לשניים מהיישוב תקוע, מונה לתפקיד סמנכ"ל רגולציה ברשת עדי לסניפי נגב - נחלת ערן וירושלים הפועלת לשיקום אוכלוסיות עם מוגבלויות רפואיות. שאולוב, סרן במיל, שימש בעברו במגוון תפקידים בכירים הקשורים בעשייה חברתית וציבורית ביניהם ראש מטה יו"ר תנועת אורות, מנהל תכניות ופרויקטים בנושאי מדעים חדשנות וטכנולוגיה בשלטון המקומי ועוד. בתפקידו האחרון שימש ראש מטה מנכ"ל משרד העלייה והקליטה. שאולוב בעל תואר ראשון ושני בממשל ומדיניות ציבורית, בוגר תכנית המצטיינים למנהיגות וזהות של המכללה למדינאות בירושלים.

לטובת הילדה: רומן ביכורים מרתק

'לטובת הילדה' הוא רומן ביכורים שיצא לאחרונה ומספר את סיפורן של שלוש נשים. העלילה חוצה מדינות ומתחילה בסטודנטית לרפואה מאחד הכפרים בצפון רוסיה שמגיעה כרופאה לעיר הגדולה, סנט פטרסבורג, ומתקבלת לעבודה בבית יתומים מספר 10. בכל קומה בבניין היא בוחרת תינוק, שהוריו נטשו, ואותו היא מטפחת כמו היה ילדה שלה. משברים במשפחתה מציבים בפניה החלטות בלתי אפשריות. הספר 'לטובת הילדה' נכתב בהשראת סיפור אמיתי, על ידי ד"ר תמר אשכנזי, נצר למשפחת בעל התניא, אחות במשרד הבריאות ויצא לאור בהוצאת ידיעות.

ד"ר פישור: סדרת משחות חדשה לעור התינוק

אזור ההחתלה אצל תינוקות מתאפיין מעת לעת במגוון מצבי גירוי ותפרחת, חלקם קלים וחלקם קשים יותר. אנו כהורים נעשה ככל שביכולתנו כדי למנוע ולהקל. במיוחד לשם כך, ד"ר פישור מרחיבה את סדרת משחות ההחתלה ומשיקה קרם החתלה חדש, קמיל בלו קלנדולה, למניעת עור אדמומי, להגנה מפני גירויים ולמניעת תפרחת חיתולים. סדרת קמיל בלו כוללת חמש משחות החתלה לטיפול בכל מצב עור: לשימוש יומיומי, לשימוש יומיומי לעור רגיש במיוחד, למצבי תפרחת בינוניים, למצבי תפרחת בינוניים עד קשים ולמצבי תפרחת חמורים.

נדל"ן

דירות

מכירה

פתח תקוה

"הם נכסים" - בכפר גנים ג', הולך ונבנה בניין בוטיק חדש. למכירה דירות מן 2 חדרים גדולים. לכל דירה יש מרפסת סוכה. יהודה הס: 050-3003455

נדל"ן ירושלים

דירות

מכירה

בבעת זאב

בבבעת זאב, קוטג' 4 חד', פינתו + אופציה לתוספת ל-2 חדרים, חייבת להימכר. בלעדי לת.ק.מ. - חיים מדיצ'י: 052-4419402 / 02-65-222-92

קרית משה

לרשת תיווך ת.ק.מ. מאגר קונים מהארץ ומחול, דרושות דירות למכירה, 38 שנות ניסיון ברוכות בשכונות קרית משה. הערכת הונס ועו"ד במכירה על חשבוננו. תיווך ת.ק.מ. חיים מדיצ'י: 052-4419402 / 052-4419402

לתיווך "קן נדל"ן" דרושות דירות למכירה ק. משה-גב"ש, לקונים רציניים! אחרי מכירת דירה! להערכת נכס ללא עלות! התקשרו חזקי ירט 0508-755-755

חדשה מקבלן, ק. משה - רובע 1, 5 חדרים גדולה במיוחד! חימום תת ריצפתי, מיוזג ועוד... מרפסת גדולה לנף עוצר נשימה! קומה גבוהה. בבלעדיות חזקי ירט 0508-755-755 "קן נדל"ן"

הכי מיוחד בשכונתו קרית משה - קוטג' 4 חדרים + גינה כ-100 מ"ר, אופציה לתוספת קומה + עליית גג (השכנים בנו כבר). בבלעדיות חזקי ירט 0508-755-755 "קן נדל"ן"

רמות

ברמות 06, וילה מקסימה ומשופצת, על קו נוף מרהיב + 2 יחידות מניבות, שקט ופרטיות. 7,200,000 ש"ח. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591, www.roth-anglia.com

ברמות, ברחוב שקט ונעים (זרחי), דופלקס מקסימי פונה לנף, במצב מצוין, מואר במיוחד + מרפסת גדולה לנף, הרבה שקט ופרטיות, מייד, 3,700,000 ש"ח. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591, www.roth-anglia.com

ברמות, נכס מקסימי במדורגי מורנגטאן, 4 חד', גדול, שמור ומתוחזק, סלון ענק, 2 מרפסות לנף פנורמי, כניסה פרטית. 3,900,000 ש"ח. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591, www.roth-anglia.com

ברמות, דירה מקסימה בנן זאב, 5 חד' (1 קטן), במצב מצוין, פונה לנף מרהיב, גישה נוחה, מרפסת סוכה. 3,200,000 ש"ח. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591, www.roth-anglia.com

השכרה

קרית משה

ק. משה - רובע 1, מבחר דירות חדשות להשכרה, כניסה 09/10/22. לתיאום פגישה: 0508-755-755 חזקי ירט "קן נדל"ן" המשרד שלך בשכונה!

שידוכים

שידוכים

רוחי מלמד השדכנית המובילה להצלחה, כיפה סרוגה, פרק ב', להורים ללא ידיעת הילדים, לאיכותיים בלבד, רווקים, משכילים. 03-6775463, shadhanit@gmail.com

בן זוג

בן 71, מחפש בת זוג, יש לי מה להציע - לקשר רציני. 052-3374405

בן 65, נאה, מבוסס, צעיר לגילי, אישה נאה וסולידית, שמורת מסורת. טל: 052-7078832

דתי לאומי, 66, נאה מאוד, רציני ומבוסס. בשותפה מקסימה, לנישואין. 050-3729355

בפלון המצודה בצפת 25-27.9.22

• לפענוינים תפילות בבית הכנסת 'ביב' קרליבך
• סעודות עשירות מהדרין
• סיורים מודרכים למצודה ולעיר העתיקה

050-5931530
054-3529330
הבחירה הנכונה

נופש

נופש

גליל מערבי

גליל המערבי - "מיקי במושב" חופש להורים דרוז לילדים!!! במושב עמקא, ליד נהריה, יחידות אירוח למשפחות, שפע של אטרקציות לילדים... רכיבה על פוני, שולחנות הוקי איר ופלייסטשיון, טניס, סנוקר, טרמפולינות, ג'יפים ואופניים, מטבח וחדר אוכל גדול, בית כנסת, בריכה מחוממת.

www.mikibamoshav.co.il
04-9969141, 052-8669090

"אחת יתחונות גד" - דירת נופש מהממת, במושב גורן, ג'קווי ספא, סנוקר ופינג-פונג, מותאמת למשפחות + 3 צימרים ייפיים, עם בריכות פרטיות, מותאמות לזוגות/משפחות. 050-5990545, 050-3332884

בגרות הגליל, סוויטה מפנקת ומאובזרת, לזוגות (עד 3 ילדים), ספא ג'קווי, פינת מנגל, סנוקר. 052-4015816

גליל עליון

מחמנים להתארח בצימרים "נוף גלילי", במושב דלתון, בריכה גדולה ובנויה, פינת מנגל, גינה יפה, משחקיה לילדים, מרפסת גדולה, מטבחון וג'קווי. 052-6608318

טבריה

דופלקס, 4 חד', מהמם, נוף פנורמי לכנרת, לזוגות ומשפחות, עד 20 איש, כניסה נפרדת. 054-6813133

יבנאל

חדש!!! למשפחות, 2 צימרים + דירת אירוח מפוארים, כולל בריכה נפרדת וחצר לכל צימר. 053-3329576, 052-7665571

צפת

בצפת - וילה גדולה, 4 חד' + סלון, 3 שירותים, 2 מקלחות, שקטה + חצר, ממוחזת, נוף פונה לגולן. הכליזמרים בתאריכים 9-10-11.8.22. טל: 052-5564708, 04-6970895

רמת הגולן

ברמת מגשימים!!! וילה חדשה ענקית, 10 חדרי שינה, למשפחות גדולות, פ. מנגל, קרוב לחיספין, בריכה נפרדת בישוב. 050-9303353

דרושים

עבודה

הצעות עבודה

לעבודת שיווק מעגית, אנו מחפשים משווקים/ות בעלי מוטיבציה ללמוד, להצליח ולהרוויח. רווחים מעולים, שעות גמישות, מהבית. צוות מיוחד ומפרקן. מתאים גם למי שעובד/ת בעבודה אחרת. לקביעת פגישה ייעוץ והתאמה - נחום: 054-4282642

דרושה אחות, לגן שיקומי, בירושלים, 3-13 ימים בשבוע, מ-07:30-15:30. לפרטים תהילה: 054-4851741

למוסד חינוכי דתי, בירושלים, דרוש עובד ניקיון, חצי משרה. טל: 050-5233250

לחברת איטום ותיקה בירושלים, דרוש עובד לאחר צבא + רישיון. טל: 050-2604621

56271

דרושים

מאבטחים שומרים סדרנים

עבר ללא דופי | שירות צבאי מלא

תנאים טובים למתאימים

050-2022488

מקום זה יכול להיות שלך

46247-1

ראש השנה

בפלון המצודה המחודש בצפת

25-27.9.22

• לפענוינים תפילות בבית הכנסת 'ביב' קרליבך
• סעודות עשירות מהדרין
• סיורים מודרכים למצודה ולעיר העתיקה

25-27.9.22 // ראשון עד שלישי

• התפילות בלילות החג בפלון, וביצי החג בבתי הכנסת השונים בעיר העתיקה
• סעודות איכותיות ועשירות

• סיורים רגליים מודרכים למצודה ולעיר העתיקה

054-3529330 | 050-5931530

הבחירה הנכונה

אפרת

מועצה מקומית

מנהל/ת לשכת מנכ"ל

הרשות המקומית

היקף משרה: 100% | תחילת העסקה: מייד

למידע נוסף והגשת מועמדות: www.efrat.muni.il

המכללה האקדמית

הרצוג

סיסיון של מכללת הרצוג

המכללה האקדמית הרצוג

דרושה: ראש קמפוס נשים (מגדל עוז) במכללת הרצוג

דרושה מועמדת שתוביל את העשייה התורנית, האקדמית והחינוכית בקמפוס מגדל עוז שבו מתקיימות תכניות הלימודים וההכשרה של התואר הראשון לנשים

הגדרת התפקיד:

פיתוח וטיפול הזהות הדתית-אמונית, האקדמית והחינוכית של הלומדות בקמפוס מתן מענה לצרכים הייחודיים של הנשים הלומדות בקמפוס אחריות על תפקוד שוטף של הקמפוס דיקנית הסטודנטיות ייצוג הקמפוס כלפי חוץ מול הרשויות, מדרשות ומוסדות נוספים

כישורים נדרשים:

- בעלת אישיות תורנית-חינוכית, ורוחב אופקים דרגה אקדמית (עדיפות לבעלת תואר שלישי) יחסי אנוש מעולים ויזומניות בין אישיות מפותחות ניסיון ניהולי מוכח של ארגון / מוסד חינוכי יוזמה ויכולת להוביל תהליכים חדשים

נא לשלוח קורות חיים והמלצות בדוא"ל: drushim@herzog.ac.il

מענה יינתן למועמדות מתאימות בלבד

דרושים

למרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

דרוש/ה

עוזר/ת צנכ"ל

- ניסיון קודם בחינוך ומינהל
- תואר ראשון
- שליטה ביישומי מחשב ודיגיטל
- כושר ביטוי בע"פ ובכתב
- שעות עבודה לא שגרתיות
- ראש גדול

לשליחת קו"ח: revital@yba.org.il

דרוש/ה תותח/ית למשרת ניהול תחום נוער

הגדרת התפקיד:

- אחריות וניהול על כל הנושאים הקשורים בתחום נוער ביישוב.
- ביצוע מיפוי, איסוף מידע ונתונים עדכניים וביניית תכנית בהתאם.
- עבודה בשעות לא שגרתיות.
- עבודה בשיטות פעולה עם המחלקות השונות ביישוב ובמועצה.
- ניהול תקציב וצוות עובדים, הנחייתם והדרכתם.

כישורים אישיים:

- בעל/ת יכולות חינוכיות ויכולת עבודה בצוות, הובלה והתנתות תהליכים.
- בעל/ת מיומנויות תקשורת עם בני נוער באופן פרטני/ קבוצתי.
- יכולת ביטוי בכתב ובעל פה.

את המסמכים ניתן להגיש עד לתאריך:

1/9/22 ה' אלול

לשליחת קו"ח: revava5242@revava.co.il

*המכרז פונה לגברים ולנשים כאחד

*תינתן עדיפות למועמדים עם מוגבלות

למינהל קהילתי מיתרים ירושלים

דרוש/ה

מנהל/ת תפעול

100% משרה

- כושר ניהול צוות עובדים
- כושר ניהול מ"מ עם גורמים שונים
- שליטה ביישומי מחשב
- ידע טכני ויכולת ביצוע עצמאית
- ניסיון קודם בניהול עבודה ובפיקוח על ביצוע - יתרון

- אחריות כוללת לתחזוקה וניקיון מבני המינהל
- ניהול פרויקטים (שיפוצים)
- ניהול לוגיסטיקה
- ניהול תקציב
- ניהול צוות עובדי ניקיון ותחזוקה
- ניהול רכש מלאי

מנהל/ת תחום גיל שלישי

75% משרה

- ניהול כולל של תחום הגיל השלישי במינהל
- איתור ייזום וניהול מענה לגיל השלישי בשכונות המינהל
- תכנון מועדוני גיל 3 לרבות ניהול ישיר של מועדון מופ"ת
- יכולת בינאישית וארגונית גבוהה
- ניסיון עבודה בקרב הגיל השלישי - יתרון

קו"ח ניתן לשלוח למייל: job121415@gmail.com

יש לציין את שם המשרה וציפיות שכר

מינהל קהילתי מיתרים | רח' נג'ארה 27 ירושלים | 02-6536828 | www.meytarim.org

אשחר & more

הלימודים מתחילים באלול, ההרשמה עומדת להסתיים!

שנה
ראשונה חינם
לבוגרי צבא
ושרות לאומי

סליחה, כבר נרשמתם? הירשמו עכשיו כדי שבאלול גם אתם כבר תלמדו

תואר שני Master

- כריית מידע DATA MINING
- פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו אופטיקה
- חידענות טכנולוגית בבריאות*
- Health informatics **חדש**
- סיעוד - התמחות בגריאטריה, בטיפול תומך
- סיעוד - רפואה פנימית

הפקולטה לניהול B.A.

- חשבונאות ומערכות מידע
- מנהל עסקים - התמחויות: במימון כלכלה ומדע הנתונים או בשיווק דיגיטלי

הפקולטה למדעי החיים והבריאות

- סיעוד B.S.N.
- ביואינפורמטיקה B.Sc.
- מוכר להמשך לימודים לתואר ברקחות של האוניברסיטה העברית.

הפקולטה להנדסה ומדעי המחשב B.Sc.

- פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו-אופטיקה
- הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
- הנדסת תוכנה
- הנדסת מערכות תקשורת
- הנדסת תעשייה וניהול
- מדעי המחשב

המכינה לאקדמיה

מכינת רענון | מכינה מלאה

*תואר של האוניברסיטה העברית

מערך מלגות נרחב

אחוז השמה גבוה

מסלול בית-מדרש / מדרשה

ימי לימוד מרוכזים

מבחן תיל או פסיכומטרי

קריאה אחרונה למעוניינים להתחיל את לימודיהם לשנה"ל תשפ"ג